

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO

۱۲ انسانی

۱۲ انسانی دفترچه سوال

۱۴۰۱ اسفند

kanoon.ir

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزندهجانی، آروین حسینی، محمد حمیدی، اسماعیل زارع، احمدرضا ذاکرزاده، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، امیر محمودیان، رحیم مشتاق نظم
اقتصاد	نسرين جعفری، سارا شریفی، مهدی ضیائی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، حمید رضازاده، سیدعلیرضا علویان، سجاد غلام‌پور سیوکی، فرهاد فروزان کیا، مجتبی فرهادی، حمید محدثی، یاسین مهدیان، هومن نمازی، سید محمد هاشمی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، زینب آذری، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی، شهریار عبدالله
عربی زبان قرآن	نوید امساکی، ولی برجه، بهروز حیدری‌کی، حمیدرضا قائد امینی، مرتضی کاظمی شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، سید محمدعلی مرتضوی، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و چهارفایا	میلاد باغ‌شیخی، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، علی محمد کریمی، ملیحه گرجی، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنمایی، علیرضا تقی‌پور، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، فرهاد قاسمی‌نژاد، علیرضا نصیری
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد رساتی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزندهجانی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند	الهه شهبازی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهرا قموشی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، هومن نمازی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	کوثر شاه‌حسینی	زهرا قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساکی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی، احسان کلاته‌عربی	لیلا ایزدی
تاریخ	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهرا دامیار	فاطمه فوقانی
چهارفایا	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهرا دامیار	
منطق و فلسفه	سبا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد	زهرا قموشی
روان‌شناسی	مهرسا عفتی	مهرسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر، محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرا قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهرشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه
۱۴۰۱/۱۲/۱۹

آزمون ۱۹ اسفند ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

تعداد سوال کل دفترچه: ۹۰
مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه
تعداد سوالی که باید پاسخ دهید: ۷۵

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سوال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	ریاضی و آمار (۱)	اجباری	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)	اجباری	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰
۴	علوم و فنون ادبی (۱)	انتخابی	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
	علوم و فنون ادبی (۲)		۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۶	جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۷	جامعه‌شناسی (۲)	اجباری	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۸	جامعه‌شناسی (۱)	انتخابی	۵	۸۱	۸۵	۵
	جامعه‌شناسی (۲)		۵	۸۶	۹۰	۵

دنباله‌های حسابی
دنباله‌های هندسی
صفحه‌های ۸۱ تا ۸۵

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- در یک دنباله حسابی $a_{13} = a_{14} - a_{17}$ است، حاصل $a_{14} - a_{17}$ کدام است؟

۱۸ (۴)

۱۷ (۳)

۲۱ (۲)

۲۰ (۱)

۲- در یک دنباله هندسی، جمله دهم z_7 برابر جمله چهارم این دنباله z_4 باشد، مجموع ۵ جمله اول این دنباله کدام است؟

۳۷۲ (۴)

۳۶۹ (۳)

۳۶۳ (۲)

۳۷۰ (۱)

۳- در یک دنباله حسابی، مجموع ۱۱ جمله اول برابر ۱۱۰ و جمله نهم آن ۱۶ است. قدر مطلق تفاضل دو جمله متولی، کدام است؟

۲ (۴)

۱/۵ (۳)

۲/۵ (۲)

۱ (۱)

۴- در یک دنباله هندسی با جملات کاهشی با جمله اول مثبت رابطه $\frac{a_1 a_2 a_3}{(a_4)^3} = 64$ برقرار است. مجموع شش جمله اول چند برابر جمله اول است؟

$\frac{63}{16}$ (۴)

$\frac{63}{128}$ (۳)

$\frac{63}{32}$ (۲)

$\frac{63}{64}$ (۱)

۵- واسطه حسابی بین k و $a+1$ و واسطه هندسی بین $1+k$ و $1-a$ است. k کدام است؟

-۲ (۴)

۱ (۳)

۲ (۲)

-۱ (۱)

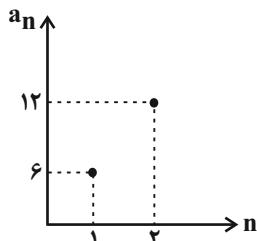
۶- اگر نمودار دو جمله اول یک دنباله هندسی به صورت مقابل باشد، مجموع ده جمله اول آن دنباله کدام است؟

۱۰۲۳ (۱)

۳۰۶۹ (۲)

۵۱۱۵ (۳)

۶۱۳۸ (۴)

۷- اگر مجموع n جمله اول یک دنباله حسابی برابر با $(2n)(n+1)$ باشد، جمله پنجم آن کدام است؟

۲۴ (۴)

۲۲ (۳)

۲۰ (۲)

۱۸ (۱)

۸- اگر جملات ششم و یازدهم دنباله $a_n = \begin{cases} 2n+5 & \text{فرد} \\ -a_{n-1} + 6 & \text{زوج} \end{cases}$ باشند، این دنباله حسابی چند جمله منفی دارد؟

۹ (۴)

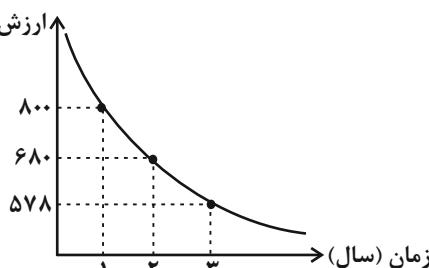
۸ (۳)

۷ (۲)

۶ (۱)

۹- قیمت کالایی در سه سال اخیر مطابق نمودار زیر است. در این مدت، هزینه استهلاک این کالا هر سال معادل چند درصد ارزش سال قبل آن کالا است؟

(۱) ۸۵٪ (۲) ۲۰٪ (۳) ۱۵٪ (۴) ۱۰٪

۱۰- مجموع سه جمله اول یک دنباله هندسی غیرثابت برابر ۲۱ است. اگر این سه جمله به ترتیب جملات دوم، پنجم و یازدهم یک دنباله حسابی باشند، مجموع ۷ جمله اول این دنباله هندسی کدام است؟

۳۸۲ (۴)

۳۸۱ (۳)

۳۸۰ (۲)

۳۷۹ (۱)

محل انجام محاسبات

کار با داده‌های آماری
نمایش داده‌ها
صفحه‌های ۷۱ تا ۱۱۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- بهترین روش گردآوری داده‌ها در موضوع‌های «رضایت مشتریان از کیفیت غذای ارائه شده در یک رستوران»، «تعداد فوتوی‌های نوروز ۱۴۰۱ در

تصادفات جاده‌ای استان کرمان» و «میزان رضایت مشتریان بانک از نحوه برخورد و رسیدگی به درخواست آن‌ها» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(۱) پرسشنامه - دادگان‌ها - پرسشنامه
(۲) پرسشنامه - مشاهده - دادگان‌ها

(۳) مشاهده - دادگان‌ها - مشاهده
(۴) پرسشنامه - دادگان‌ها - مشاهده

۱۲- نوع و مقیاس متغیرهای زیر به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

«رنگ چشم افراد، دمای شهر تهران در روزهای هفته، رتبه افراد در کنکور سراسری، طول مکالمات تلفنی، رشته تحصیلی»

(۱) کیفی اسمی - کمی نسبتی - کیفی اسمی - کمی نسبتی - کیفی اسمی

(۲) کیفی ترتیبی - کمی نسبتی - کیفی ترتیبی - کمی فاصله‌ای - کیفی ترتیبی

(۳) کیفی اسمی - کمی فاصله‌ای - کیفی ترتیبی - کمی نسبتی - کیفی اسمی

(۴) کیفی ترتیبی - کمی فاصله‌ای - کیفی اسمی - کمی فاصله‌ای - کیفی ترتیبی

۱۳- با اضافه کردن سه داده $2x-2$ و $-3x+1$ و x به هشت داده با میانگین \bar{x} که اختلاف آن‌ها از میانگین به صورت $x_4-x_5=4$ است،

میانگین ۱۱ داده نیز برابر \bar{x} می‌شود. \bar{x} کدام است؟

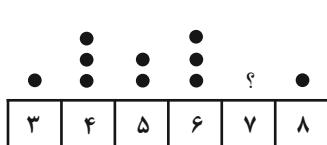
۹ (۴)

۸ (۳)

۷ (۲)

۶ (۱)

۱۴- در نمودار نقطه‌ای مقابل، به جای «?» چند نقطه قرار دهیم تا میانگین کل داده‌ها برابر $6/05$ شود؟

۹ (۲)

۸ (۱)

۱۱ (۴)

۱۰ (۳)

۱۵- در داده‌های آماری ۱۱، ۱۳، ۷، ۱۰، ۷، ۸، ۱۳، ۵، ۶ داده‌های کمتر از میانه را حذف می‌کنیم، واریانس داده‌های باقی‌مانده کدام است؟

۴/۵ (۴)

۳/۶ (۳)

۳/۲ (۲)

۲/۸ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۶- در ۲۰ داده مجموع مربعات داده‌ها برابر $+8000 + 20\bar{x}^2$ است. انحراف معیار این داده‌ها کدام است؟ (\bar{x} میانگین داده‌هاست.)

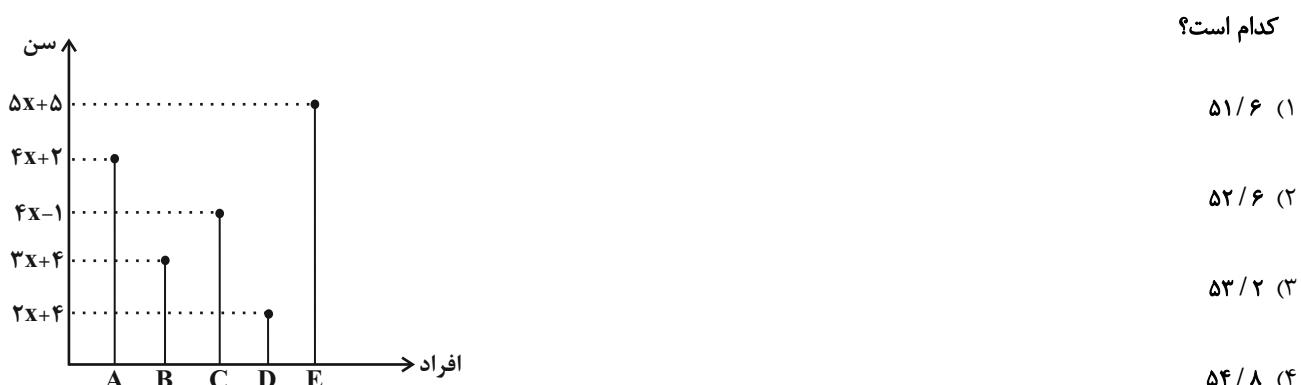
۳۵) ۴

۲۵) ۳

۳۰) ۲

۲۰) ۱

۱۷- نمودار سن شرکت‌کنندگان در یک مراسم به صورت زیر است. اگر میانگین سن این افراد یک سال بیشتر از میانه سن آن‌ها باشد، واریانس سن آن‌ها

۱۸- در یک نمودار راداری، اگر تعداد متغیرها را دو برابر کنیم، زاویه بین پره‌ها 45° تغییر می‌کند. قدرمطلق تفاضل تعداد متغیرها در حالت اول و دوم

کدام است؟

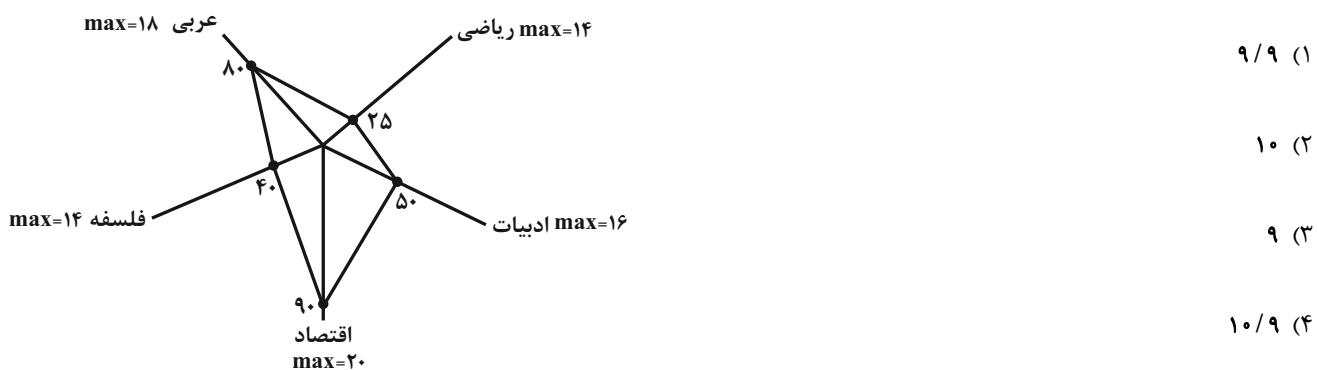
۶) ۴

۴) ۳

۸) ۲

۱۲) ۱

۱۹- نمودار راداری شکل زیر مربوط به نمرات آزمون جامع دروس یک دانش‌آموز است، میانگین نمرات این پنج درس کدام است؟

۲۰- اگر میانگین داده‌های $23, 22, 20, 10, 13, 12, 3, 15, 6, 22, 7, a, 20$ باشد، حاصل $IQR + R$ کدام است؟ (R دامنه تغییرات و IQR دامنه

میانچارکی است).

۳۲) ۴

۳۱) ۳

۳۰) ۲

۲۹) ۱

علوم و فنون ادبی (۳):
تاریخ ادبیات قرن چهاردهم
(دوره معاصر و انقلاب اسلامی)
اختیارات شاعری (۲): وزني
اغراق، ایهام و ایهام تناسب
و کارگاه تحلیل فصل سوم
صفحه های ۶۸ تا ۹۴
علوم و فنون ادبی (۲):
فصل چهارم
(درس های ۱۰ تا ۱۲)
+ کارگاه تحلیل فصل چهارم
صفحه های ۷۹ تا ۱۰۸

پاسخ گویی به سوال های این درس برای همه دانش آموزان احباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

۲۱- درباره سبک و آثار «جلال آل احمد» چند مورد نادرست است؟

الف) اولین تجربه داستان نویسی او «آتش خاموش» بود.

ب) مشهورترین اثر بلندش «مدیر مدرسه» نام دارد.

ج) در داستان نویسی بیشتر از این که به محتوا توجه داشته باشد، به سبک نویسنده و کاربرد کلمات عامیانه و متداول توجه دارد.

د) «خشی در میقات» و «سووشنون» از آثار او هستند.

ه) در حوزه های ادبیات کودک و نوجوان و قطعه ادبی نیز آثاری دارد.

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) چهار

۲۲- کدام گزینه مربوط به ویژگی های زبانی سبک هندی نیست؟

(۱) راهیابی زبان کوچه و بازار به شعر

(۲) گسترش دایره واژگانی شعر و پیدایش زبان جدید فارسی که ارتباطی با زبان قدیم به ویژه سبک خراسانی ندارد.

(۳) ورود لغات مربوط به مذاهب و آداب و رسوم هندوان به حوزه شعر

(۴) استفاده از ردیفهای طولانی و خوش آهنگ

۲۳- با توجه به ویژگی های زبانی و ادبی سبک هندی، ابیات کدام گزینه به سبک هندی سروده نشده اند؟

الف) وقت را دریاب و از بگذشته آسودیده باش

می کند پیریده تر یاد جوانی پیر را

ب) گو مکن نازک به من بالین مخلل پشت چشم

کز سر زانوی خود بالین خوابم داده اند

ج) قرص مه را هر شبی چون بر سر بالین نهی

آن که کردی زانوی ما را تو بالین یاد دار

د) صد بار بر زانو نهم سر بی رُخش هر ساعتی

نادیده خود را در جهان یک بار هم زانوی او

ه) آدم خاکی ز خامی دارد از می اجتناب

(۴) ب - ه

(۳) ج - ه

(۲) ج - د

(۱) الف - ب

۲۴- در کدام بیت تعداد کنایه های به کار رفته متفاوت است؟

(۱) که دلم از غم ایام به تنگ آمده است

شیشه طاقتم از غصه به سنگ آمده است

۲) پرده خود چون درید، هر چه همی جست یافت

شاخ خودی را برد، بیخ خودی را بکند

۳) چشمی به دور دهر سیه کاسه سیر نیست

اسکندرش به حسرت یک جرعه آب مرد

۴) تا به دامان وصالت نرسد دست امید

دست کوته نکند اشک ز دامان ما را

۲۵- کدام بیت، دارای جناس ناهمسان و کنایه است؟

(۱) روز و شب بر رغم من در بر دهد جای رقیب

چون من آیم در بر او جای من بر در دهد

۲) تا ندیدم زلف چنبردار عنبر بوی او

می ندانستم که چنبر بوی چون عنبر دهد

۳) سیه شد روز من زین غم که گیرم زلف شبرنگت

نمی دانم که این دولت کی ام خواهد شدن روزی

۴) نیلگون تیغش رخ اعدا کند نیلوفر دهد

دیده ای نیلی که دل را رنگ نیلوفر دهد

۲۶- به ترتیب هر یک از آرایه‌های «اشتقاق، کنایه و ایهام تناسب» در کدام ابیات یافت می‌شود؟

کوهی که ایستاده به جایی نمی‌رسد

الف) چون کوه روی حرف خودم ایستاده‌ام

تا شرح دهم از همه خلق چرا تو

ب) پاسخ بده از این همه مخلوق چرا من

که آهن گیرد آخر دامنت را

ج) چه غم از دامنت دستم بریده‌ست

بی‌دینم اما دست کم یک جو شرف دارم

د) دیندارها در فکر گندم‌های ری بودند

تا نشستی در دلم از خویشن برخاستم

ه) حد اعلای ادب را من رعایت کرده‌ام

(۴) ب - ج - د

(۳) ب - د - ه

(۲) الف - ج - د

(۱) ج - ه - ب

۲۷- کدام بیت دارای بیشترین «ایهام» است؟

بس که وصف خط سبزت به زبان آوردم

۱) چون قلم پیش همه خلق سیه‌روی شدیم

مهر رخسار تو شرحش بر قمر باید نوشت

۲) لعل شیرین تو وصفش بر شکر باید نوشت

که می در ظلمت شب عین آب زندگانی بود

۳) چو خضرم هر زمان می‌شد حیات جاودان حاصل

یک روز چو چنگ آخر در برکش و بنوازم

۴) این ضربت بی قانون تا چند زنی بر من

۲۸- آرایه‌های روبه‌روی کدام بیت، صحیح می‌باشد؟

که حکم آسمان این است اگر سازی اگر سوزی (استعاره - تشبیه)

۱) جدا شد یار شیرینت کنون تنها نشین ای شمع

از تو نباشد به هیچ روی شکیبا (مجاز - ایهام تناسب)

۲) هر که دمی با تو بود یا قدمی رفت

طعنه بر بالای عرعر (نوعی درخت) می‌زند (تشبیه - ایهام)

۳) یاس—مین—بویی که سرو قامتش

که تا خراب کنم نقش خود پرستیدن (کنایه - ایهام)

۴) به می‌پرستی از آن نقش خود زدم بر آب

۲۹- کدام بیت دارای «اغراق، تشبیه و ایهام» است؟

۱) مریم بکر معانی را ممنم روح القدس

عالم ذکر معالی را ممنم فرمانروا

۲) گر دهد دستم کشم در دیده همچون توتیا

خاک راهی کان مشرف گردد از اقدام دوست

۳) گویی چو نامه سلمان می‌پیچد از فراقت

در خویشن چه باشد باری گرش بخوانی

۴) نگهم بس که ز جولان تو شوخی دارد

مزهام را هوس موى کمرها شدن است

۳۰- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

که کبک خسته نتواند که با بازان کند بازی»

«همان بهتر که بازآیی از این پرواز بی‌حاصل

(۲) ایهام، استعاره، تضاد، ایهام تناسب

(۱) استعاره، مجاز، ایهام، تمثیل

(۴) واج‌آرایی، تشخیص، متناظض‌نما، جناس

(۳) مراعات نظری، ایهام تناسب، جناس، کنایه

۳۱- آرایه‌های مقابله همه ابیات کاملاً درست هستند؛ به جز:

ور نکنی چه بر دهد بیخ امید باطلم (ایهام تناسب، تشبيه)

در چشم تنگ مور به سر می‌بریم ما (پارادوکس، تلمیح)

من به فغان نواگری یاد دهم رباب را (تشخیص، ایهام)

خروش و ولوله در جان شیخ و شاب انداز (مجاز، تضاد)

با چنین حسن و لطافت چون کند پرهیزگاری (آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن)

بهر تقاضای شیر وز پی قوت جگر (بلند بودن هجای پایانی)

گر به توانگری رسد، نوبتی از گداییت (قلب)

گو بگو از لب شکربارش (ابدال)

۴) الف - ۵

۳) ب - ۵

۱) گر نظری کنی کند کشته صبر من ورق

۲) با مشربی ز ملک سلیمان وسیع تر

۳) چون بت رو دساز من چنگ به ساز در زند

۴) بیا و کشتی ما در شط شراب انداز

۳۲- کدام ابیات فاقت اختیار شاعری مقابله آن‌ها هستند؟

الف) رفتنش دل می‌رباید گفتنش جان می‌فزاید

ب) طفل چو زاید ز مام گریه کند زودسر

ج) سر به سریر سلطنت، بنده فرو نیاورد

د) هر چه زان تلخ تر بخواهد گفت

۱) الف - ج

۳۳- در کدام بیت اختیارات وزنی بیشتری یافت می‌شود؟

۱) چنان که دوشم بی‌زحمت کبوتر و پیک

۲) معانیش همه یاقوت بود و زر یعنی

۳) فسردگان را همدم چگونه برسازم

۴) درخت خرما از موم ساختن سهل است

۳۴- در کدام گزینه «ابدال» به کار رفته است؟

۱) زهی شبی که چنان نجم در طلوع آید

۲) گشت شب دیر و خلق افتادند

۳) روح‌ها مست شود از دم صبح از پی آنک

۴) چون چنین است صنم پند مده عاشق را

۳۵- در کدام‌یک از ابیات زیر اختیار وزنی قلب به کار رفته است؟

۱) حق تو خاقانیا کعبه تو اند شناخت

۲) گوهر گیرند و لعل روز و شبان ذیل ذیل

۳) دیده نرگس به باغ باز پر از خواب شد

۴) شدن به چرخ برین می‌تواند همی

۳۶- در همه ابیات ابدال مشهود است؛ بهجز ...

نغمه‌اش از لوح دل زنگ زداید همی	۱) بلبل بر شاخ گل نغمه سراید همی
دعوی عشق و عاشقی تاز سگان کیست او؟	۲) سینه خاقانی و غم تا نزند ز وصل دم
گویی با غالیه بر رخش ایزد نوشت	۳) وز نفسش جو بیار گشته چو باغ بهشت
طفل شکوفه چرا خندد زان پیش‌تر	۴) وز پس گریه کند خنده به چندی دگر

۳۷- در همه گزینه‌ها هر دو اختیار بلند بودن هجای پایانی مصراع و آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن به کار رفته است؛ بهجز ...

پای کوبان روند بر سر دار	۱) عشق چون ناله سر کند، عشاق
رگ جان را به پیج و تاب در آر	۲) سخن از زلف دلسستان سر کن
پرده بردار از رخ اسوار	۳) حسن یوسف حریف زندان نیست
ختگان راز خواب کن بیدار	۴) میر این کاروان تویی امروز

۳۸- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

که در دنبال داری صد بلا گر راهبر داری	۱) قدم بیرون منه از پیروی گر عافیت خواهی
غمش را پیروی کردن، بلا را پیشو رفتمن	۲) طریق عاشقان دانی، در این ره چیست ای رhero
تا راهرو نباشی کی راهبر شوی	۳) ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی
پیران جهان جمله در این راه مریدند	۴) پیری طلبی، راه مریدی سپر اول

۳۹- بیت کدام گزینه با بیت «اختیارم نیست چون گرداب در سرگشتنی/ نبض موجم در تپیدن بی قرار افتاده‌ام» تقابل معنایی دارد؟

همچون زمام اشتر بر دست ساربانان	۱) من اختیار خود را تسلیم عشق کردم
نفس ما قربان توست و رخت ما یغمای تو	۲) ما قلم در سر کشیدیم اختیار خویش را
تا اختیار کردی از آن این فریق را	۳) گفتم میان عالم و عابد چه فرق بود
به ضرورتم نشینند نه به اختیار بی تو	۴) صنمای به خاک پایت که به کنج بیت احزان

۴۰- کدام بیت با بیت زیر تناسب معنایی دارد؟

شد ریشه‌ریشه دامنم از خار استدلال‌ها»	«با عقل گشتم همسفر یک کوچره‌اه از بی کسی
یک جرعه گر کشد ز می خوش‌گوار عشق	۱) فارغ شود ز دردسر عقل فلسفی
سبکساری نبینی تا در این فرخنده میزانی	۲) ز آلایش نداری باک تا عقل است معیارت
ز باد عجب کشتم این چراغ آسمانی را	۳) چراغ آسمانی بود عقل اندر سر خاکی
تن بی وجود روح پراکنده چون هبات (هبا = هوا)	۴) سر بی چراغ عقل گرفتار تیرگی است

فصل چهارم
(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)
+ کارگاه تحلیل فصل چهارم
صفحه‌های ۷۹ تا ۱۰۷

در این بخش، از میان سوالات علوم و فنون ادبی (۱) و علوم و فنون ادبی (۲)
 تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
 به سوال‌های ۴۱ تا ۵۰ «یا» به سوال‌های ۵۱ تا ۶۰ پاسخ دهید.
 وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

۴۱- در مورد نثرهای پنجم و ششم هجری کدام موارد کاملاً غلط هستند؟

الف) ویژگی اصلی نثر موزون به کارگیری آرایه «جناس» است.

ب) نثر موزون با به کارگیری جملات کوتاه خود را به شعر نزدیک می‌کند.

ج) خواجه عبدالله انصاری نثر موزون را به کمال رساند.

د) کلیله و دمنه تحت تأثیر نثر موزون در اواسط نیمة اول قرن ششم نوشته شد.

ه) کتاب تفسیر «کشف الاسرار و عدة البار» به نثر موزون نگاشته شده است.

۴) الف - هـ

۳) الف - د

۲) ب - هـ

۱) ب - ج

۴۲- عبارت زیر مربوط به کدام نوع نثر است و نخستین نمونه این سبک در چه قرنی نوشته شده است؟

«یک شب تأمل ایام گذشته می‌کردم و سنگ سراچه دل به الماس آب دیده می‌سفتم ... بعد از تأمل این معنی، مصلحت آن دیدم که در نشیمن عزلت نشینم و دامن از صحبت فراچینم ... تا یکی از دوستان که در کجاوه انیس من بودی و در حجره جلیس ... گفتا: «به عزت عظیم و صحبت قدیم که دم بر نیارم و قدم بر ندارم، مگر آن که سخن گفته شود که ... آزردن دوستان ... خلاف راه صواب است و نقض رای اولالباب.»»

۱) نثر موزون - قرن پنجم ۲) نثر فنی - قرن ششم ۳) نثر موزون - قرن ششم ۴) نثر فنی - قرن ششم

۴۳- در همه ابیات، قافية درونی طبق قاعدة «۲» است؛ به جزء:

۱) جان چو تیر راست من در کف توست چون کمان ۲) بنه در عشق او سر را بکش در عشق او شر را

بینین با چشم سر در را کلیدش هستی هم تویی جانا ۳) خورشید من پندم شنو مفروش خود را تو به جو

هست ارزشت پیشم گرو ای جان من پیشت گرو ۴) گهی صرفم بنوشاند چو چنگم در خروشاند

۴۴- کدام یک از گزینه‌های زیر ذوقافیتین نیست؟

۱) ای از مکارم تو شده در جهان خبر ۲) نام تو زان بر سر دیوان بود

افگنده از سیاست تو آسمان سپر ۳) به نظم و نثر کسی را گر افتخار سجازست

کآتش بال و پر دیوان بود ۴) در غم ما روزها بی‌گاه شد

مرا سزاست که امروز نظم و نثر مراست ۱) قامتم چوگان سرم گوی است در میدان عشق

روزها با سوزها همراه شد ۲) شد ز جام صبر کام عیش من تلخ ای طبیب

تا سوار شوخ من با گوی و چوگان خو گرفت ۳) گر روی زرد ما نشد از جام عیش سرخ

شربته فرما که این تلخی ز کام من برد ۴) حاصل بی‌حاصلان چیست جدا از درت

زخم کبود سیلی غم بر قفا بس است ۱) قامتم چوگان سرم گوی است در میدان عشق

جانی و صدگونه درد چشمی و صد قطره خون ۲) شد ز جام صبر کام عیش من تلخ ای طبیب

- ۴۶- کدام بیت به آرایه‌های «جناس تام» و «تشبیه» آراسته شده است؟
- (۱) بر شانه بیفشن و مزن شانه به مویت
 بگذار حسادت بکند شانه به شانه
 خطوط پیرهن راه رهگذران
- (۲) بدون بودن تو میله‌های زندان است
 یک بیت ساده نیست که بیت المقدس است
- (۳) بیتی که نام و یاد تو در آن نوشته شد
 من که بارت برم ای یار چرا بار ندارم؟
- (۴) بارها بار به دربار تو دارند رقیبان
 در کدام بیت هر دو آرایه «ایهام» و «اشتقاق» به کار رفته است؟
- (۱) نغمۀ عشق در نوروز خوش باشد ولیک
 ای دریخ ار عیش ما را دست می‌دادی ادات
 که غریب ار نبرد ره به دلالت برود
- (۲) ای دلیل دل گمگشته خدا را مددی
 واجب آن باشد که یاران یاری یاران دهنده
- (۳) مگذر از یاران که در هنگام کارافتادگی
 تا تو نپندازی کسی زین جاشکاری می‌برد
- (۴) ای مدعی گر پای ما در بند بینی شکر کن
 آرایه‌های «جناس - تشبیه - استعاره - کنایه» به ترتیب در کدام گزینه وجود دارد؟
- (الف) شر که آن دید، دشنه بازگشاد
 پیش آن خاک تشهنه رفت چو باد
- (ب) آن لحظه که ریزم چو فلک از مژه کوکب
 بیدار کسی نیست که گیرم به گواهی
- (ج) ریزش این تنگ‌چشمان تشنگی می‌آورد
 وای بر آن کس که خواهد آب از این غربالها
- (د) برخی جانت شوم که شمع افق را
 پیش بمیرد چراغ‌دان ثریا
- (۱) الف - د - ب - ج
 (۲) الف - د - ج - ب
 (۳) د - الف - ج - ب
 (۴) د - الف - ب - ج
- ۴۹- مفهوم کلی بیت کدام گزینه با بیت «من نامه نوشتم به کیوتربسپردم / چه سود که بختم سوی بامت نرسانید» قرابت ندارد؟
- (۱) به نیش هجر گرت سینه‌چاک گشته منال
 که عاقبت شود از رشته وصال رفو
- (۲) تعجب چیست گر من در وصالش فارغم از گل
 کسی را پیش یوسف یاد پیراهن نمی‌آید
- (۳) دردا که عمر در شب هجران گذشت و من
 آگه نیم هنوز که روز وصال چیست
- (۴) چون از وصال آن گل دیدم که نیست رنگی
 آخر به صد ضرورت قانع شدم به بویی
- ۵۰- مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات، تناسب معنایی ندارد؟
- (۱) درد فراق من کشم ناله به نای چون رسد
 آتش عشق من برم چنگ دوتا چرا بود
- (۲) صد شکر گوییم هر زمان هم چنگ را هم جام را
 کاین هر دو بردند از میان هم ننگ را هم نام را
- (۳) بعد از این ساخته‌ام با نی و چنگ و می و ساقی
 بی تو من دامن این چار به ناچار گرفتم
- (۴) یک دست تو با زلف و دگر دست تو با جام
 یک گوش به چنگی و دگر گوش به نایی

فصل چهارم
(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)
+ کارگاه تحلیل فصل چهارم
صفحه‌های ۷۹ تا ۱۰۸

اگر به سؤال‌های ۴۱ تا ۵۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۵۱ تا ۶۰ پاسخ دهید.

علوم و فنون ادبی (۲)

۵۱- با توجه به سبک دوره هندی، چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

- الف) بی‌دقیقی در ذکر تاریخ و حوادث تاریخی و رواج مرح و چاپلوسی نثر این دوره را از رونق انداخته است.
- ب) در این زمان انحطاط ادبی از دوره تیموری بیشتر شد و استفاده از آیات، احادیث و عبارات عربی کاهش یافت.
- ج) از ویژگی‌های زبانی نثر این دوره می‌توان به کاربرد افعال با پیشوندهای متعدد و کاربرد وجه و صفتی اشاره کرد.
- د) نثر این دوره ارزش ادبی والایی دارد؛ زیرا به زبان عامیانه نزدیک است و متن‌های ادبی نیز با تصنیع و تکلف همراه‌اند.
- ه) تواریخ عمومی این دوره، در مخالفت با نهادهای سیاسی و فرهنگی صفویه، در جهت نهادینه کردن تشیع گام برداشتند.

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک

۵۲- بیت کدام گزینه به سبک هندی سروده نشده است؟

نه مرکبی است که از وی سبق برد تازی

۱) چو آب می‌رود این پارسی به قوت طبع

خوش است بذل سبیلی ز اغنية میراث

۲) چو گل که رفته و زو یادگار مانده گلاب

غیر درویشی نمی‌اینجا سزاوارد ز ما

۳) آن غنی‌الاغنیا چون جمله را درویش خواند

تالله گل کند نفس ناتوان ما

۴) ای مطریب جنون‌کده درد همتی

۵۳- در چند بیت، آرایه «کنایه» به کار رفته است؟

الف) گشتم چنان ضعیف که بی ناله و فغان

ب) خوش بود طوق زر اما گردن عشق را

ج) نیست اشک این بر رخم در سینه پیکان‌های تو

د) ز نورسته‌خطش گرد شکر مردم معاذ الله

ه) قدت نخلی سنت زو آویخته همچون رطب دلها

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک

۵۴- در کدام بیت، مجاز بر بنیاد اصل مجاورت استوار است؟

۱) زمین تشنه را باران نبودی بعد از این حاجت

۲) بس که زخم تیرباران غمت بر من رسید

۳) میان خلق همی‌بندم از تو چشم جهان‌بین

۴) چو زان مه سفری خانه‌ام تهی بود آن به

۵۵- وزن کدام بیت دولختی نیست؟

۱) به جرم دامن پاکم اگر به بند فتادم

۲) در آستانه هر بار ماری در کمین دیدیم

۳) چون سایه در سفرها پابند دیگرانیم

۴) چو ز آفتاب زادم به خدا که کی‌قبادم

۵۶- وزن کدام بیت با «مفعول مفاعیل مفعول مفاعیل» تطابق ندارد؟

۱) آین جهان چونین تا گردون گردان شد	۱) مرده نشود زنده، زنده بستودان شد
خط تو به سرسبزی بر مشک ختن خندد	۲) قد تو به آزادی بر سرو چمن خندد
کاغوش که شد منزل آسایش و خوابست؟	۳) خوابم بشد از دیده در این فکر جگرسوز
عشاق نمی خسبند از ناله پنهانم	۴) در خفیه همی نالم وین طرفه که در عالم
- ۵۷- وزن بیت زیر کدام است؟

- وز نام چه پرسی که مرا ننگ ز نام است»
۱) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن	۲) مفعول مفاعیل مفاعیل فعل
۳) مستفعل مستفعل مستفعل مستف	۴) مفعول فاعلات مفاعیل

۵۸- وزن کدامیک از ابیات زیر، همسان دولختی (دوری) نمی باشد؟

۱) صد کینه به دل گیری، صد اشک فروباری	۱) گر هیچ سخن گویم با تو ز شکر خوشتر
بشنو که پند پیران هیچت زیان ندارد	۲) چنگ خمیده قامت می خواند به عشرت
نظری به جز تو با کس به کسی دگر ندارم	۳) غم از خوری از این پس نکنم ز غم خوری بس
بنال، هان که از این پرده کار ما به نواست	۴) دلم ز پرده برون شد کجایی ای مطری

۵۹- بیت «دست رغبت کس نمی سازد به سوی من دراز / چون گل پژمرده بر روی مزار افتاده ام» با بیت مذکور در کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟

۱) سرو آزاد شد آن دم که ثمر هیچ نداشت	۲) بی ثمر شو که ثمره است در این بی ثمری
بهر خود در باغ دنیا بی ثمر افتاده ایم	۳) می برنند از نخل عمر ما ثمر گر عالمی
به عذر بی ثمری سایه گستر آمدہ ام	۴) چو بید اگرچه در این باغ بی بر آمدہ ام
به طفل خام طمع نخل بی ثمر چه کند؟	۵) جز این که سر ز خجالت به زیر پا فکند

۶۰- در کدام گزینه، ویژگی ظاهری محبوب با بیت زیر متفاوت است؟

- «تا دل هرزه گرد من رفت به چین زلف او
۱) شیخی خوش است بدین قصه اش دراز کنید	۲) سرها بریده بینی بی جرم و بی جنایت
لبی چو غنچه، دهانی پر از شکر داری	۳) رخی چو لاله و زلفی چو مشک تر داری
زیر هر چینی از آن جای دل غمگین است	۴) تا سر زلف پریشان تو چین در چین است

درس ششم: قدرت اجتماعی
درس هفتم: نابرابری اجتماعی
درس هشتم: سیاست‌های هویت
(تا پایان تازع هویت‌ها)
صفحه‌های ۹۱ تا ۵۴

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

- ۶۱- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟
 - بُعد تدبیر و تنظیم امور در سیاست که امروزه به قانون کاهش یافته، نیازمند قدرت است.
 - هر کنشی از افراد و گروه‌های اجتماعی که با قدرت سروکار دارد، سیاسی به شمار می‌رود.
 - در صورت فقدان قدرت در جامعه، بقای جامعه با خطر جدی مواجه می‌شود.
 - جامعه‌شناسی تفسیری، با منحصرکردن علم به علوم تجربی، ارزش‌های انسانی از جمله ارزش‌های سیاسی را قابل مطالعه علمی نمی‌داند.
- (۱) غ - ص - ص - ص (۲) ص - ص - غ (۳) غ - ص - ص - غ (۴) غ - غ - ص - غ
- ۶۲- هر یک از موارد زیر به ترتیب در کدام قسمت از جدول قرار می‌گیرند؟
 - آزادی مهم‌ترین ارزش اجتماعی آن است.
 - در این نظام می‌توان از مقولیت و مشروعيت حقیقی سخن گفت.
 - سازگار با فرهنگ توحیدی است.
 - هیچ حقیقتی که مستقل از خواست مردم باشد، به رسمیت شناخته نمی‌شود.

نوع نظام سیاسی	
جمهوری اسلامی	لیبرال دموکراسی
ج	الف
ب	د

- (۱) ج - الف - ب - د (۲) د - ج - الف - ب (۳) د - الف - ب - ج - د (۴) الف - ب - ج - ۵
- ۶۳- به ترتیب هر یک از موارد «زبان، تحصیلات، وزن و رنگ پوست»، به کدام یک از انواع نابرابری یا تفاوت‌ها مربوط است؟
 (۱) تفاوت رتبه‌ای - نابرابری طبیعی - تفاوت اسمی - تفاوت اسمی
 (۲) تفاوت اسمی - تفاوت رتبه‌ای - نابرابری طبیعی - نابرابری طبیعی
 (۳) نابرابری اجتماعی - تفاوت اسمی - تفاوت اسمی - نابرابری طبیعی
 (۴) تفاوت اسمی - نابرابری اجتماعی - تفاوت رتبه‌ای - تفاوت اسمی
- ۶۴- به ترتیب، کدام گزینه در ارتباط با مدل کمونیستی درست و در رابطه با مدل لیبرالی نادرست است؟
 (۱) اینان عدالت اجتماعی را مهم می‌دانند و بر این اساس معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. - با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت بین افراد را از بین می‌برند.
 (۲) دولت برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی، از ثروتمندان مالیات می‌گیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده می‌کند. - معتقدند که از گذشته تا حال، هیچ جامعه‌ای بدون قشربندي اجتماعی نبوده است، یعنی قشربندي پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.
 (۳) معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست. - در این مدل، نقطه پایان رقابت عادلانه نیست و تلاش و شایستگی افراد کوشای و توانمند نادیده گرفته می‌شود.
 (۴) از نظر آنان قشربندي اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست. - نابرابری‌های اجتماعی را به دلیل اینکه نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند، عادلانه می‌دانند.

- ۶۵- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟
 - اشتراک جامعه‌شناسی تفسیری و انتقادی چیست?
 - غلبة رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی چه پیامدی را به دنبال داشت?
 - جامعه‌شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از چه چیزی تأکید دارند؟
- (۱) تمام معانی و ارزش‌ها را ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها دانستند. - قرار گرفتن کار داوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی - هر نوع کنش ناپسند و ظالمانه انسان
 (۲) ارزیابی پدیده‌های اجتماعی با ملاک‌های ارزشی و هنجاری - دانش و ارزش متناسب با یکدیگر شدند. - هر نوع کنش ناپسند و ظالمانه انسان محدود نکردن علم به معنای حسی و تجربی آن - انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راحل برای بهتر شدن آن - سلطه در روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها
 (۳) تأکید بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی - جدایی دانش از ارزش - ساختارهای سرکوبگر

- به ترتیب صحیح یا غلط بودن موارد زیر را بررسی نمایید.
- طبق دیدگاه طرفداران قشریندی اجتماعی، جامعه باید پاداش‌های بیشتری برای نقش‌های عالی‌رتبه در نظر بگیرد تا افراد شایسته، این نقش‌ها را بپذیرند و به خوبی آن‌ها را ایفا نمایند و گرنه نقش‌های بلندپایه در جامعه بدون متصدی می‌مانند.
 - رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع پردازد.
 - جامعه‌شناسان پیامد نابرابری‌های اجتماعی را توزیع نابرابر مزایای اجتماعی میان افراد می‌دانند.
 - در دیدگاه پیوند دانش و ارزش، دانش، قلمرو تبیین و در مقابل ارزش، قلمرو تفسیر معرفی می‌شد.

(۱) غ - غ - ص (۲) ص - ص - غ (۳) غ - غ - ص - ص (۴) ص - ص - غ - غ

۶۷- هر عبارت نشانگر کدام مفهوم است؟

- گاهی به بعد فرهنگی هویت و گاهی به بعد سیاسی و اجتماعی آن توجه می‌شود.

- ملی‌گرایی و وطن‌دوستی مشخصه اصلی آن بود.

- به معنای پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسعه سایر گروه‌های جامعه است.

- برخی از پیدایش آن به باز شدن جعبه پاندورا یاد می‌کنند.

(۱) سیاست‌گذاری هویتی - دولت، ملت‌ها - دیگچه همانندسازی - توسعه ارتباطات

(۲) مدل تکثیرگرا - ناسیونالیسم - مدل همانندسازی - سیاست هویت

(۳) مدل تکثیرگرا - مدل سیاست‌گذاری رایج دوره مدرن - مدل همانندسازی - دیگچه همانندسازی

(۴) مدل همانندسازی - ناسیونالیسم - مدل تکثیرگرا - سیاست هویت

۶۸- به ترتیب علت، پیامد و علت عبارات زیر کدام‌اند؟

- شکل‌گیری جنبش‌های اقلیت‌های مذهبی، آسیایی تبارها و سبک زندگی

- تأکید افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها

- شکل‌گیری دولت‌هایی که دیگر خود را با هویت دینی مسیحی نمی‌شناختند.

(۱) بازگشت به هویت واقعی خویش - چندپارگی سیاسی و فرهنگی - شکل‌گیری سیاست‌گذاری هویتی

(۲) دفاع از هویت خود - حمایت از گروه‌های به حاشیه رانده شده - ظهور جهان متعدد

(۳) ساختن هویتی خاص برای خود - به رسمیت شناختن گروه‌های به حاشیه رانده شده - پیدایش نوعی جدید از هویت

(۴) رهایی از هویت تحملی فرایند جهانی شدن - چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع - ظهور جهان متعدد

۶۹- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «تحولات اواخر قرن بیستم» و «اشتراك پاکسازی قومی در یوگسلاوی سابق با کشتار مسلمانان میانمار» درست و نادرست است؟

- (۱) قشریندی و کشمکش طبقاتی به جای هویت، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد. - تأکید بر هویت‌های خرد، محلی و فردی، خاص و متفاوت، به گونه‌ای که تشخیص و تمیز آن‌ها از یکدیگر ممکن نیست.

- (۲) تکر و تنوغ و حتی بی‌ثبتاتی و تغییرات مداوم هویت‌ها، نامطلوب پنداشته شد و هویت ملی و وحدت و ثبات و استمرار همراه با آن، مطلوب دانسته شد. - زیستن در مناطقی جدا از محل سکونت گروه مسلط و ارائه خدماتی مانند آموزش و بهداشت و درمان به گونه‌ای که گروه‌های متفاوت در ارتباط با هم یک فرهنگ مختلط می‌سازند.

- (۳) علاوه بر قدرت و ثروت، هویت و دانش نیز کانون نزاع و کشمکش می‌شوند. - اساس این روش‌ها اصلاح دیگری شری است که با اعمال فشار می‌توان او را به پذیرش الگوهای هویتی جدید مجبور ساخت و تمایزات هویت را ناپدید کرد.

- (۴) افراد مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را براساس علاقه‌های فرهنگی و هویتی خود پی می‌گیرند. - دیگری متفاوت نفی و طرد یا حتی نابود می‌شود.

۷۰- کدام گزینه به ترتیب با جدول زیر مرتبط است؟

- همیشه به صورت یک سویه و سخت و خشن انجام نمی‌شود.

- جهانی شدن و توسعه ارتباطات

- تنافع هویت‌ها

- چهره‌های متفاوت سیاست هویت

ب	سیاست همانندسازی	کوکلاس کلان‌ها	د
وحدت یا کثرت هویت‌ها	ج	الف	فرهنگ‌ها کاملاً خالص و ثابت نیستند.

(۱) ج - ۵ - ب - الف (۲) ب - ۵ - ج - الف (۳) الف - ۵ - ج - ب (۴) ج - ب - ۵ - الف

فصل سوم: چالش‌های جهانی
 (جنگها و تقابل‌های جهانی، بحران‌های اقتصادی و زیستمحیطی، بحران‌های معرفتی و معنوی)
 صفحه‌های ۸۳ تا ۱۰۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
 وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۲)

- ۷۱- به ترتیب، هر یک از موارد زیر مربوط به کدام اصطلاحات سیاسی است؟
- به ابعاد فرهنگی چالش و نزاع میان کشورهای غنی و فقیر توجه دارند.
 - کشورهای صنعتی و ثروتمند، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند.
 - جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند.
 - کشورهای غربی با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی، انتقال ثروت از کشورهای ثروتمند و صنعتی را آسان می‌کنند.
- ۱) مرکز و پیرامون - مرکز و پیرامون - جهان اول، دوم و سوم - مرکز و پیرامون
- ۲) استعمارگر و استعمارازده - توسعه‌یافته و عقبمانده - مرکز و پیرامون - مرکز و پیرامون
- ۳) مرکز و پیرامون - مرکز و پیرامون - مرکز و پیرامون - استعمارگر و استعمارازده
- ۴) استعمارگر و استعمارازده - توسعه‌یافته و عقبمانده - جهان اول، دوم و سوم - استعمارگر و استعمارازده
- ۷۲- به ترتیب، کدام گزینه در رابطه با دیدگاه آگوست کنت نادرست و در رابطه با دیدگاه ساموئل هانتینگتون درست است؟
- ۱) موقع دو جنگ بزرگ جهانی در نیمه اول قرن بیستم، درست بودن نظریه او را نشان می‌دهد. - در آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر، رقابت‌ها و درگیری‌ها، بین دولت‌ملتها به وقوع خواهد پیوست.
- ۲) فاتحان در گذشته تاریخ، با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزوندند، ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. - فرهنگ اسلامی بزرگ‌ترین تهدید برای غرب است.
- ۳) جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری عارضی نیست بلکه امری ذاتی است. - عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی را توجیه می‌کرد.
- ۴) بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از زندگی بشر رخت بر می‌بندد. - از آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر، با عنوان جنگ تمدن‌ها یاد می‌کند.
- ۷۳- به ترتیب صحیح یا غلط بودن موارد زیر چگونه است؟
- هیچ‌یک از دو جنگ جهانی، منشأ دینی نداشت اما ظاهر مذهبی و دینی به خود گرفت.
 - مفاهیم شمال و جنوب عمده‌ای بعد از جنگ جهانی دوم به کار گرفته شد؛ زیرا برخی اندیشمندان معتقد بودند که چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب است.
 - جنگ پدیده‌ای اجتماعی است.
- تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد به دو بلوک شرق و غرب محدود شد و مناطق پیرامونی فارغ از هرگونه درگیری بودند.
- ۱) غ - غ - ص - غ ۲) ص - ص - غ - غ ۳) غ - غ - ص - ص ۴) ص - غ - ص
- ۷۴- پیامد هر عبارت به ترتیب کدام است؟
- عدم کنترل بحران اقتصادی
 - انقلاب صنعتی
 - شکل‌گیری اقتصاد جهانی
- ۱) افزایش دامنه چالش فقر و غنا - حاشیه‌نشینی و مهاجرت - کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی
- ۲) فروپاشی حکومت‌ها - اختلال در رابطه متقابل انسان و طبیعت - آشکار شدن پیامدهای جهانی بحران‌های منطقه‌ای
- ۳) فروپاشی حکومت‌ها - بحران زیست‌محیطی - کنترل آثار جهانی بحران‌های منطقه‌ای
- ۴) اختلال در نظام اجتماعی - جنبش‌های اجتماعی جدید - پیوند بحران اقتصادی با سایر چالش‌های جدید غرب
- ۷۵- به ترتیب، کدام گزینه با جدول زیر مرتبط است؟
- چالش فقر و غنا
 - عدم کاهش شتاب بحران
 - بحران اقتصادی و بحران زیست‌محیطی
 - انسان مدرن

ب	همایش بین‌المللی زیست‌محیطی	الف	د
نگاه معنوی به طبیعت، کودکانه است.	ج	همیشگی است و آسیب‌های آن متوجه قشر ضعیف جامعه است.	چالش‌هایی با ابعاد گسترشده‌تر و عمیق‌تر

(۱) الف - ج - ب - د (۲) د - ج - ب - الف - ب (۳) الف - د - ج - ب (۴) الف - ج - ب - د

۷۶- هر عبارت به ترتیب کدام گروه، بحران و رویکرد را نشان می‌دهد؟

- با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران اقتصادی را به اشار ضعیف انتقال می‌دهند.
- اولین آن در سال ۱۸۲۰ م. در انگلستان به وجود آمد.
- طبیعت از ابعاد و نیروهای ماوراءی برخوردار است.

(۲) سرمایه‌داران - بحران زیستمحیطی - اساطیری

(۱) سرمایه‌داران - بحران اقتصادی - اساطیری

(۴) اشار غنی جامعه - بحران زیستمحیطی - توحیدی

(۳) تولیدکنندگان خرد - بحران اقتصادی - اساطیری

۷۷- کدامیک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- (۱) ازدواج و تدبیر براساس آموزه‌های مسیحیت، از جمله مصاديق حضور دین در فرهنگ عمومی غرب است.
- (۲) در فرهنگ قرون وسطی، شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد.
- (۳) در نیمة اول قرن بیستم با روشن شدن اینکه علم تجربی مبانی غیرتجربی دارد، علم مدرن زیر سؤال رفت.
- (۴) ظهور بحران‌های معرفتی- علمی، در دو بعد شکل‌گیری جریان‌های پسامدرن و عدم سازگاری ابعاد معرفتی غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی بود.

۷۸- در متن زیر چند عبارت نادرست وجود دارد؟

«طی قرن بیستم نه تنها دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نشد بلکه در سال‌های پایانی آن، نگاه معنوی و دینی، به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت. بعضی متفکران از این موج که نشانه بحران معرفتی در فرهنگ غرب است، با عنوان «پساسکولاریسم» یاد کرده‌اند. مهم‌ترین علت تداوم باورهای دینی و معنوی در زندگی انسان، نیاز فطری آدمی به حقایق قدسی و طبیعی است. یک فرهنگ علاوه بر نیازهای جسمانی و دنیوی انسان، باید به نیازهای قدسی او نیز پاسخ دهد.»

(۴) سه

(۳) یک

(۲) چهار

(۱) دو

۷۹- کدامیک از موارد زیر اثرات و پیامدهای رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی نیست؟

- (۱) بازگشت مهاجران ساکن غرب به سوی هویت دینی خود
- (۲) رواج ادیان و عرفان‌های شرقی و سرخپوستی
- (۳) جستجوی سنت‌های قدسی و دینی توسط برخی نخبگان جهان غرب
- (۴) از رونق افتادن بازار معنویت‌های کاذب و دروغین از جمله شیطان‌پرستی

۸۰- هر یک از بحران‌های زیر به ترتیب در کدام قسمت از جدول جای می‌گیرند؟

- فقر و غنا

- جنگ‌ها و تقابل‌ها

- معرفتی - معنوی

- زیستمحیطی

ابعاد جامعه			
فرهنگی	سیاسی	اجتماعی	اقتصادی
ج	د	ب	الف

(۴) ب - ج - الف - د

(۳) ب - د - ج - الف

(۲) د - ب - ج - الف

(۱) ج - ب - الف - د

- درس یازدهم: تحولات هویتی
جهان اجتماعی (علل درونی)
درس دوازدهم: تحولات هویتی
جهان اجتماعی (علل بیرونی)
درس سیزدهم: هویت ایرانی ۱
(هویت فرهنگی ایرانی)
صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۴

در این بخش، از میان سوالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالاتی ۸۱ تا ۸۵ «یا» به سوالاتی ۸۶ تا ۹۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

- ۸۱- به ترتیب، فرایند تحولات هویتی جهان اجتماعی چگونه است؟
 (الف) شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی رواج می‌یابد.
 (ب) جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را ندارد.
 (ج) تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی فراتر می‌روند.
 (د) عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار می‌گیرند.
- (۱) د - الف - ب - ج (۲) الف - د - ب - ج (۳) الف - ج - د - ب (۴) د - الف - ج - ب

- ۸۲- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب چگونه است؟
 - در چه صورتی جهان اجتماعی دچار تحولات هویتی می‌شود؟
 - چه زمانی یک جامعه زمینه گسترش خود را فراهم می‌کند؟
 - جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی در مواجهه با فرهنگ اسلامی چه سرنوشتی پیدا کرد؟

- ۱) سایت دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی - زمانی که در سطح عمیق با جهان اجتماعی دیگری تعامل داشته باشد و عقاید کلان و مهم آن را در صورت اصلاح و بازبینی بپذیرد. - عناصری را از لایه‌های سطحی فرهنگ اسلام اخذ کرد.
 ۲) عدم پافشاری بر عقاید و ارزش‌های خود - زمانی که جهان اجتماعی با حفظ عقاید و ارزش‌های خود با جهان اجتماعی دیگری تعامل کند و در محدوده هنجارها و شیوه زندگی عناصری را از آن اخذ کند. - به عقاید و ارزش‌های دنیوی و سکولار روی آورد.
 ۳) پشت کردن به عقاید و آرمان‌های خود - هنگامی که جهان اجتماعی با حفظ عقاید و ارزش‌های خود با جهان اجتماعی دیگری تعامل داشته باشد و در محدوده هنجارها و شیوه زندگی عناصری را از آن اخذ کند. - برخی از لایه‌های فرهنگ اسلامی را پذیرفت.
 ۴) قبول ارزش‌ها و عناصر جهان اجتماعی دیگر - زمانی که در سطح عمیق با جهان اجتماعی دیگری تعامل داشته باشد و عقاید کلان و مهم آن را در صورت اصلاح و بازبینی بپذیرد. - بدون اینکه به جهان اسلام ملحق شود، دچار تحولات هویتی شد.

- ۸۳- کدام‌یک از موارد زیر در ارتباط با دیدگاه مستشرقان درباره هویت فرهنگی جوامع اسلامی صحیح نیست؟

- (۱) قوم‌گرایانه و ملی‌گرایانه است.
 (۲) امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف تقسیم می‌کند.
 (۳) به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.
 (۴) نقطه مقابل فرهنگ توحیدی، یعنی اساطیری است.

- ۸۴- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- از مهم‌ترین پیامدهای انقلاب کدام است؟
 - عامل الحاق ایران به جهان اسلام چه بود؟
 - هدف از تدوین کتاب‌هایی نظری «غرب‌زدگی» چه بود؟

- ۱) تحولات هویتی - غنی بودن ارزش‌های اسلامی - بازگشت به فطرت الهی انسان
 ۲) پیامدهای سیاسی - هویت اجتماعی واحد ایرانیان - بازگشت به هویت ناسیونالیستی ایرانیان
 ۳) تحولات هویتی - عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام - نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب
 ۴) پیامدهای سیاسی - هویت اجتماعی واحد ایرانیان - انتقاد از هویت‌های کاذب خودساختهٔ غربی

- ۸۵- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن موارد زیر چگونه است؟

- بازاندیشی دانشمندان و متفکران اجتماعی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی، علت ایجاد کاستی و خلاً معنوی در جامعه است.
 - ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد و اعضای جهان اجتماعی از علل درونی تحولات فرهنگی است.
 - هویت اجتماعی اعضای جهان اجتماعی، فرصت شکل‌گیری هویت فرهنگی مناسب با خود را پدید می‌آورد.
 - هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای آن‌ها مهم باشد، دوام می‌آورد.
 (۱) ص - ص - غ - ص (۲) غ - ص - غ - ص (۳) غ - ص - ص - ص (۴) ص - غ - ص

فصل سوم: چالش‌های جهانی
 (جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، بحران‌های اقتصادی و زیست‌محیطی، بحران‌های معرفتی و معنوی)
 صفحه‌های ۸۳ تا ۱۰۳

اگر به سوال‌های ۸۱ تا ۸۵ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۸۶ تا ۹۰ پاسخ دهید.

جامعه‌شناسی (۲)

- پاسخ هر یک از موارد زیر به ترتیب کدام است؟

- از مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ جهانی چه بود؟

- عامل نشان‌دهنده خطا بودن نظریه کنت، کدام است؟

- جنگ سرد بین دو بلوک شرق و غرب تا چه زمانی ادامه یافت؟

۱) کمبود منابع - انقلاب صنعتی - نیمة اول قرن نوزدهم

۲) رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری - انقلاب صنعتی - فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی

۳) کمبود منابع - جنگ‌های جهانی - نیمة اول قرن نوزدهم

۴) رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری - جنگ‌های جهانی - فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی

۷) صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- در جنگ جهانی اول برای نخستین بار از بمب اتم و در جنگ جهانی دوم برای اولین بار از سلاح شیمیایی استفاده شد.

- جنگ جهانی دوم به مرزاً محدود نماند و به درون شهرها کشیده شد.

- جهنه‌می‌ترین جنگ قرن بیستم زمانی آغاز شد که آتش جنگ کره به تازگی خاموش شده بود.

- مراد از جهان اول، کشورهای بلوک غرب و شرق است و منظور از جهان دوم، کشورهای دیگری هستند که تحت نفوذ این دو بلوک بوده‌اند.

(۱) غ - ص - غ - غ (۲) غ - ص - ص - غ (۳) ص - غ - غ - ص (۴) ص - غ - غ - ص

۸) کدام گزینه در حیطه معرفت و معنویت فرهنگ غرب صحیح است؟

۱) در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا، معتبرترین راه شناخت جهان بود و شناخت از راه عقل و تجربه در درجات بعدی دارای اهمیت بود.

۲) در قرن نوزدهم و بیستم شناخت عقلی و تجربی را تنها راه شناخت علمی می‌دانستند.

۳) در نیمه اول قرن بیستم، آشکار شد علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست؛ بلکه تفسیرهای متناسب با فرهنگ‌های دیگر نیز می‌تواند وجود داشته باشد.

۴) در فرهنگ مدرن گرایش‌ها و رفتارهای دینی تنها با توجیه دنیوی امکان مطرح شدن دارند.

۹) به ترتیب، پاسخ هر یک از موارد زیر چیست؟

- علت فروپاشی حکومت‌ها

- پیامد بحران اقتصادی

- حوزه ابتدایی بحران زیست‌محیطی

۱) پیوند بحران اقتصادی با چالش فقر و غنا - کاهش قدرت خرید عرضه کنندگان - رابطه انسان‌ها و جوامع با یکدیگر

۲) کاهش اهمیت مرزاًهای سیاسی و جغرافیایی - از دست رفتن بازار فروش تولیدکنندگان - رابطه انسان با طبیعت

۳) عدم کنترل بحران اقتصادی - تعطیلی کارخانه‌ها و بیکاری کارگران - رابطه انسان با طبیعت

۴) کاهش اهمیت مرزاًهای سیاسی و جغرافیایی - افزایش قیمت‌ها - رابطه انسان‌ها و جوامع با یکدیگر

۱۰) به ترتیب، کدام گزینه در ارتباط با جدول زیر صحیح است؟

ج	مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم	الف	برهم خوردن تعادل کل نظام با ایجاد تغییرات درونی و بیرونی
وجود ابعاد و نیروهای ماورائی در طبیعت	۵	زمان مهم‌ترین بحران اقتصادی	ب

۱) سال ۱۸۲۰ م. در انگلستان - ایجاد چالش - نگاه دینی و معنوی - بحران‌های زیست‌محیطی

۲) فاصله بین دو جنگ جهانی - شکل‌گیری بحران - نگاه توحیدی - چالش فقر و غنا

۳) سال ۱۸۲۰ م. در انگلستان - ایجاد چالش - رویکرد انسان مدرن - چالش فقر و غنا

۴) سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ م. - شکل‌گیری بحران - نگاه اساطیری - بحران‌های زیست‌محیطی

آزمون ۱۹ اسفند ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۹۵ دقیقه

تعداد سؤال کل دفترچه: ۱۴۰

تعداد سؤالی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی زبان قرآن (۳) و (۲)	اجباری	۲۰	۹۱	۱۱۰	۲۰
۲	عربی زبان قرآن (۱)	انتخابی	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
	عربی زبان قرآن (۲)		۱۰	۱۲۱	۱۳۰	
۴	تاریخ و جغرافیا (۳)	اجباری	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۵
	تاریخ و جغرافیا (۱)	انتخابی	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	
	تاریخ و جغرافیا (۲)		۱۰	۱۵۱	۱۶۰	
۷	فلسفه دوازدهم	اجباری	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۸	فلسفه یازدهم	اجباری	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
۹	منطق	انتخابی	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰
	فلسفه یازدهم		۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
۱۱	روانشناسی	اجباری	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۱۲	اقتصاد	انتخابی	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
	روانشناسی		۱۰	۲۲۱	۲۳۰	

عربی (۳):

ثلاثٌ يُصْنَعُ قَبِيرَةً

نَظَامُ الطَّبِيعَةِ

(درس ۳ و متن درس ۴)

صفحه‌های ۳۷ تا ۵۸

عربی (۲):

الصَّدْقَ

إرْحَمُوا نَلَادَتَهُ

(درس‌های ۵ و ۶)

صفحه‌های ۶۱ تا ۸۴

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

■ عَيْنَ الْأَنْسَبُ لِلْجَوابِ عَنِ التَّرْجِمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۹۱ - ۹۸)

﴿إِنَّ النَّفْسَ لِأَمْارَةٍ بِالسَّوْءِ . . .﴾: ۹۱

۱) همانا نفس طغیانگر بسیار به بدی فرمان می‌دهد!

۲) بی‌تردید نفس بسیار امرکننده و سرکش است!

۳) بی‌شك نفس من زیاد به بدی دستور می‌دهد!

۴) قطعاً نفس بسیار فرمان‌دهنده به بدی است!

۹۲- «أَخْذَتْ أَنَا دِيْ أَصْدَقَائِي لِكَنْهِمْ ظَنَّوْا أُنَيْ أَكْذَبُ فَلَمْ يَلْتَفِتُوا إِلَيْهِ!»:

۱) به صدا زدن یارانم که پرداختم آن‌ها پنداشتند من دروغ می‌گوییم پس توجهی به من نکردند!

۲) شروع به صدا زدن دوستانم کردم اما آن‌ها گمان کردند که من دروغ می‌گوییم پس به من توجه نکردند!

۳) دوستانم شروع به صدا زدن من کردند اما آن‌ها گمان کردند که من دروغ می‌گوییم پس به من توجهی نکردند!

۴) شروع به صدا زدن یارانم کردم ولی آنان گمان می‌کردند که من دروغ می‌گوییم پس هیچ توجهی به من نکردند!

۹۳- «بَعْدَ مَحَاوِلَاتٍ عَدِيدَةٍ فَهَمْتُ أَنَّهُ لَا شَيْءَ يَجْلِبُ لِي السَّعَادَةَ إِلَّا الشَّعُورُ بِالْفَرْحَ مِنْ بَاطِنِي!»:

۱) بعد از تعدادی تلاش فهمیدم که فقط احساس شادمانی درونی موجب خوشبختی ام می‌شود!

۲) بعد از سعی و تلاش فراوان، دریافتم که تنها احساس رضایت از درون خودم خوشبختی را به همراه دارد!

۳) پس از تلاش‌های زیادی، دریافتم که هیچ چیزی برایم خوشبختی به همراه ندارد جز احساس سرور و خوشحالی از درون خودم!

۴) پس از کوشش‌های فراوان فهمیدم که هیچ چیزی نیست که خوشبختی را برایم بیاورد آلا اینکه از درون خودم خوشحال باشم!

۹۴- «أُولَئِكَ الْمُزَارِعُونَ بَعْدَ مُرَاقِبَةٍ طَوِيلَةٍ لَمْ يُشَاهِدُوا إِلَّا فَتَرَانَا تَهْجَمَ عَلَى الْخَضْرَاءِاتِ لِتَأْكِلُهَا!»:

۱) آن کشاورزان پس از مراقبتی طولانی فقط موش‌هایی را دیدند که به سبزیجات حمله می‌کردند برای اینکه آن‌ها را بخورند!

۲) آن‌ها همان کشاورزانی هستند که پس از مراقبتی طولانی فقط موش‌هایی را دیدند که به سبزیجات هجوم می‌آورند و آن‌ها را می‌خورند!

۳) پس از یک مراقبت طولانی، آن کشاورزان مشاهده نکردند مگر موش‌هایی را که برای خوردن سبزیجات به آن‌ها هجوم می‌برند!

۴) آن کشاورزان پس از مراقبتی طولانی موش‌هایی را مشاهده نکردند که به سبزیجات حمله کنند تا آن‌ها را بخورند!

۹۵- «أَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى مَنْ كَانَ يَحْمِي أَهْلَهُ وَهُوَ ضَاعٌ بَيْنَ الْجُهَالِ!»:

- ۱) آیا نمی‌نگرند که چه کسی خانواده‌اش را حمایت می‌کند حال آن که میان جاهلان گم شده است!
- ۲) آیا نگاه نکردند به کسی که خانواده‌اش را حمایت می‌کرد در حالی که میان نادانان تباہ شده بود!
- ۳) آیا به خانواده‌ای که نیاز به حمایت دارد نگاه نکردند در حالی که او میان جاهلان تباہ شده بود!
- ۴) کسی که به خانواده کمک می‌کند آیا نگاه نکرده‌اند که چگونه بین جاهلان گم شده است!

۹۶- عین الخطأ:

- ۱) نَمَرُ الرَّجُلِ الْمُذَنِبِ عَلَى أَعْمَالِهِ السَّيِّئَةِ؛ مَرْدٌ گَنَاهُكَارٌ ازْ كَارهَائِي بدْ خَوَيْشِ پَشِيمَانِ شَدَّ،
- ۲) وَ حَاوَلَ كَثِيرًا أَنْ يُصْلِحَهَا فَلَمْ يَسْتَطِعْ؛ وَ بَسِيَارٌ كَوْشِيدَ كَه آنَهَا رَا اصلاحَ كَنَدْ پَسْ نَتوَانَستَ،
- ۳) فَذَهَبَ إِلَى رَجُلٍ صَالِحٍ لَكِي يَمْنَعُهُ عَنِ إِرْتِكَابِ مَعَاصِيهِ الْكَثِيرَةِ؛ پَسْ نَزَدَ مَرْدٌ نِيكُوكَارٌ رَفَتَ تَا او رَا انجامَ گَناهَ بِيشَتر بازْ دَارَدَ،
- ۴) أَخْذَ الرَّجُلَ الصَّالِحَ مِنْهُ عَهْدًا عَلَى الِإِلتَزَامِ بِالصَّدْقِ!؛ مَرْدٌ نِيكُوكَارٌ ازْ او پَيْمانَي برَاي پَايَبَنْدي به راستَگَويِي گَرفَتَ!

۹۷- عین الخطأ:

- ۱) عَلَى الْإِنْسَانِ أَنْ يَجْتَنِبَ مِنِ الإِكْثَارِ فِي اسْتِخْدَامِ الْأَسْمَدَةِ الْكِيمِيَاوِيَّةِ؛ انسانَ بَايَدَ از زِيادَه روَى در استفادَه از کَوَدهَائِي شِيمِيَايِي خُودَدارِي کَنَدَ!
- ۲) لَيْتَ الْبَيْئَةَ الَّتِي نَعِيشُ فِيهَا تَعُودُ يَوْمًا إِلَى حَالَتِهَا الطَّبِيعِيَّةِ؛ كَاشِ مَحِيطِ زَيْسَتِي کَه در آن زَندَگَيِ مَيْكَنِيمِ رُوزِي به حَالَ طَبِيعِي خُودَ بازَگَرَددَ!
- ۳) تَخَلَّصُ الْمُزَارِعَ مِنْ بُومَاتِ الْمُزَرِعَةِ بِقَتْلِ الْكَثِيرِ مِنْهَا؛ كَشاورَز از جَغَدَهَائِي مَزَرِعَه با کَشْتَنَ تَعَدَّادَ زِيادَي از آنَهَا، رَهَابِي مَيْبَادَ!
- ۴) قَدْ يَظْلُمُ الْإِنْسَانُ الطَّبِيعَةَ الَّتِي قَدْ حُلِقتَ لَهُ؛ انسانَ گَاهِي به طَبِيعَتِي کَه برَاي وَي خَلَقَ شَدَه، سَتمَ مَيْكَنَدَ!

۹۸- «سَرْبازَانِ مَحْبُوبَ ما تَمَامَ شَبَ برَاي نَگَهْبَانِي ازْ كَشورِ عَزِيزَمانِ بَيْدارِ مَيْكَنَدَ!»:

- ۱) جَنُودُنَا الْمَحْبُوبُونَ يَسْتِيقْظُونَ كُلَّ لَيْلٍ لِلْمُحَافَظَةِ مِنْ بَلَادِنَا الْعَزِيزَةِ!
- ۲) كَانَ الْجَنُودُ الْمَحْبُوبُونَ سَهْرُونَ كُلَّ اللَّيْلِ لِلحراسَةِ مِنْ بَلَادِنَا الْعَزِيزَةِ!
- ۳) كَانَ جَنُودُنَا الْمَحْبُوبُونَ يَسْهُرُونَ كُلَّ اللَّيْلِ لِلحراسَةِ مِنْ بَلَادِنَا الْعَزِيزَةِ!
- ۴) جَنُودُنَا مَحْبُوبُونَ كَانُوا يَسْهُرُونَ كُلَّ اللَّيْلِ لِحراسَةِ مِنْ الْبَلَادِنَا الْعَزِيزَةِ!

■■■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٩٩ - ١٠٣) بما يناسب النص:

الأحلام هي التي تدفع الإنسان دائمًا للأمام فهي التي تجعله يعمل دؤوبًا من أجل الوصول إلى ما يريد. توماس إديسون مخترع المصباح الكهربائي و العديد من الاختراعات الأخرى حاول كثيًرا لتحقيق أحالمه وإن فشل مرات عديدة. و هو مشهور بمقولته: إِنِّي لَمْ أَفْشُلْ، بَلْ وَجَدْتُ الْأَلْفَ طَرِيقَةَ لَا يُمْكِنُ لِلْمَصْبَاحِ الْعَمَلُ بِهَا؛ وَ هِيَ مِقْوَلَةٌ تُسْتَخَدُمُ الْيَوْمَ لِلتَّأْكِيدِ عَلَى أَنَّ الْإِصْرَارَ عَلَى الْأَحَلَامِ هُوَ طَرِيقُ النَّجَاحِ.

هناك أشخاص كثيرون لديهم الكثير من الطاقة، ولكن ليست لديهم أحالم وأهداف، إنهم يعملون ليلاً ونهاراً دون أن يعلموا ما الذي يريدونه من الحياة، فَمِنْ الْمُمْكِنِ أَنْ يَفْشِلُوا فِي الْحَصُولِ عَلَى السَّعَادَةِ. من الجدير بالذكر أنَّ الأحلام في حد ذاتها لا تكون مفتاح النجاح، بل الأشخاص الناجون يحتاجون إلى الطاقة والمتابرة لتحقيق النجاح أيضًا.

٩٩- عَيْنُ الْخَطَا:

- ١) من ليست له أهداف معينة، فإنه لن ينجح أبدًا!
- ٢) إن إديسون جرب طريقة جديدة بعد كل فشل في حياته!
- ٣) يجب أن يعلم المرء ماذا يطلب من محاولاته في الحياة!
- ٤) لم ييأس العلماء الناجون بعد محاولات عديدة لاختراع أو اكتشاف حديث!

١٠٠- عَيْنُ الصَّحِيحِ حَسْبَ النَّصِّ:

- ١) من يطلب أن يحصل على النجاح فعليه أن يفشل ألف مرة أو أكثر!
- ٢) ليس من الصواب أن يظن المرء أن النجاح هو ثمرة الأحلام!
- ٣) الناجح لا يهتم بأحلامه بل يعمل فقط ويرى المقصود قريباً!
- ٤) لا نجاح لمن يترك العمل حتى لحظة طوال اليوم!

١٠١- عنوان النص: (عيّن الخطأ)

- ٢) كل فكرة جديدة كانت بالبداية حلمًا!
- ٤) الحياة كلها أحلام لا تخلد ولا تبقى!
- ٣) لا تتوقف عن الحلم أبداً!

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفية (١٠٣ - ١٠٤)

١٠٢- «الإنسان - الأخرى - حاول - تحقيق»:

١) الإنسان: اسم - مفرد مذكر - معرف بـأَل - معرب / مفعول لفعل «تدفع» و منصوب بالفتحة

٢) الأخرى: اسم - مفرد مؤنث - اسم تفضيل - معرفة / صفة؛ و مجرور بالتبعية من موصوفها

٣) حاول: فعل ماضٍ - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلثي، مصدره: محاولة / فعل و فاعل، و خبر

٤) تحقيق: اسم - مفرد مذكر - مصدر مزيد، ماضيه: تحقق - معرب / مجرور بحرف الجر، لتحقيق: جار و مجرور

١٠٣- «تُستخدم - الإصرار - يفشلوا - الناجحون»:

١) تُستخدم: مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - له ثلاثة حروف زائدة - مجهول / فعل، و الجملة فعلية

٢) الإصرار: اسم - مفرد مذكر - مصدر من باب افعال - معرب / اسم «أَن» و منصوب بعلامة الفتحة

٣) يفشلوا: مضارع - للجمع المذكر الغائب - مجرد ثلثي - لازم / فعل و فاعل، مع «أن» يعادل المضارع الالتزامي في المعنى

٤) الناجحون: جمع سالم للمذكر، مفرده: الناجح - اسم فاعل، مصدره مزيد ثلثي - معرف بـأَل / صفة و مرفوع بالتبعية

من موصوفها

■ ■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٠٤ - ١١٠)

١٠٤- عين الخطأ في ضبط حركات الحروف:

١) لا تُحدّثوا الآخرين بِكُل ما سمعتم بِه!

٢) في المَرَّة الرابِعة إرْتَقَعَ المَوْجُ و كاد الرَّجُلُ يَغْرُقُ!

٣) ذَهَبَتِ الرَّائِدَةُ عِنْدَ مُوْظَفِ الإِنْسَالَاتِ لِكَيْ تُبَدِّلَ بِطَاقَتَهَا!

٤) كان حاتِم الطَّائِيُّ يُفَرِّجُ عَنِ الْمَكْرُوبِ و يُطْعِمُ الْمِسْكِينَ!

١٠٥- «خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا!». عين الأبعد من مفهوم العبارة:

پس باید از مولا علی خواهی دهد دستت عصا

۱) تندی و کندی می‌زند هر آدمی را بر زمین

وگر خشم گیری شوند از تو سیر

۲) چو نرمی کنی خصم گردد دلیر

هم لايق دشمن است و هم لايق دوست

۳) اندازه نگه دار که اندازه نکوست

بی تأمل آستین افشارندن از دنیا خوش است

۴) هیچ کاری بی تأمل گر چه صائب خوب نیست

١٠٦- في أي عبارة يختلف معنى «لـ»:

١) إن الدنيا دار فناء فليعلم الإنسان أنه سيموت!

٢) طلبت الأم من أولادها ليساعدوها في الأعمال!

٣) علينا أن نذهب إلى المكتبة لنطالع دروسنا!

٤) تكلمت مع أسرتي ليعلموا ماذا أريد منهم!

١٠٧- عين النعت (أو الصفة) غير جملة:

١) من رأى أحداً يدعوا إلى التفرقة فهو عميل العدو!

٢) كان الخيام عالماً و فيلسوفاً و شاعراً ولد في نيسبور!

٣) الثلث نوع من أنواع نزول الماء من السماء ينزل في فصل الشتاء!

٤) تلك البلاد مجموعة من الشعوب الكثيرة تختلف في لغاتها وألوانها!

١٠٨- عين عبارة تختلف أفعالها في أسلوب الترجمة:

١) ما صدق كلام شخص لم يصدق حتى الآن!

٢) من يرد أن يحصل على الدرجات العالية فليعمل عملاً صالحًا!

٣) أيها الرجل! لا تزعج مخلوقاً من مخلوقات الله لا يزعجك أحد!

٤) إن أراد المرء أن يساعد المحرومين ليكتسب رضا الله فلا يتعبهم بالمن!

١٠٩- «لا يذوق طعم التوفيق إلا !» عين الخطأ لتمكيل العبارة:

١) يسعى لبلوغ أهدافه!

٢) من يعتمد على قدراته!

٣) الذي يحاول ليلاً ونهاراً!

٤) مرء يهتم بالنظام في أمره!

١١٠- عين كلمة «العلماء» يمكن أن تكون مستثنى منه:

١) يحضر العلماء في محافل الناس إلا ما يقام للهـ!

٢) التلميذات جالسن العلماء في الجامعة إلا بعضهنـ!

٣) قام العلماء بتعليم شباب بلادنا إلا قليلاً منهمـ!

٤) ما استقدنا من حضور العلماء إلا هذا الشهرـ!

الفعال الخاتمة
صناعة النفط
درس های ۶ و ۷
صفحه های ۵۹ تا ۸۲

در این بخش، از میان سوالات عربی (۱) و عربی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوال های ۱۱۱ تا ۱۲۰ «یا» به سوال های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۱)

■ عَيْنُ الْأَصْحَّ وَ الْأَدْقَ فِي الْجَوَابِ لِلْتَّرْجِمَةِ أَوِ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۱۱ - ۱۱۶)

۱۱۱- ﴿ وَ لَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ ﴾:

۱) وقتی که مؤمنان، دسته های (دشمنان) را دیدند، گفتند: این چیزی است که خدا به ما وعده داده است!

۲) زمانی که دسته های (دشمن)، مؤمنان را دیدند، به آن ها گفته شد: این چیزی است که خدا وعده اش را به ما داده بود!

۳) و هنگامی که گروه های (دشمن) توسط مؤمنان دیده شدند، آن ها گفتند: این همان است که خداوند به ما وعده اش را داد!

۴) وقتی که مؤمنان، گروه های (دشمنان) را مشاهده کردند، به آن ها گفته شد: این همان است که خدا به ما وعده داده است!

۱۱۲- «قَدْ سُخِّلَتْ مَقْبَرَةُ حَافِظِ الشِّيرازِيِّ الَّتِي تَجَذَّبَ إِلَيْهَا سُيَاحًا مِنْ دُولَ الْعَالَمِ فِي قَائِمَةِ التِّرَاثِ الْعَالَمِيِّ!»:

۱) آرامگاه حافظ شیرازی که گردشگران را از کشورهای مختلف جهان به سوی خود جذب می کند، در فهرست میراث جهانی به ثبت رسیده است!

۲) قبر حافظ شیرازی که در لیست میراث جهانی ثبت شده است، جهانگردانی را از کشورهای جهان به خود جلب می کردا!

۳) آرامگاه حافظ شیرازی که گردشگرانی را از کشورهای جهان به خود جذب می کند، در فهرست میراث جهانی ثبت شده است!

۴) مقبره حافظ شیرازی که جهانگردانی از کشورهای جهان به سویش جذب می شوند، در فهرست جهانی آثار به ثبت رسیده است!

۱۱۳- «أَكْثَرُ النَّفْطِ الَّذِي يَسْتَخْرُجُ مِنَ الْآَبَارِ يُصَدَّرُ إِلَى الْبُلْدَانِ الصَّناعِيَّةِ وَ يَسْتَهْلِكُ فِي الصَّنَاعَاتِ الْمُخْتَلَفَةِ!»:

۱) اکثر نفتی که از چاه استخراج می شود به کشورهای صنعتی صادر می شود و در صنعت های مختلف مصرف می گردد!

۲) بیشتر نفتی را که از چاه ها استخراج می کنند به کشورهای صنعتی صادر می کنند و در صنعت های مختلف مصرف می شود!

۳) بیشتر نفتی که از چاه ها استخراج می شود به کشورهای صنعتی صادر می شود و در صنعت های مختلف مصرف می شود!

۴) بیشتر نفتی که از چاه ها استخراج می گردد به کشورهای صنعتی صادر می کند و در صنعت های مختلفی مصرف می کند!

۱۱۴- «يَحْفَرُ الْعَمَالُ آبارًا وَ تَوَضَّعُ الْأَنَابِيبُ فِيهَا لِنْقَلِ النَّفْطِ بِوَاسْطَتِهَا إِلَى الْمَوَانِئِ!»:

۱) چاه هایی به واسطه کارگرها حفر می شود و برای انتقال نفت به بندرگاه ها لوله ها در آن قرار داده می شود!

۲) کارگران چاه هایی را می کنند و برای انتقال نفت به بندرها لوله هایی را توسط خودشان در آن می گذارند!

۳) حفر چاه ها توسط کارگران می باشد که لوله هایی در آن قرار داده می شود تا نفت را بدون موانع انتقال دهندا!

۴) کارگران چاه هایی را حفر می کنند و در آن لوله ها برای انتقال نفت به واسطه آن ها به بندرها گذاشته می شود!

۱۱۵- «ساختمان جذابی که در کنار ساحل دریا قرار دارد، گردشگران را به این روستا جذب می کند!»:

۱) البناء الرائع الذي يقع جانب شاطئ البحيرة يجذب السياح إلى هذه القرية!

۲) البناء الخلاب الذي يقع جنب شاطئ البحر يجذب السياح إلى هذا الريف!

۳) العمارة الخلابة التي تقع جنب ساحل البحر تجذب السائحين إلى هذه القرية!

۴) العمارة الرائعة التي تقع على جانب ساحل البحيرة تجذب السائحون إلى هذا الريف!

۱۱۶- عین الخطأ في المفهوم:

- ۱) **يُعرف المُجرمون بِسِيماهم**: چیزی که عیان است!
- ۲) **الدَّهْرُ يوْمَان؛ يوْمٌ لَكَ وَ يوْمٌ عَلَيْكَ**: روزگار است آن که گه عزّت دهد گه خوار دارد!
- ۳) **تُعْرَفُ الْأَشْيَاءُ بِأَضْدَادِهَا**: پس به ضد نور دانستی تو نور ضد ضد را می‌نماید در صدور!
- ۴) **سَكُوتُ الْلِّسَانِ سَلَامَةُ الْإِنْسَانِ**: زبان خامه ندارد سر بیان فراق! و گرنه شرح دهم با تو داستان فراق!

۱۱۷- عین الصحيح في التحليل الصرفی و الاعراب: «**تُصْنَعُ مُبَيَّدَاتُ الْحَشَراتِ الَّتِي تَبَيَّغُهَا هَذِهِ الْبُلْدَانُ الْمُصَدَّرَةُ مِنَ النَّفْطِ**

- ۱) **تُصْنَعُ**: للمفرد المؤنث الغائب - له حرف زائد واحد - مجهول / فعل، و الجملة فعلية
- ۲) **مُبَيَّدَات**: جمع سالم للمؤنث، مفردة: **مُبَيَّدَة** - معرب / فاعل و مرفوع، مضافٌ لـ (الحشرات)
- ۳) **تَبَيَّغ**: مضارع - للمؤنث - ليس له حرف زائد - متعد - معلوم / فعل، و فاعله: « **الْبُلْدَانُ** »
- ۴) **مُصَدَّرَة**: اسم - مفرد مؤنث؛ جمعه: **مُصَدِّرَات** - معرب / صفة و مرفوع بالتبعية من الموصوف

۱۱۸- عین عبارة لها إسمان مبنيان في محل الرفع:

- ۱) **وَ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى** و هذه آية شريفة من القرآن الكريم!
- ۲) **هَذَا الْكَهْفُ لَيْسَ كَمْثَلِهِ كَهْفٌ** و هو من أطول الكهوف المائية في العالم!
- ۳) **أُولَئِكَ الْجُنُودُ مُدَافِعُوا دِينِ الْإِسْلَامِ** في هذا الجيش ضد الكفر و الباطل!
- ۴) **أَنْتَجَ هُؤُلَاءِ الصَّانِعُونَ مُنْتَجَاتٍ كَثِيرَةً** في ذلك المصنع طوال السنة!

۱۱۹- عین فعلًا فاعله محدود:

- ۱) **نَزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَطْرُّ** علينا فشكرا ربنا العظيم كثيرا!
- ۲) **إِنِّي أَمِرْتُ أَنْ أُجْلِسَ الصَّيْفَ الْأَعِزَاءَ عَلَى الْكَرَاسِيِّ**!
- ۳) **خَرَجَ التَّلَمِيذُ الْمُمْتَازُ مِنْ صَالَةِ الْامْتِحَانَاتِ مَسْرُورًا**!
- ۴) **فَرَغَتِ الْمَدْرَسَةُ مِنَ التَّلَامِيذِ** فأغلقت باب المدرسة!

۱۲۰- عین «من» مرفوعة:

- ۱) **جَلِيسُ السَّوْءِ** من يضر الآخرين بأفكاره!
- ۲) **الْمَطْرُ يَنْزَلُ عَلَى** من ليس في بيته!
- ۳) **أَخْبَرْتُ** من كان في الصّف أن المعلم لن يحضر!
- ۴) **إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ كُلَّ** من يعيش في الأرض!

الصدق
إِرْحَمُوا تَلَانَةً
درسهای ۵ و ۶
صفحه های ۶۱ تا ۸۴

اگر به سوال‌های ۱۱۱ تا ۱۲۰ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.

عربی زبان قرآن (۲)

■ عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۱۲۱ - ۱۲۵)

۱۲۱- «الفشل تحمله صعبٌ ولكنَّه يخلقُ لِكَ فُرْصًا سُتُّستفید منها للنجاح!»:

۱) تحمل شکست دشوار است ولی شکست برای تو فرصتی را می‌آفریند که از آن در پیروزی استفاده می‌کنی!

۲) پذیرش شکست سخت است لکن موقعیت‌هایی برای تو خلق می‌شود که از آن برای پیروز شدن استفاده می‌کنی!

۳) شکست خوردن و پذیرش آن دشوار است اما موقعیت‌هایی که برای تو خلق می‌کند، از آن‌ها در پیروزی استفاده خواهی کردا!

۴) شکست تحملش سخت است ولیکن برای تو فرصت‌هایی می‌آفریند که از آن‌ها برای پیروز شدن استفاده خواهی کردا!

۱۲۲- «قولُ الَّذِي يَتَكَلَّمُ عَنْ نَجَاحِي خَائِبًا لَا يَحْزُنُنِي إِنَّمَا تَوَكَّلْتُ عَلَى خَالقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ!»:

۱) نباید مرا محزون کند سخن کسی که درباره موفقیت من نالمیدانه حرف می‌زند، چه من بر خالق سماوات و زمین توکل کرده‌ام!

۲) قول آن که در خصوص موفقیت و پیروزی‌ام با نالمیدان سخن می‌گوید، مرا ناراحت نکند، زیرا من بر آفریدگار آسمان‌ها و زمین تکیه کرده‌ام!

۳) حرف هر کسی که با نالمیدی درباره موفقیتم سخن می‌گوید من را ناراحت نمی‌کند، چون توکلم بر آفریننده آسمان‌ها و زمین است!

۴) سخن آن که نالمیدانه از موفقیت من حرف می‌زند، نباید ناراحتم می‌کرد، چرا که من بر خالق سماوات و زمین توکل کرده‌ام!

۱۲۳- «عَالِمٌ قَدْ ضَاعَ بَيْنَ الْجُهَالِ يُثِيرُ الشَّفَقَةَ فَلَنْرَحْمَهُ يَرْحَمْنَا الرَّحْمَنُ!»:

۱) انسان دانا اگر در میان جاهلان گم شده باشد، ترجم‌برانگیز است، پس به او رحم می‌کنیم تا خداوند مهربان نیز به ما رحم کندا!

۲) دانشمندی که در میان نادانان تباہ شده است، دلسوزی را بر می‌انگیزاند، پس باید به او رحم کنیم تا خدای رحمان به ما رحم کندا!

۳) دانشمندی که در میان بسیار نادانان قرار گرفته است، ترجم‌برانگیز است، پس باید به او رحم کنیم تا خدای مهربان به ما رحم کندا!

۴) دانشمندی که در میان نادانان قرار گرفته است، مهربانی را بر می‌انگیزد، پس باید به او رحم کنیم همان‌طور که خداوند به ما رحم می‌کندا!

۱۲۴- «دربارهٔ تکالیفی که دوستم به انجام آن‌ها توجه نکرد، با پدرس صحبت کردم!»:

۱) کلمت عن واجباتِ لم یلتقت صدیقی لأداءها مع أبيه!

۲) حدّث عن واجباتِ ما التفت صدیقی لأداءها مع أبيها!

۳) حدّث عن الواجبات التي لم یلتقت صدیقی لأداءها مع أبيه!

۴) تکلمت عن الواجبات التي لا یلتقت صدیقی لأداءها مع أبي!

۱۲۵- عین المناسب في المفهوم: «لا تغتروا بصلاتهم و لا بصيامهم... ولكن اختبروهم عند صدق الحديث و أداء الأمانة»

- ۱) آسمان بار امانست نتوانست کشید
- ۲) زاهدان کاین جلوه در محراب و منبر می‌کنند
- ۳) گیتی به‌جز فریب ندارد طریقه‌ای
- ۴) هر که پا در ره عشقت چو من از صدق نهاد

۱۲۶- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي: «لا تطعموا المساكين من طعام لا تأكلونه!»

- ۱) لا تُطِعِّمُوا: فعل مضارع للنَّهْيِ - للغائبين - مجهول / مع فاعله جملة فعلية
- ۲) المساكين: اسم - جمع سالم للمذَكَّر - معرفة - معرب / مفعول و منصوب بالفتحة
- ۳) طعام: مفرد مذكر - نكرة - مبني / مجرور بحرف الجر، و موصوف للجملة الوصفية
- ۴) لا تأكلون: فعل مضارع للنَّفِيِّ - للجمع المذَكَّر المخاطب / فعل، و مفعوله ضمير «ه» المتصل

۱۲۷- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

۱) يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ!

۲) الصِّدْقُ مَعَ النَّاسِ هُوَ أَنْ لَا نَكِنْبَ عَلَى الْآخِرِينَ!

۳) قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا فُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَ لَكِنْ قَوْلُوا أَسْلَمْنَا!

۴) مِنْ فَضْلِكَ أَعْطِنِي بِطَاقَةً بِمَبْلَغٍ خَمْسَةٍ وَ عِشْرِينَ رِيَالًا!

۱۲۸- عین الخطأ: (في شرح الكلمات)

۱) الأسرى: الَّذِينَ يُغْلَبُونَ فِي الْحَرْبِ وَ يُؤْخَذُونَ بِيَدِ الْعُدُوِّ!

۲) حَكَى: رَوَى حَكَايَةً حَدَثَتْ فِي الزَّمْنِ الْمَاضِيِّ وَ قَصَّهَا!

۳) المَكْرُوب: الَّذِي يَكُونُ مَسْرُورًا وَ ضَاحِكًا لِلْحُصُولِ عَلَى مَا أَرَادَهُ!

۴) مِسْك: مَا يُتَّحَذَّ مِنَ الْغَزْلَانِ، لَهُ رائحة طَيِّبَةٌ وَ يُسْتَفَادُ فِي صَنَاعَةِ الْعَطْرِ!

۱۲۹- «اجتمعنا حول يقع في مركز المدينة!» عین الصحيح للفراغ لإيجاد أسلوب الجملة الوصفية:

- ۱) ميادين
- ۲) ميدان
- ۳) ميدان
- ۴) الميدان

۱۳۰- عین «اللام» ليست جارة:

۱) لا شك أنَّ الْإِمْتَحَانَاتَ تُسَاعِدُ الطَّالِبَاتَ لِتَعْلُمُ دروسَهُنَّ!

۲) لمن هذا المفتاح؟ أَلِيسَ لِلشَّابِ الَّذِي خَرَجَ قَبْلَ دَقَائِقٍ!

۳) هذه فرصة أخيرة لكم فاغتنموها أيها الطلاب!

۴) قامت أختي الصغيرة من مجلسها لتكلَّمني!

تاریخ (۳):

درس هفتم: ایران در دوره حکومت رضاشاه
درس هشتم: جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن
درس نهم: نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران
درس دهم: انقلاب اسلامی صفحه های ۹۲ تا ۱۳۸

جغرافیا (۳):

درس چهارم: مدیریت حمل و نقل فنون و مهارت های جغرافیایی (۲)
درس پنجم: ویژگی ها و انواع مخاطرات طبیعی صفحه های ۵۹ تا ۹۹

پاسخ گویی به سوال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی (مجموع تاریخ و جغرافیا): ۱۵ دقیقه

تاریخ و جغرافیا (۳)

۱۳۱- چرا احمدشاه که تصمیم گرفته بود پس از یک مدت طولانی از اروپا به کشور بازگردد، از تصمیم خود منصرف شد؟

۱) نمایندگان مجلس مخالف بازگشت شاه بودند و تصمیم داشتند که این بازگشت بعد از ایجاد امنیت در کشور

صورت بگیرد.

۲) روس ها به دنبال ایجاد نظام جمهوری در ایران بودند و به همین دلیل از بازگشت احمد شاه ممانعت کردند.

۳) انگلستان صلاح شاه را در این می دانست که مدتی از رفتن به ایران چشم بپوشد تا رضاخان بتواند امنیت لازم

را فراهم آورد.

۴) احمدشاه به علت نامیدی از همراهی مردم و مجلس، شخصاً از بازگشت به کشور و در دست گرفتن حکومت منصرف شد.

۱۳۲- در جریان جنگ دوم جهانی با حمله کدام کشورها به شمال آفریقا، سرتاسر این منطقه تبدیل به صحنه جنگ شد؟

۱) انگلستان، آلمان و آمریکا ۲) ایتالیا، آلمان و ژاپن ۳) ایتالیا، فرانسه و روسیه ۴) انگلستان، ژاپن و فرانسه

۱۳۳- کدامیک از مصادیق زیر، صرف نظر از تحقق یا عدم تحقق شان، در حکم اتخاذ سیاست موافقة مثبت تلقی می شود؟

۱) واگذاری امتیاز نفت شمال به شوروی توسط قوام‌السلطنه

۲) مخالفت مجلس شانزدهم با تصویب قرارداد الحاقی گس- گلشاپیان

۳) اعتراض نمایندگان مجلس شورای ملی به قرارداد نفتی ۱۹۳۳ ایران و انگلستان

۴) لغو یک طرفه امتیازنامه ناکس دارسی توسط رضاخان

۱۳۴- پس از کدام واقعه، بیشتر اعضای هیئت های مؤتلفه اسلامی دستگیر و محکمه شدند؟

۱) کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲

۲) ترور سپهبد حاج علی رزم آرا

۳) قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲

۱۳۵- کدام مورد، از نتایج مهم قیام پانزده خرداد پس از دستگیری امام خمینی (ره) به وسیله رژیم پهلوی بود؟

۱) ضدیت حکومت با اسلام، معنویت و اخلاق هویدا شد.

۲) مساجد و دانشگاه ها به کانون مبارزه علیه رژیم تبدیل شدند.

۳) سرنگونی رژیم، هدف نهایی مبارزان علیه حکومت پهلوی گردید.

۱۳۶- براساس متن زیر همه موارد درست است، به جز:

«ساعت هر یک از کشورها براساس زمانبندی گرینویچ مشخص شده است.»

(۱) اوقات شرعی شهرهای مختلف ایران بر مبنای ساعت رسمی تعیین می‌شود و بنابراین زمان هر اذان متفاوت است.

(۲) در این ساعت توافق شده است که همه نصفالنهارهایی که داخل یک قاج قرار دارند، ساعت یکسانی داشته باشند.

(۳) در کشور ما از ساعت رسمی برای هماهنگی برنامه حرکت وسایل حمل و نقل و فعالیت‌های اقتصادی استفاده می‌شود.

(۴) قاجهایی که در سمت شرق نصفالنهار مبدأ قرار گرفته‌اند، براساس فواصل خود از ساعت رسمی جلوتر هستند.

۱۳۷- با توجه به نقشه گسل‌های شهر تهران، کدام گزینه درست است؟

(۱) میزان تخریب و خسارت گسلی مانند گسل شمال تهران، نسبت به سایر گسل‌ها بیشتر است.

(۲) همه گسل‌های تهران از نوع گسل‌های مدفون در زیر پوشش رسوبی هستند.

(۳) تنها یک گسل از گسل‌های تهران دارای استعداد لرزه‌خیزی است.

(۴) گسل‌های رسوبی پنهان این شهر، استعداد لرزه‌خیزی ندارند.

۱۳۸- در کدام‌یک از حالات زیر، سیل خسارت‌بار می‌شود؟

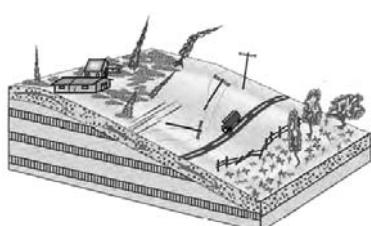
(۱) در بی‌بارش فراوان امروز در گرگان رود، ظرفیت این رودخانه پر شد.

(۲) جاجرود در سال‌های اخیر شاهد آبدی فراوان و مشخصی بوده است.

(۳) حجم آب در سیمراه در پاییز امسال افزایش چشمگیری داشت.

(۴) در سال گذشته رود تجن پس از چندین ساعت بارش سرریز شد.

۱۳۹- شکل مقابل کدام‌یک از انواع حرکات دامنه‌ای را نشان می‌دهد؟

(۱) جایه‌جایی حجم عظیم مواد در سطح دامنه‌های پرشیب

(۲) سقوط آزاد سنگ‌ها و خردمندگها در سطح دامنه‌های پرشیب و پرتگاهی

(۳) جریان یافتن رسوبات ریزدانه اشیاع شده از آب، به صورت گل و لای

(۴) حرکت کُند و نامحسوس رسوبات سطح دامنه در مدت زمان طولانی

۱۴۰- کدام مورد گزاره درستی در زمینه خشکسالی ارائه می‌کند؟

(۱) مواجه شدن یک منطقه با کمبود غیرمنتظره بارش و ذخیره آبی به معنای خشکسالی است.

(۲) از نظر زمانی، خشکسالی تداومی بالاتر از یک سال دارد.

(۳) منطقه وقوع خشکسالی معمولاً نواحی کوچک یا یک استان است.

(۴) وقوع خشکسالی به مناطق خشک و نیمه‌خشک جهان اختصاص دارد.

تاریخ:

فصل سوم: ایران در عصر
باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی

(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)
صفحه‌های ۹۰ تا ۱۱۷

جغرافیا (۱):

فصل سوم: جغرافیای انسانی ایران

(درس‌های ۷ و ۸)
صفحه‌های ۶۱ تا ۷۷

در این بخش، از میان سوالات تاریخ و جغرافیا (۱) و تاریخ و جغرافیا (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.

به سوالات های ۱۴۱ تا ۱۵۰ «یا» به سوالات های ۱۵۱ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.

تاریخ و جغرافیا (۱)

۱۴۱- کدام گزینه به منزله نخستین اقدام ارشک (بنیانگذار سلسله اشکانی) علیه سلوکیان محسوب می‌شود؟

(۱) سپاه ورزیده‌ای از قبایل شرق ایران تشکیل داد.

(۲) خاندان‌های نواحی شمال شرقی فلات ایران را تحت سلطه خود درآورد.

(۳) علیه فرمانروای سلوکی در ناحیه‌ای در حوالی قوچان امروزی شورید.

(۴) شهر نسا در ترکمنستان امروزی را به عنوان پایتخت خود قرار داد.

۱۴۲- کدام‌یک از گزاره‌های زیر در ارتباط با نبرد حران صحیح می‌باشد؟

(۱) این نبرد در زمان پادشاهی اردُد دوم بر روم به موقع پیوست.

(۲) فرماندهی سپاه ایران را در جنگ حران، آریو بزن بر عهده داشت.

(۳) کراسوس، سردار مغزور رومی، در این نبرد به اسارت ایرانیان درآمد.

(۴) این جنگ، یکی از مهم‌ترین جنگ‌های میان اشکانیان و رومیان می‌باشد.

۱۴۳- کدام پادشاه ساسانی، با استفاده از نیروی دریابی توانست یمن را از اشغال حبسیان نجات دهد و خلیج عدن را تحت تسلط خویش درآورد؟

(۱) بهرام یکم (۲) شاپور دوم (۳) خسرو انوشیروان (۴) خسروپرویز

۱۴۴- کدام‌یک از گزاره‌های زیر پیرامون سپاه در ایران باستان، نادرست می‌باشد؟

(۱) هوخشت، پادشاه مادی، سپاه خود را به سه دسته کمان‌داران، نیزه‌داران و سواران تقسیم کرد.

(۲) داریوش یکم، نیروی نظامی ویژه ده هزار نفری به نام سپاه جاویدان را تشکیل داد.

(۳) اشکانیان به تدریج، سپاه دائمی به وجود آورده که به اصلی‌ترین بخش آن، آسواران گفته می‌شد.

(۴) در دوران ساسانی، مدارسی به نام ارتشتارستان به منظور تربیت نیروی نظامی به وجود آمد.

۱۴۵- در کدام موارد توصیف درستی از اوضاع اجتماعی ایران باستان به دست داده شده است؟

(الف) دوره هخامنشیان، سرآغاز ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و شکل‌گیری طبقات اجتماعی بود.

(ب) در دوره ساسانیان، طبقه فرادست، گسترش چشم‌گیری یافت و دارای درجات و مراتب متفاوت شد.

(ج) در دوره ساسانیان گروه جدیدی به طبقه حاکم افزوده شد و قدرت نجایی درجه دوم افزایش یافت.

(د) در دوره مادها، به دلیل اهمیت فتوحات نظامی، جنگجویان نسبت به روحاویان و کشاورزان جایگاه بالاتری یافتند.

(۱) الف - ب - ج - د (۲) الف - د (۳) ب - ج - ۴ (۴) ج - ۵

۱۴۶- به چه دلیل متخخصان، جمعیت را به گروه‌های مختلفی دسته‌بندی کردند و جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسیتی چگونه است؟

(۱) اهمیت نسبت سنی در برنامه‌ریزی هر کشور از لحاظ سنی - در طول زمان دچار تغییرات قابل توجه می‌شود.

(۲) اهمیت بررسی ساختمان یا ترکیب جمعیت گروه‌های خاص - در طول زمان دچار تغییرات قابل توجه می‌شود.

(۳) اهمیت بررسی ساختمان یا ترکیب جمعیت گروه‌های خاص - جز در زمان‌های خاص تفاوت چندانی ندارد.

(۴) اهمیت نسبت سنی در برنامه‌ریزی هر کشور از لحاظ سنی - جز در زمان‌های خاص تفاوت چندانی ندارد.

۱۴۷- عناصر اصلی تقسیمات کشوری به ترتیب در دوره صفویه، افشاریه، زندیه و قاجاریه کدام است؟

(۱) قصبه - ایالت - بلوک - ولایت - بلوک - قصبه (۲) ایالت - بلوک - ولایت - بلوک - قصبه

(۳) بلوک - ایالت - ولایت - قصبه - بلوک (۴) ولایت - ایالت - قصبه - بلوک

۱۴۸- کدام عبارت، با تقسیمات داخلی کشور ما مغایرت دارد؟

(۱) هر دهستان از چند روستا تشکیل شده است و توسط دهدار اداره می‌شود.

(۲) هر شهرستان از چند شهر تشکیل شده است و توسط شهردار اداره می‌شود.

(۳) هر بخش از چند دهستان تشکیل شده است و توسط بخشدار اداره می‌شود.

(۴) هر استان از چند شهرستان تشکیل شده است و توسط استاندار اداره می‌شود.

۱۴۹- کدام مورد، بیانگر مشخصات نظام اداری در ایران است؟

(۱) هر شهرستان تعیین شده در یک استان، لازم است بیش از یک بخش را در محدوده خود داشته باشد.

(۲) هر یک از روستاهای تابع دهستان، به عنوان کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری نامگذاری شده است.

(۳) هر یک از استان‌های کشور، لازم است بیش از یک شهرستان غیرهمجوار را در محدوده خود داشته باشد.

(۴) هر بخش، واحدی از تقسیمات کشوری است که به طور مستقیم، تابع استان‌ها قرار دارد و چند شهرستان دارد.

۱۵۰- در بین عوامل شکل‌دهنده روستایی و شهری ایران کدام عامل بیشترین اهمیت را داشته و زمینه‌ساز ایجاد شهرهای اولیه چه بوده است؟

(۱) آب - افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی

(۲) خاک مناسب کشاورزی - افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی

(۳) آب - کمبود امکانات در سکونتگاه‌های روستایی

(۴) خاک مناسب کشاورزی - کمبود امکانات در سکونتگاه‌های روستایی

اگر به سوال‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۱۵۱ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.

تاریخ و جغرافیا (۲)

فصل سوم: ایران؛ از ورود اسلام تا

پایان صفویه

(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)

صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۳۴

جغرافیا (۲):

فصل سوم: نواحی انسانی

(درس‌های ۷ و ۸)

صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۱۶

۱۵۱- خواجه نظام‌الملک توسي از چه طریقی با نیروی سرکش امیران سلجوقی وفادار به سنت‌های قبیله‌ای، مقابله کرد؟

(۱) گسترش تجارت داخلی

(۲) توسعه مناسبات شهری

(۳) آباد کردن زمین‌های بایر

(۴) تقویت نظام اداری

۱۵۲- کدام مورد، درخصوص شهر و شهرنشینی در تاریخ ایران دوره اسلامی تا قبل از روی کار آمدن سلجوقیان، درست است؟

(۱) مسجد و بازار در بخش ریض قرار داشت.

(۲) رونق شهرنشینی به رشد چشمگیر صنعت و تجارت منجر شد.

۱۵۳- کدام‌یک از گزاره‌های زیر، درباره نظام پولی و مالیاتی عصر مغولان صحیح نیست؟

(۱) پس از مسلمان شدن مغولان، اخذ سه گونه مالیات کشاورزی، بازرگانی و دامی تا پایان عهد تیموریان تداوم یافت.

(۲) در اوایل دوره مغول به دلایل مختلفی همچون گرایش اشرافیت نظامی مغول به بی‌نظمی، نظام مالیاتی به هم ریخت.

(۳) پس از مسلمان شدن مغول‌ها، هر چند نظام مالیاتی تا حدودی اصلاح شد، اما بخشی از بی‌نظمی‌ها همچنان ادامه یافت.

(۴) در اوایل دوران مغول‌ها از رواج انواع و اقسام مالیات‌ها که شمار آن به ددها مورد می‌رسید، جلوگیری به عمل آمد.

۱۵۴- یکی از تحولات مهم دوران ایلخانان و تیموریان چه بود و چه عاملی نقش مؤثری در روی آوردن مردم به آن داشت؟

(۱) رشد قابل توجه تصوف - افزایش نفوذ و موقعیت اجتماعی رهبران

(۲) گرایش صوفیان به تشیع - نگرانی و نامیدی ناشی از هجوم مغول به ایران

(۳) رشد طریقت‌های صوفیانه - هجوم ویرانگر مغول به ایران

(۴) ورود طریقت‌های صوفی به سیاست - تکریم و احترام مقام‌های سیاسی و مشایخ صوفی

۱۵۵- کدام گزینه در رابطه با شهر و شهرنشینی در دوران حکمرانی مغولان صحیح نمی‌باشد؟

(۱) با هجوم مغول به ایران، زندگی شهری برای مدتی دچار وقفه و افول شد.

(۲) مجموعه قوانین یاسا به مغول‌ها توصیه می‌کرد که از شهرنشینی دوری گیرینند.

(۳) پس از استقرار حکومت ایلخانی به تدریج شهر و شهرنشینی رونق یافت.

(۴) شهر و شهرنشینی در عصر تیموریان، همانند اوایل دوره مغول، دچار رکود و زوال شد.

۱۵۶- در کدام گزینه هر سه مورد از فعالیت‌های اقتصادی نوع سوم محسوب می‌شوند؟

(۱) جنگل‌داری - تحقیق و توسعه - تولید پوشاش

(۳) امور پزشکی و درمانی - مشاوره حقوقی - تجارت

۱۵۷- عبارات زیر به ترتیب به چه مواردی اشاره دارند؟

- محصولی که به طور وسیعی در اغلب نواحی دنیا کشت می‌شود و درصد آن را ایالات متحده آمریکا تولید می‌کند.

- ناحیه‌ای که بیشترین برنج دنیا در آن تولید می‌شود.

- کشوری که با انقلاب سبز در زمینه تولید برنج به خودکافی رسیده است.

(۱) گندم - شرق قاره آمریکا - آرژانتین

(۳) ذرت - شرق و جنوب شرقی اروپا - زلاندنو

۱۵۸- کدام مورد درخصوص ارتباط میان پلاتیشن‌ها و شرکت‌های چندملیتی، درست است؟

(۱) محل استقرار دفتر مرکزی در خارج از مرزهای کشورهای پیشرفت‌منتهی صنعتی قرار گرفته و در آنجا فعالیت می‌کنند.

(۲) کارخانه‌های مونتاژ این شرکت‌ها، در مجاورت سواحل واقع شده‌اند تا بتوانند به سهولت کالاهای را به کشور مبدأ ارسال کنند.

(۳) شعبه‌ها و کارخانه‌های مونتاژ محصولات این مزارع و همچنین دفتر مرکزی این شرکت‌ها، در یک مکان استقرار ندارند.

(۴) این شرکت‌ها مزارع وسیعی از یک محصول استوایی مانند موز را در کشورهای نواحی جنب حازه‌ای احداث کرده‌اند.

۱۵۹- کدام‌یک از وقایع زیر مربوط به مرحله بعد از جنگ‌های جهانی اول و دوم است؟

(الف) صدور سرمایه علاوه بر صدور کالا توسط کشورهای سرمایه‌داری صنعتی

(ب) ایجاد کارخانه‌های مونتاژ در کشورهای صنعتی به طور گستره

(ج) فروش منابع خام و اولیه توسط کشورهایی که از لحاظ صنعتی عقب‌مانده بودند.

(د) گسترش شرکت‌های چندملیتی

(۱) الف - ج - د

(۲) ب - ۵

(۳) ب - ج

۱۶۰- در کدام‌یک از گزینه‌های زیر، از شاخص‌های توسعه انسانی استفاده نشده است؟

(۱) در میان کشورهای منطقه، کشور آذربایجان دارای بالاترین نرخ باسوسادی است.

(۲) ایالات متحده، در رتبه دوم میزان حقوق پرداختی به کارمندان در جهان قرار دارد.

(۳) در رده‌بندی سازمان بهداشت جهانی، ژاپن از کشورهای دارای بالاترین میزان امید به زندگی است.

(۴) کشور بزرگ‌یل در سال ۲۰۰۸ تولیدکننده قهوه در جهان بوده است.

درس هفتم: عقل در فلسفه
(قسمت اول)

درس هشتم: عقل در فلسفه
(قسمت دوم)

درس نهم: آغاز فلسفه در جهان اسلام

درس دهم: دوره میانی
صفحه‌های ۸۶ تا ۵۲

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۶۱- کدام گزینه از نتایج بهره بردن از عقل به عنوان قوه تفکر و استدلال نیست؟

- (۱) پیشرفت در علوم طبیعی
- (۲) تفکیک کار درست از نادرست
- (۳) شناخت دین و آیین خود
- (۴) تقویت داده‌های حسی

۱۶۲- مطالعه کتب فیلسوفان مسلمان توسط حکماء مسیحی، در ابتدا به چه امری گردید؟

- (۱) ناسازگار یافتن عقایق با مبانی اولیه کلیسا کاتولیک
- (۲) توجه به عقلانیت فلسفی در فهم دین مسیح
- (۳) گسترش عقل‌گرایی و عقبنشیطی اندیشه‌های دینی
- (۴) جایگزین شدن عقل به جای دین و در حاشیه قرار گرفتن دین

۱۶۳- کدام گزینه در باب عقل مطابق با دیدگاه فیلسوفان مسلمان نیست؟

- (۱) اولین مخلوق خدا عقل اول است و عقول دیگر همگی، به صورت با واسطه، از آن پدید می‌آیند.
- (۲) عقل انسان توانایی ادرارک همه حقایقی را که عقول ادرارک می‌کنند، دارا است.
- (۳) ممکن شدن فعالیت عقلی برای انسان در اثر افاضه عقل فعال است.

۱۶۴- احساس تعارض میان دستاوردهای عقلی با داده‌های وحیانی ناشی از چیست؟

- (۱) تعارض بین عقل و دین امکان‌پذیر نیست؛ چرا که عقل همواره مؤید دین است.
- (۲) نشان از شکل دوم مخالفت با عقل در جریان‌های فکری دوره اسلامی می‌باشد.
- (۳) گاهی بین کارکرد ابزاری عقل با نقش آن به عنوان منبع ناسازگاری وجود دارد.
- (۴) توانمندی‌های محدود عقل انسان در حیطه شناخت وحی هم نتایج و آثاری دارد.

۱۶۵- حدیث زیر از امام صادق (ع) نشانگر کدام‌یک از موارد زیر می‌باشد؟

«ستون خیمه وجود انسان عقل است و با وجود عقل است که فطانت و فهم توانایی حفظ و دانش حاصل می‌شود.»

- (۱) معرفی عقل به عنوان ابزاری در جهت تشخیص حق از باطل
- (۲) عدم وجود تعارض ظاهری بین عقایق و دیانت

(۳) نقش آموزه‌های اسلامی و تعالیم دینی در معرفی عقل به عنوان موجودی برتر و مجرد

(۴) نقش عقل به عنوان بالاترین مرتبه شهود که اختصاص به پیامبران الهی دارد.

۱۶۶- کدام گزینه درباره فلسفه سیاسی فارابی صحیح می‌باشد؟

- (۱) تفاوت بنیادی مدینه فاضله و چاهله در چگونگی ریاست در مدینه متجلی می‌شود.

(۲) بهترین مدینه‌ها مدینه‌ای است که مردم آن خواهان دستیابی به سعادت و خیر هستند.

(۳) رهبری جامعه مختص پیامبر نیست چراکه جانشینان او نیز می‌توانند واجد عدمة شرایط لازم برای رهبری باشند.

(۴) از آنجایی که زندگی جمعی انسان در گرو کمال نفس و سعادت است هدف اصلی مدینه فاضله نیز نیل به سعادت است.

۱۶۷- از نظر ابن سينا وقایع ویرانگر طبیعی ...

- (۱) در مجموعه نظام طبیعت موجب شر و نابسامانی می‌شوند.

(۲) خیر و خوبی مطلق هستند و نباید به اشتباه آن‌ها را مخرب قلمداد کرد.

(۳) به دلیل نسبی بودن شر ناشی از آن‌ها نمی‌توان درباره خوبی یا بدی آن‌ها داوری کرد.

(۴) خود فی نفسه شر نیستند و لازمه ضروری نظام احسن طبیعت و قضای الهی به شمار می‌روند.

۱۶۸- مطابق با طبیعت‌شناسی ابن سينا کدام گزینه درست است؟

- (۱) تفکیک و تمییزی بین ذات جهان طبیعت به عنوان یک کل با ذات اجزای آن مطرح نیست.

(۲) دانشمند حقیقی با کنارگذاشتن ظواهر پدیده‌ها به کنه و حقیقت اشیاء دست یافته و به علم حقیقی نائل می‌گردد.

(۳) انسان با تحقیق در پدیده‌های طبیعی قادر به فهم رابطه آن‌ها با ماوراء‌الطبیعه و رسیدن به کمال می‌شود.

(۴) عبور یک دانشمند حقیقی از ظواهر پدیده‌ها معلول توجه به رابطه طبیعت با مبدأ هستی، در کنار پژوهش علمی است.

۱۶۹- سهروردی کتاب حکمه‌الاشراق را در چه زمانی نوشت و مواجهه او با روش مشائیون چگونه بود؟

- (۱) زمانی که با اندیشه‌های فلسفی ابن سينا آشنایی کامل پیدا کرد - از شیوه مشائیان فراتر می‌رود.

(۲) زمانی که به مقامات عالی عرفان و برترین درجات حکمت نائل شد - از شیوه مشائیان فراتر می‌رود.

(۳) زمانی که با اندیشه‌های فلسفی ابن سينا آشنایی کامل پیدا کرد - به مقابله با شیوه مشائیان می‌پردازد.

(۴) زمانی که به مقامات عالی عرفان و برترین درجات حکمت نائل شد - به مقابله با شیوه مشائیان می‌پردازد.

۱۷۰- کدام گزینه بیانگر معنای صحیح و دقیق‌تر ریاست تامه برای حکیم متأله از دیدگاه سهروردی است؟

- (۱) حاکمیت ظاهری حکیم اشراقی بر جامعه بشری

(۲) ریاست از راه قهر و غلبه بر عامة مردم و شکست نادانی

(۳) شایستگی حقیقی برای هدایت جامعه و بشر، چه آشکارا و چه نهانی

(۴) بهرمه‌مندی همیشگی جهان از تدبیر حکیمی به قله‌های عرفان رسیده است.

درس هفتم: ابزارهای شناخت
درس هشتم: نگاهی به تاریخچه
معرفت
صفحه‌های ۵۰ تا ۶۸

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۷۱- کدام گزینه در مورد ابزاری از ابزارهای شناخت که انسان را به طبیعت مرتبط می‌کند صحیح است؟

(۱) در آن خطاب راه ندارد چون خطاب مختص عقل است.

(۲) ما توسط آن از اشیای طبیعی استفاده می‌کنیم.

(۳) استفاده مناسب از اشیاء، بر پایه این شناخت محقق می‌شود.

(۴) این شناخت که با آزمایش و خطاب همراه است، علوم مختلف را شکل می‌دهد.

۱۷۲- کدامیک از دانش‌های زیر از نظر ابزار شناختی با سایرین متفاوت است؟

(۱) نور هم خاصیت‌های ماده را دارد و هم به صورت همزمان به شکل موج عمل می‌کند.

(۲) تمام جوامع ابتدایی به صورت قبیله‌ای یا به شکل گروههای خانوادگی اداره می‌شده‌اند.

(۳) دانشمندان با بررسی عناصر مختلف شیمیایی پی برده‌اند که گاه مواد ویژگی‌های یکسانی دارند.

(۴) هر نمودار سهمی که در طبیعت مشاهده شود یک کانون و رأس و فاصله‌ای مشخص دارد.

۱۷۳- کدام گزینه در مورد تفاوت وحی و شهود قلبی صحیح است؟

(۱) ابزار وحی مختص افرادی خاص و شهود به نوعی همگانی است.

(۲) بالاترین مرتبه شهود وحی است که رسیدن به چنین مرتبه‌ای تنها راه بهره‌مندی از معارف آن است.

(۳) وحی دفعتاً اتفاق می‌افتد اما شهود قلبی تدریجی و آرام آرام اتفاق می‌افتد.

(۴) یکی از شرط‌های شهود قلبی پاکی و تزکیه نفس است در حالی که این مورد از شرط وحی نیست.

۱۷۴- هریک از عبارات زیر مربوط به کدامیک از ابزارهای شناخت می‌باشد؟

الف) شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیاء با این ابزار جنبه کاربردی پیدا می‌کند.

ب) قابلیت تعمیم و انتقال به سایرین را ندارد.

ج) از یافته‌های دیگر ابزارها بهره‌مند می‌شود.

(۴) حس - شهود - عقل

(۳) حس - عقل - وحی

(۲) عقل - شهود - عقل

(۱) عقل - حس - شهود

۱۷۵- با توجه به نظرات افلاطون و ارسطو در باب ابزارهای شناخت کدام گزینه صحیح است؟

(۱) هر دو فیلسوف به یک میزان حس و عقل را معتبر می‌دانند.

(۲) ارسطو برخلاف افلاطون راههای معتبر شناخت و دوری از مغالطه را تبیین کرد.

(۳) شناخت جهانی برتر از نظر افلاطون با شهود و از نظر ارسطو با عقل میسر است.

(۴) نزد افلاطون مرتبه ادراک حسی بسیار پایین‌تر از ادراک عقلی است.

۱۷۶- تفاوت فلسفه سهوردی با ابن‌سینا و فارابی در چیست و معارف و حیانی با فلسفه ملاصدرا چه نسبتی دارد؟

- ۱) سهوردی علاوه بر عقل به عرفان و شهود نیز توجه داشت - ملاصدرا آن را پایه استدلال خویش قرار می‌داد.
- ۲) سهوردی برای شناخت حسی و عقلی اعتباری قائل نبود - معارف و حیانی ماده و مقدمات استدلال‌های ملاصدرا هستند.
- ۳) ابن‌سینا و فارابی شهود را در فلسفه خود وارد نمی‌کردند - قرآن تأییدکننده فلسفه ملاصدرا و فلسفه ملاصدرا تأییدکننده قرآن است.
- ۴) اندیشه‌های فارابی و ابن‌سینا عقلی و استدلای است نه شهودی - ملاصدرا تناقضات میان وحی و عقل را حل کرد.

۱۷۷- کدامیک از گزاره‌های زیر مورد توافق دو مکتب تجربه‌گرا و عقل‌گرا نیست؟

- ۱) عقل می‌تواند در رسیدن به شناخت صحیح یاری‌رسان باشد.

۲) شناخت حسی گاهای ممکن است مطابق با واقع نباشد.

۳) گزاره‌های صادقی داریم که صرفاً متکی بر استدلال عقلاتی است.

۴) شناختی که عقل در آن دخیل باشد ممکن است نادرست و کاذب باشد.

۱۷۸- کدام گزینه به ترتیب بیانگر اختلاف نظر و اشتراک نظر کانت با دکارت در معرفتشناسی است؟

- ۱) برخی شناخت‌های انسان فطری و ذاتی اوست - انسان قادر به درک نفس غیرمادی و خداوند است.
- ۲) تنها شناخت ممکن برای آدمی شناخت تجربی است - انسان قادر به درک نفس غیرمادی و خداوند است.
- ۳) برخی شناخت‌های انسان فطری و ذاتی اوست - شناخت تجربی بر پایه مفاهیم مستقل از تجربه میسر است.
- ۴) تنها شناخت ممکن برای آدمی شناخت تجربی است - شناخت تجربی بر پایه مفاهیم مستقل از تجربه میسر است.

۱۷۹- کدام عبارت به طور ضمنی در بردارنده مضامین نسبی گرایانه نمی‌باشد؟

- ۱) انسان قادر به شناخت اشیای پیرامون خود نیست.
- ۲) به جای حقیقت واحد دیگر باید به حقایق متکثر روی بیاوریم.
- ۳) مارکسیسم به مثبته یک ایدئولوژی حقایق متضاد با خود را طرد می‌کند.
- ۴) ما تنها بخشی از حقیقت را در اختیار داریم و هر کس از منظر خود به آن می‌نگرد.

۱۸۰- پژوهشگران سنتی مریضی را غلبه یکی از طبع‌های چهارگانه می‌دانستند و سعی می‌کردند با استفاده از برخی گیاهان، تعادل را میان طبع‌ها برقرار کنند و این کار بعضی اوقات منجر به درمان بیماری می‌شد. دیدگاه پرآگماتیسم نسبت به این موضوع چیست؟

- ۱) چون چنین چیزی با علم تجربی سازگار نیست پس نمی‌تواند هیچ حقیقتی داشته باشد.
- ۲) چون این نظریه در مواردی منجر به درمان بیماری می‌شده پس می‌تواند از میزانی از حقیقت بهره‌مند باشد.
- ۳) این نظریه بسته به شرایط، برای کسانی که بهبود یافته‌اند حقیقت و برای سایرین غیرحقیقی می‌باشد.
- ۴) انسان معیاری برای درستی یا نادرستی شناخت ندارد و در نتیجه نمی‌تواند در این باره نظری بدهد.

درس هفتم: احکام قضایا
درس هشتم: قیاس اقترانی
صفحه‌های ۶۲ تا ۸۲

در این بخش، از میان سوالات منطق و فلسفه یازدهم تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۱۸۱ تا ۱۹۰ تا «یا» به سوالات ۱۹۱ تا ۲۰۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۸۱- با فرض عدم اطلاع از محتوای قضایا، می‌توان از کذب متداخل قضیه «الف» به کذب قضیه «الف» رسید. کدام گزینه نمی‌تواند قضیه «الف» باشد؟

(۱) هر ج غیر د است.
(۲) هیچ ج غیر د نیست.

(۳) هر ب غیر ج است.
(۴) بعضی ب غیر ج است.

۱۸۲- منظور از اینکه «قضیه سالبه جزئی عکس لازم‌الصدق ندارد» چیست؟

(۱) قضیه سالبه جزئی دارای عکس کاذب می‌باشد.

(۲) در واقع برای این نوع از قضایا نمی‌توان عکسی را در نظر گرفت.

(۳) لزوماً این‌طور نیست که برخی از افراد محمول نیز با افراد موضوع مبایت داشته باشد.

(۴) قضیه صادق از نوع سالبه جزئی عکس صادق ندارد.

۱۸۳- اگر یک قضیه موجبه جزئی صادق باشد، کدام گزینه حتماً کاذب خواهد بود؟

(۱) متداخل نقیض آن
(۲) متضاد نقیض آن

(۳) نقیض عکس مستوی آن
(۴) متداخل عکس مستوی آن

۱۸۴- اگر بدانیم نقیض یک قضیه، قضیه صادق «بعضی الف ب نیست» می‌باشد، به ترتیب چه حکمی می‌توان درباره متضاد، عکس مستوی و متداخل خود

آن قضیه صادر کرد؟

(۱) صادق - نامشخص - کاذب
(۲) نامشخص - نامشخص - صادق

(۳) صادق - کاذب - نامشخص
(۴) نامشخص - نامشخص - نامشخص

۱۸۵- سه قضیه موجبه کلیه، سالبه جزئی و سالبه کلیه داریم. بین این سه قضیه کدامیک از روابط زیر امکان تحقق ندارد؟

(۱) تضاد
(۲) تناقض
(۳) تداخل
(۴) عکس مستوی

۱۸۶- اگر در یک قیاس اقترانی، حد وسط در مقدمه اول با موضوع اقتران داشته باشد و در مقدمه دوم با محمول، و در قیاس دیگری جایگاه حد وسط در

مقدمات برعکس باشد، به ترتیب کدام شکل از قیاس اقترانی رقم می خورد؟

(۲) شکل اول - شکل دوم

(۱) شکل چهارم - شکل اول

(۴) شکل چهارم - شکل دوم

(۳) شکل اول - شکل چهارم

۱۸۷- اگر درستی دو عبارت «الف مساوی ب است» و «ب مساوی ج است» را بدانیم، کدام عبارت از نظر منطقی درست است؟

(۱) دو قیاس معتبر از شکل اول و چهارم با آن‌ها تشکیل می‌شود. (۲) با این دو عبارت نمی‌توان هیچ قیاس اقترانی معتبر تشکیل داد.

(۴) فقط قیاسی از شکل چهارم با نتیجه صادق تشکیل می‌شود. (۳) با توجه به درستی آن‌ها صدق نتیجه ضروری است.

۱۸۸- به ترتیب کدامیک از انواع قضایای محصوره، در بردارنده «همه مصادیق موضوع و همه مصادیق محمول» و «برخی مصادیق موضوع و برخی مصادیق

محمول» است؟

(۲) موجبه کلی - سالبۀ جزئی

(۱) سالبۀ کلی - موجبه جزئی

(۴) موجبه کلی - موجبه جزئی

(۳) سالبۀ کلی - سالبۀ جزئی

۱۸۹- کدامیک از قیاس‌های زیر قیاس معتبر است؟

(۱) بعضی انسان‌ها شاعر هستند، هر انسانی متفکر است. پس: بعضی شاعرها متفکر هستند.

(۲) هیچ ماری آهو نیست، هیچ آهوی اسب نیست. پس: هیچ ماری اسب نیست.

(۳) هیچ الف ب نیست، بعضی ج ب است. پس: بعضی الف ج است.

(۴) بعضی حیوانات دوزیست هستند، هر قورباغه‌ای دوزیست است. پس: بعضی حیوانات دوزیست هستند.

۱۹۰- در کدام گزینه، شکل قیاس نادرست می‌باشد و خود قیاس نیز نامعتبر است؟

(۱) هیچ ب ج نیست / هر الف ب است؛ نتیجه: هیچ الف ج نیست. - شکل اول

(۲) بعضی ج ب است / هر ب الف است؛ نتیجه: بعضی ج الف است. - شکل اول

(۳) هیچ ب الف نیست / بعضی الف ج است؛ نتیجه: بعضی ج ب نیست. - شکل چهارم

(۴) بعضی الف ج نیست / هر ب الف است؛ نتیجه: بعضی ب ج نیست. - شکل چهارم

درس هفتم: ابزارهای شناخت
درس هشتم: نگاهی به تاریخچه
معرفت
صفحه‌های ۵۰ تا ۶۸

اگر به سوالهای ۱۸۱ تا ۱۹۰ پاسخ نداده‌اید، به سوالهای ۱۹۱ تا ۲۰۰ پاسخ دهید.

فلسفه بازدهم

۱۹۱- کدام گزینه درباره ابزار حس در شناخت نادرست است؟

(۱) بر پایه شناخت حاصل از آن زندگی می‌کنیم و از اشیاء طبیعی بهره می‌بریم.

(۲) با آن به سیاری از اسرار و رموز طبیعت پی می‌بریم و قوانین طبیعی را می‌شناسیم.

(۳) شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیای طبیعی با یکدیگر از طریق این ابزار حاصل می‌شود.

(۴) شناختی خطاب‌ذیر محسوب می‌شود، اما گاهی اوقات خود آن می‌تواند به خطاهایش پی ببرد.

۱۹۲- کدام‌یک از عبارات زیر درباره شناخت صحیح نمی‌باشد؟

(۱) عقل توانایی این را دارد که خطای شناخت حس را با کمک خود حس تشخیص دهد.

(۲) نسبت بین شناخت عقلی و ادراک عقلی محض مانند نسبت ماده و هوا می‌باشد.

(۳) همه حقایقی که راه ادراک آن‌ها با حواس ممکن نیست، تنها با شناخت عقلی محض درک می‌شوند.

(۴) فهم گزاره «اجتماع نقیضین محال است» پیش از تجربه و بهطور مستقل از آن صورت می‌گیرد.

۱۹۳- صدق و کذب عبارات زیر به ترتیب چگونه است؟

- لازمه شناخت این است که همواره امر معلوم مباین با عالم باشد.

- اخذ معارف وحیانی برای ما مسلمانان بدون واسطه است.

(۱) درست - نادرست (۲) درست - درست (۳) نادرست - نادرست (۴) نادرست - درست

۱۹۴- عبارت زیر نشان‌دهنده همه مواد گزینه‌ها می‌باشد؛ بهجز ...

«برای رفع تشنگی لیوان آب را بر می‌داریم و برای رفع گرسنگی به سراغ ظرف غذا می‌روم.»

(۱) شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیا با ابزار حس در شناخت به دست می‌آید.

(۲) گاهی در شناخت حسی خطای خود را با کمک عقل خود به آن‌ها پی می‌بریم.

(۳) انسان این امکان را دارد که به کمک عقل خود از اشیای متفاوت استفاده‌های مختلف بکند.

(۴) اصل و قاعدة عقلی مبنی بر اینکه هر پدیده علتی ویژه دارد، و از هر چیزی، هر چیزی پدید نمی‌آید.

۱۹۵- کدام گزینه تبیین دقیق‌تری از جمله زیر مطابق با نظر سوفسطائیان را به دهد؟

«سوفسطائیان معتقد بودند که اگر چیزی را حس می‌کنیم بدان معنا نیست که از واقعیتی بیرونی خبر می‌دهد؛ ما چیزی جز احساس در اختیار نداریم.»

(۱) این جمله معیار تطبیق با واقعیت را انکار می‌کند که پیش از آن ملاک صحت شناخت بود.

(۲) این جمله بدین معناست که ما بدون هیچ معرفتی صرفاً از اشیاء استفاده می‌کنیم.

(۳) معنی این جمله آن است که واقعیت بیرونی وجود ندارد و به همین خاطر قابل شناخت نیست.

(۴) این جمله امکان حاصل کردن هر گونه شناخت و دانشی را رد می‌کند.

۱۹۶- کدام‌یک از گزارهای زیر مورد توافق اکثر فلاسفه مسلمان نیست؟

(۱) عقل و حس و وحی هر کدام در جای خود کاربرد دارند.

(۲) معرفت فلسفی که متکی بر استدلال عقلانی نباشد اساساً وجود ندارد.

(۳) دستیابی مستقیم به مرتبه وحی اختصاص به پیامبران الهی دارد.

(۴) فیلسوفی که از معرفت شهودی استفاده نکند، به جایی نمی‌رسد.

۱۹۷- کدام گزینه مطابق با نظر عموم فلاسفه مسلمان در رابطه با معرفت صحیح می‌باشد؟

(۱) معرفت شهودی و وحیانی در همه موضع فلسفی قابلیت طرح دارند.

(۲) عقل و حس معتبرند اما شهود و وحی در ساخت فلسفه از اعتبار چندانی برخوردار نیستند.

(۳) همه این ابزارهای معرفت در جایگاه خود ما را به طور مستقل به معرفت فلسفی نائل می‌کنند.

(۴) شهود قلبی و وحی بدون یاری استدلال عقلی به هیچ نوع معرفت فلسفی ختم نمی‌شود.

۱۹۸- کدام گزینه درباره جریان‌های فکری در دوره جدید اروپا نادرست می‌باشد؟

(۱) دکارت اعتقاد به وجود خدا را شناختی ذاتی و غیرتجربی می‌دانست.

(۲) به نظر بیکن، فیلسوفان گذشته با بیرونی از ارسطو، بیشتر بر استدلال عقلی تکیه کرده بودند.

(۳) با وجود قائل بودن دکارت به استدلالات عقلی محض، شناخت تجربی مورد انکار او قرار نمی‌گرفت.

(۴) کانت معتقد است که مفاهیمی مانند زمان و مکان حاصل همکاری عقل و حس هستند.

۱۹۹- کدام‌یک از جملات زیر نمی‌تواند سخن یک فرد نسبی گرا باشد؟

(۱) شناخت هر کس در همه موضع علمی و معرفتی اعتبار دارد.

(۲) نتیجه آزمایشات آن است که فلز آزمایش شده با افزایش حرارت منبسط می‌شود.

(۳) این دارو روی ده بیمار گذشته که آزمایش کرده‌ایم تأثیر داشته است.

(۴) از دیدگاه ما و بنابر مشاهدات قبلی میان پدیده‌های طبیعی علیت برقرار است.

۲۰۰- معیار حقیقت در مکتب پرآگماتیسم کدام گزینه نمی‌تواند باشد؟

(۱) کاربردی بودن (۲) سودمند بودن (۳) منجر شدن به نفع جمعی (۴) مطابق واقعیت عینی بودن

درس پنجم: تفکر (۱) حل مسئله
درس ششم: تفکر (۲) تصمیم‌گیری
صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۵۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۲۰۱- کدام‌یک از مراحل حل مسئله باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم؟

- (۱) تشخیص مسئله
- (۲) ارزیابی راه حل
- (۳) بازبینی و اصلاح راه حل
- (۴) انتخاب راه حل‌های جایگزین

۲۰۲- زهرا در آزمون سراسری دی‌ماه با مسئله مدیریت زمان روبرو شد و نتوانست به بسیاری از سؤالات پاسخ دهد. با تحلیل آزمون، زهرا تصمیم گرفت ترتیب پاسخ‌گویی خود به درس‌ها را تغییر دهد و روش تازه خود را در آزمون‌های آزمایشی مابین دو کنکور امتحان کرد تا در نهایت در کنکور سراسری تیرماه از روش تازه خود استفاده کرد و همچنین روش ضربدر و منها را نیز به کار گرفت. هر یک از اقدامات مشخص شده زهرا در راستای کدام‌یک از مراحل حل مسئله است؟

- (۱) تشخیص مسئله - ارزیابی راه حل - انتخاب راه حل‌های جایگزین
- (۲) ارزیابی راه حل - به کار گیری راه حل - ارزیابی راه حل
- (۳) ارزیابی راه حل - به کار گیری راه حل - بازبینی و اصلاح راه حل
- (۴) تشخیص مسئله - ارزیابی راه حل - بازبینی و اصلاح راه حل

۲۰۳- کدام گزینه برای عبارت زیر صدق نمی‌کند؟

«دانش خوبی از بحث فنی دارم و در این معامله باید بفهمم که صاحب ماشین، کیلومتر آن را کم کرده است یا نه. با این حال خیلی نگرانم.»

- (۱) شخص با جدیت کامل در حال پیگیری مسئله است.
- (۲) احتمال دارد در این مسئله از راه حل‌های غیرمنطقی استفاده کند.
- (۳) هدف او تقریباً واضح است و از آن آگاه است.
- (۴) موقعیت فعلی را به خوبی می‌شناسد.

۲۰۴- فاطمه از پدرش می‌پرسد: «چگونه یک نفر می‌تواند هجده روز نخوابد؟» پدرش مدتی فکر می‌کند و بالاخره با استناد به اینکه بی‌خوابی بیش از سه یا چهار روز می‌تواند منجر به مرگ شود، به این نتیجه می‌رسد که اصلاً چنین چیزی امکان ندارد. کدام گزاره درباره پاسخ پدر او صحیح است؟

- (۱) اگر پدرش مدتی فکر کردن به مسئله را رها کند و به کاری دیگر بپردازد، قطعاً به جواب خواهد رسید.
- (۲) ممکن است اثر انتقال علت ناتوانی پدر در پاسخ درست به سؤال دخترش باشد.
- (۳) پاسخ پدر صحیح است و از روش تحلیلی برای حل مسئله استفاده کرده است.
- (۴) مدت زمانی را که پدر صرف فکر کردن به پاسخ سؤال کرده بود را می‌توان اثر نهفتگی نامید.

۲۰۵- کدام گزینه دارای انتقال منفی است و کدام شیوه می‌تواند به ایجاد نوآوری و اختراع منجر شود؟

- (۱) شخص روش مطالعه درس‌های ترم پیش را در درس‌های این ترم به کار بسته است و هنوز در نمره‌هایش پیشرفت چندانی حاصل نشده است. - دانشگاه در پی تغییر اصول انبساطی است، اما تغییر هر اصل، قسمتی از کار را بهبود می‌دهد و قسمت دیگری را دچار مشکل می‌کند.
- (۲) شخص در حل مسائل ریاضی، به تیپ‌های جدیدی برمی‌خورد و می‌بیند که تمرین‌های ریاضی گذشتہ‌اش فقط قسمت کوچکی از سؤال را پاسخ می‌دهند. - شخص پی می‌برد که مدل ذهنی فعلی، قابلیت درمان طیفی از بیماران را ندارد، پس در این فکر است که ساختارهای جدیدی شناسایی کند.

(۳) درمان‌گر، از تکنیک‌های پیشین برای درمان بیمار جدید استفاده می‌کند و می‌بیند که حال بیمار به مدت چند روز آشفته‌تر شده است. - پژشك می‌بیند که دارو اثر نمی‌کند، اما همچنان دوز دارو را افزایش می‌دهد.

(۴) شخص می‌خواهد لامپ اتفاقش را عوض کند اما چهارپایه ندارد پس از یک صندلی استفاده می‌کند. - فرد در چینش وسایل داخل چمدان به مشکل برخورده و با خود فکر می‌کند شاید بتواند بعضی وسایل را عمودی بچیند، یا مثلاً لباس‌هایش را کوچکتر تا بزند.

۲۰۶- «دانشجویی با فضای دانشگاهی که در آن تحصیل می‌کند مشکل دارد، زیرا حوزه‌های مورد علاقه او در رشتة خودش، به هیچ‌وجه در فضای دانشگاه پیگیری نمی‌شوند. او برای کار پژوهشی خود با چند نفر از اساتید صحبت کرده است و بنا به همین اختلاف‌نظر، نتوانسته است به جمع‌بندی‌ای درباره

حیطه پژوهشی خود در دانشگاه برسد و در معرض اخراج از دانشگاه است. در این شرایط، او تصمیم می‌گیرد در حوزه مرتبط با کارهای یکی از اساتید،

هر چند مورد علاقه خودش نباشد، کار کند.» کدام سبک تصمیم‌گیری درباره او بیشتر صادق است؟

(۴) تکانشی

(۳) احساسی

(۲) اجتنابی

(۱) منطقی

۲۰۷- کدام گزینه درباره تفاوت تصمیم‌گیری و حل مسئله درست است؟

(۲) یکی بر دیگری تقدیم و علیت دارد.

(۱) تعارض در یکی از آن‌ها وقوع می‌یابد.

(۴) هر دو شامل راه‌های متنوعی می‌شوند.

(۳) هر دو شامل یک گزینه ایده‌آل هستند.

۲۰۸- سارا مدیر شرکت تولیدکننده بستنی است. کدامیک از تصمیم‌گیری‌های او مصدق تعارض گرایش- گرایش است؟

(۱) فروش بخشی از سهام شرکت خود یا پذیرش ورشکستگی

(۲) افزایش طعم‌های بستنی‌های تولید شده یا ورود به بازار دیگر محصولات لبنی

(۳) کاهش تبلیغات فروش بستنی برای پرداخت پاداش بیشتر به کارکنان

(۴) کاهش حاشیه سود حاصل از فروش هر محصول در ازای فروش تعداد بیشتر محصول

۲۰۹- در کدامیک از مثال‌های زیر، فرد فعالیت شناختی پیچیده‌تری را انجام داده است؟

(۱) بهنام بعد از بررسی‌های متعدد تصمیم گرفت که از ایران مهاجرت کند.

(۲) محمد حافظ کل قرآن کریم است.

(۳) امیرحسین در دانشگاه علوم قضایی تحصیل کرده و در حال حاضر به قضاویت مسائل خانوادگی می‌پردازد.

(۴) عmad با مهارت بالایی مسائل درس ریاضی را حل می‌کند.

۲۱۰- حضرت علی (ع) در حدیثی می‌فرمایند: «کسی که به چیزی عاشق و شیفته شود، این محبت، چشم صورت و چشم دل او را نابینا می‌سازد، پس او با

چشمی ناسالم می‌نگرد و با گوشی ناشنوا می‌شنود و خواسته‌ها و تمنیات، عقل او را از هم می‌گسلد و دنیا دلش را می‌میراند»؛ این سخن با کدامیک از

گزینه‌های زیر در رابطه است؟

(۱) احساسی عمل کردن می‌تواند پیامدهای ناگوار داشته باشد.

(۲) در این سبک فرد به صورت ناگهانی و با عجله و بدون محاسبه تصمیم می‌گیرد.

(۳) فرد ممکن است به جای فکر کردن، از دیگران کورکورانه اطلاعات کند.

(۴) در این سبک افراد زمان را از دست می‌دهند و مشکلشان بیشتر می‌شود.

درس دهم: مقاوم سازی اقتصاد
درس یازدهم: رشد و پیشرفت اقتصادی
صفحه های ۱۰۵ تا ۱۲۸

در این بخش، از میان سوالات اقتصاد و روان‌شناسی تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۲۱۱ تا ۲۲۰ «یا» به سوالات ۲۲۱ تا ۲۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

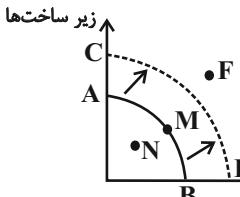
اقتصاد

۲۱۱- منحنی مرز امکانات تولید زیر مربوط به کشوری فرضی است که منابع و امکانات خود را به ساخت انواع

کالاهای رفاهی و یا گسترش و بهبود زیرساختها اختصاص می‌دهد، با توجه به این منحنی کدام گزینه

در بردازندۀ مفهوم «رشد اقتصادی» نیست؟

۱) افزایش **GDP** کشور نسبت به سال پیش

۲) اختصاص دادن سرمایه کمتر به تولید کالاهای رفاهی و استفاده از آن سرمایه‌ها در بهبود کالاهای رفاهی

زیرساخت‌هایی چون جاده، سدسازی و ساخت نیروگاه که امکان تولید بیشتر را در آینده فراهم کند.

۳) جابه‌جا شدن وضعیت تولید از نقطه N زیرمنحنی PPF (مرز امکانات تولید) به نقطه M

۴) انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و خارج (انتقال از نقاط A و B به نقاط C و D)

۲۱۲- کدام مورد بهترتیب «منشأ رشد اقتصادی» و «مؤلفه اندازه‌گیری پیشرفت اقتصادی» را ارائه می‌دهد؟

۱) آموزش نیروی انسانی - افزایش عرضه نیروی کار

۲) سرانه درآمد ناخالص داخلی - افزایش عرضه نیروی کار

۲۱۳- جدول زیر وضعیت توزیع درآمد کشوری فرضی با ۴۰ میلیون نفر جمعیت را در سال ۲۰۲۲ میلادی نشان می‌دهد. چنانچه ۵۰ درصد درآمد ملی در

اختیار ۳۰ درصد پردرآمد جامعه باشد؛ آنگاه:

الف) سهم دهک‌های سوم، هفتم و دهم (بهترتیب) چند درصد است؟

ب) نسبت سهم ۵۰ درصد بالای جامعه به ۵۰ درصد پایین چقدر است؟

ج) چنانچه دولت تصمیم بگیرد به ۴ دهک پایین جامعه یارانه دهد، چه جمعیتی از این

کشور مشمول دریافت یارانه خواهد شد؟

(۱) الف) ۱۶-۱۴-۶ ب) ۱۸-۱۴-۶ ج) ۱۶ میلیون نفر

(۲) الف) ۱۶-۱۳-۵ ب) ۱۸-۱۳-۵ ج) ۱۶ میلیون نفر

(۳) الف) ۴ میلیون نفر ۳/۴۶ ب) ۱۹-۱۲-۶ ج) ۴ میلیون نفر

(۴) الف) ۴ میلیون نفر ۳/۴۶ ب) ۲۰-۱۲-۵ ج) ۴ میلیون نفر

محل انجام محاسبات

%۴	سهم دهک اول
%۵	سهم دهک دوم
۹	سهم دهک سوم
%۷	سهم دهک چهارم
%۷	سهم دهک پنجم
%۹	سهم دهک ششم
۹	سهم دهک هفتم
%۱۵	سهم دهک هشتم
%۱۷	سهم دهک نهم
۹	سهم دهک دهم
۱۰۰	درصد درآمد ملی

- ۲۱۴- درست «د» یا غلط «غ» بودن هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب چگونه است؟

- طی هفت قرن دوران شکوفایی تمدن اسلامی، احکام اقتصادی اسلام پایه قواعد و مقررات اقتصادهای موفق آسیای میانه، آسیای غربی و جنوب غربی، شمال آفریقا و حتی جنوب اروپا قرار گرفت.

- روند افول اقتصاد ایران در دوران قاجار، با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در آن قاره مصادف بود.

- در دوران قاجار، حتی ایجاد زمینه‌ای قانونی (مثل قانون تجارت و تعاونی‌ها) و زیرساخت‌های موصلاتی (مانند راه‌آهن)، گسترش مدارس و دانشگاه‌ها و بهبود نسبی بهداشت هم نتوانست اقتصاد ایران را از ضعف ساختاری و هویتی برخاند.

- اقتصاد ایران در دوران حکومت پهلوی به جای تکیه بر پایه‌های بومی و درون‌زای داخلی و ملی خود، به بیرون از مرزها و قدرت‌های بزرگ متکی شد.

(۱) د - غ - ۵ (۲) غ - ۵ - غ - ۵ (۳) غ - ۵ - غ - ۵ (۴) ۵ - ۵ - غ - ۵

- ۲۱۵- چند مورد از عبارات زیر در خصوص مفهوم استقلال اقتصادی و اقتصاد مقاومتی صحیح است؟

(الف) اقتصاددانان با اصطلاحاتی مانند ریاضت اقتصادی، قطع روابط اقتصادی با دیگر کشورها، تکمیل محصولی بودن و خودکفایی بر مقاومسازی اقتصادی تأکید می‌کنند.

(ب) برای عبور از مشکلات اقتصادی و آسیب‌هایی که اقتصاد ملی را در دوران کنونی تهدید می‌کند، مقاومسازی اقتصاد و مصونیت‌بخشی به آن در برابر فشارها و تکانه‌های خارجی ضروری است.

(ج) وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه را نمی‌توان با نام استقلال اقتصادی شناخت.

(د) استقلال اقتصادی به معنای قطع ارتباط با کشورهای دیگر نیست.

(ه) اقتصاد مقاوم، محصول خودبایری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبه و فraigیر مردمان سخت‌کوشی است که حاضر نیستند زیر سایه بیگانگان زندگی کنند.

(و) هر کشوری برای پیشرفت، به تعامل منطقی با کشورهای دیگر نیاز دارد. مهم آن است که این تعامل، مقتدرانه و از روی تدبیر باشد.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

- ۲۱۶- انواع تولیدات کشوری فرضی در دو گروه «کالاهای» و «خدمات» در دو سال به همراه میانگین قیمت آن‌ها در جدول زیر داده شده است. (سال اول، سال پایه است).

(الف) اگر میزان تولید سال اول (GDP) برابر با ۱۸۵۰۰ واحد پولی باشد، قیمت هر واحد خدمات در سال اول چقدر است؟

(ب) نرخ رشد تولید واقعی در سال دوم چه میزان است؟

سال دوم		سال اول		سال انواع تولید
مقدار تولید (به کیلو)	قیمت (به واحد پولی)	مقدار تولید (به کیلو)	قیمت (به واحد پولی)	
۴۰	۱۶۰	۳۰	۱۵۰	کالا
۶۵	۲۵۰	۷۰	؟	خدمات

(الف) ۳۲۰ ب) ۱/۱ درصد

(۲) (الف) ۲۰۰ ب) ۲/۷ درصد

(۳) (الف) ۳۲۰ ب) ۲/۷ درصد

(۴) (الف) ۲۰۰ ب) ۳/۱ درصد

محل انجام محاسبات

-۲۱۷- چنانچه تولید ناخالص داخلی اسمی و واقعی کشوری در دو سال پیاپی مطابق جدول زیر باشد؛ آنگاه:

الف) نرخ رشد تولید ناخالص داخلی «سمی» در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال قبل کدام است؟

ب) نرخ رشد تولید ناخالص داخلی «واقعی» در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال قبل کدام است؟

سال ۱۴۰۱	سال ۱۴۰۰	میزان تولید
۱۵۸,۴۰۰	۱۲۰,۰۰۰	تولید ناخالص داخلی اسمی
۱۴۷,۶۰۰	۱۲۰,۰۰۰	تولید ناخالص داخلی واقعی

(۲) الف) ۴۱ درصد ب) ۳۲ درصد

(۴) الف) ۴۱ درصد ب) ۲۹ درصد

(۱) الف) ۳۲ درصد ب) ۲۹ درصد

(۳) الف) ۳۲ درصد ب) ۲۳ درصد

-۲۱۸- کدامیک از عبارات زیر، به ترتیب شامل کالاها و خدماتی است که در تولید ناخالص داخلی (GDP) محاسبه می‌شود و کدام عبارت شامل مواردی

است که در تولید ناخالص داخلی (GDP) محاسبه نمی‌شوند؟

الف) میزان ورق فولاد به کار رفته در تولید خودرو - خدمات پزشکان - خدمات رانندگان اسنپ - خرید و فروش وسایل دست دوم در سایت دیوار

ب) کار ساختمانی کارگران خارجی در کشور - خدمات پلیس - ارزش پوشак صادراتی - خدمات پرستاران

پ) خدمات هلال احمر - ارزش لنت ترمز به کار رفته در خودرو - تولید پوشак با برنده جعلی - خدمات مؤسسه خیریه محک

ت) خدمات معلمان - کار زنان برنج کار در زمین برای مصرف خودشان - میزان نان تولیدی - ارزش فروش فروشگاههای زنجیره‌ای

۴) ت - ب

۳) ب - الف

۲) ب - پ

۱) ت - الف

-۲۱۹- در یک کشور فرضی، کالاهای جدول زیر در مدت یک سال تولید شده است، با توجه به رقم این تولیدات و سایر داده‌ها:

الف) تولید ناخالص داخلی این کشور چند میلیون ریال است؟

ب) چنان‌چه جمعیت کل این کشور ۵۰ میلیون نفر باشد، «تولید ناخالص داخلی سرانه» آن کدام است؟

مواد غذایی	A
ماشین‌آلات	B
پوشак	C
خدمات ارائه شده	D
$\frac{2}{3}$ ارزش پوشак	

(۲) الف) ۲۷۵,۵۰۰، ب) ۵۳۵۰

(۱) الف) ۲۷۵,۵۰۰

(۴) الف) ۲۷۷,۵۰۰، ب) ۵۵۵۰

(۳) الف) ۲۷۷,۵۰۰

-۲۲۰- همه گزینه‌ها به استثنای گزینه «...» در ارتباط با «شاخص توسعه‌یافتنی و توسعه‌نیافتنی» در تعدادی از کشورهای جهان، درست است.

۱) «امید به زندگی در بد و تولد» در نروژ $\frac{۸۲}{۳}$ سال است.

۲) «میانگین سال‌های تحصیلی» در سوئیس $\frac{۱۳}{۴}$ سال است.

۳) «رتبه (HDI)» در آلمان ۴ است.

۴) درآمد ناخالص ملی سرانه (GNI) در ایرلند $\frac{۵۹}{۳۷۵}$ دلار PPP است.

درس پنجم: تفکر (۱) حل مسئله
درس ششم: تفکر (۲) تصمیم‌گیری
صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۵۷

اگر به سوال‌های ۲۱۱ تا ۲۲۰ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۲۲۱ تا ۲۳۰ پاسخ دهید.

روان‌شناسی

۲۲۱- به ترتیب هر یک از موارد زیر، به کدام ویژگی مسئله ارتباط دارد؟

(الف) درک ناقص از مسئله

(ب) درگیر بودن در موضوع

(ج) جدیت برای انتخاب راه حل بهتر

(۱) هدفمند بودن مسئله - تحت کنترل بودن فرایند و جریان حل مسئله - تحت کنترل بودن فرایند و جریان حل مسئله

(۲) محدودیت توانمندی‌های ما در حل مسئله - هدفمند بودن مسئله - هدفمند بودن مسئله

(۳) هدفمند بودن مسئله - محدودیت توانمندی‌های ما در حل مسئله - محدودیت توانمندی‌های ما در حل مسئله

(۴) مشخص بودن موقعیت فعلی یا مبدأ - هدفمند بودن مسئله - محدودیت توانمندی‌های ما در حل مسئله

۲۲۲- شخصی برای رسیدن به نمره خوب در آزمون تافل، به این نتیجه رسیده است که مطالعه خردخُرد روشی مطلوب است. این شخص در کدام‌یک از

مراحل حل مسئله قرار دارد؟

(۱) به کارگیری راه حل مناسب برای حل مسئله

(۲) ارزیابی راه حل

(۳) بازبینی و اصلاح راه حل

۲۲۳- درستی (د) یا نادرستی (ن) عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- کودکان بیشتر از بزرگسالان از تجربیات منفی، تأثیر می‌گیرند.

- نادیده گرفتن مسئله موجب فراخوانی اطلاعات مرتبط می‌شود.

- اثر تجربه، همیشه آسان کردن راه حل نیست.

- استفاده از تجربه موجب نادیده گرفتن موانع حل مسئله می‌شود.

(۱) ن - ۵ - ۵ - ن (۲) ن - ن - ۵ - ۵ (۳) ۵ - ۵ - ن - ن (۴) ۵ - ن - ۵ - ۵

۲۲۴- «علی می‌خواهد برای امتحان جامع قلم‌چی درس بخواند. او می‌گوید اگر شیر بیاید می‌خوانم و اگر خط بیاید به سالن می‌روم و فوتمال بازی می‌کنم.»

کدام مطلب درباره علی نادرست است؟

(۱) او از روش اکتشافی برای حل کردن این موضوع استفاده کرده است.

(۲) او از روشی استفاده کرده است که دستیابی به راه حل مسئله را تضمین کرده است.

(۳) اعتبار روشی که علی برای حل مسئله از آن استفاده کرده است، با گذشت زمان به شدت متزلزل می‌شود.

(۴) روشی که علی انتخاب کرده است نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارد.

۲۲۵- چند مورد از پرسش‌های زیر بیان‌گر مسائل خوب تعریف‌نشده هستند؟

(الف) علل از بین رفتن پوشش گیاهی در ایران چیست؟

(ب) چرا با وجود اقدامات فراوان، میزان پرخاشگری در جوامع مدرن کاهش نمی‌یابد؟

(ج) مثنوی «بزم وصال» از کیست و به پیروی از کدام شاعر پدید آمده است؟

(د) چرا باید اخلاقی زیست؟

(ه) سیگار کشیدن والدین چه تأثیری بر سلامت جسمانی کودکان دارد؟

(۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۲۲۶- اشتراک و اختلاف حل مسئله و تصمیم‌گیری در کدام گزینه بهتر است؟

۱) حل مسئله نوعی تصمیم‌گیری است. - در تصمیم‌گیری بهنوعی با بازآفرینی راه حل مواجه هستیم.

۲) در تصمیم‌گیری ما با مسئله بهترین انتخاب طرفیم. - در تصمیم‌گیری بهنوعی با بازآفرینی راه حل مواجه هستیم.

۳) حل مسئله نوعی تصمیم‌گیری است. - پاسخ‌های ممکن در تصمیم‌گیری همگی می‌توانند منجر به رسیدن به هدف شوند.

۴) در تصمیم‌گیری ما با مسئله بهترین انتخاب طرفیم. - پاسخ‌های ممکن در تصمیم‌گیری همگی می‌توانند منجر به رسیدن به هدف شوند.

۲۲۷- هر گزاره بهتری به کدام سبک تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

- مشورت ادراک و هوشیاری دهد.

- وین یکدم عمر را غنیمت شمریم.

- یک لحظه غفلت، یک عمر پشیمانی.

۱) وابسته - وابسته - احساسی
۲) منطقی - احساسی - تکانشی

۳) منطقی - اجتنابی - تکانشی
۴) منطقی - اجتنابی - احساسی

۲۲۸- دشواری تصمیم‌گیری تابع چه عواملی بوده و ناتوانی در تصمیم‌گیری منتهی به کدام حالت عاطفی می‌شود؟

۱) توانمندی، نگرش و تجربیات شخصی تصمیم‌گیرنده - ناکامی
۲) خطر، هزینه و مزیت‌های تصمیم - ناکامی

۳) توانمندی، نگرش و تجربیات شخصی تصمیم‌گیرنده - تعارض
۴) خطر، هزینه و مزیت‌های تصمیم - تعارض

۲۲۹- چه تعداد از موارد زیر از جمله آسیب‌های روانی - اجتماعی تصمیم‌گیری‌های شتابزده می‌باشد؟

«ایدز - بی‌بند و باری - تصادفات جاده‌ای - اعتیاد - بزهکاری»

۱) ۵ مورد
۲) ۴ مورد
۳) ۳ مورد
۴) ۲ مورد

۲۳۰- بهتری بعد از مراحل «شناسایی و تعریف تصمیم مورد نظر» و «اجرای بهترین اولویت» کدام مراحل قرار دارد؟

۱) بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت - بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت موردنظر

۲) بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت - تعهد و پایبندی به اجرای اولویت موردنظر

۳) شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌ها - بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت موردنظر

۴) شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌ها - تعهد و پایبندی به اجرای اولویت موردنظر

دفترچه شماره (۳) – دروس اختیاری نیمسال اول

صبح جمعه
۱۴۰۱/۱۲/۱۹

آزمون ۱۹ اسفند ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۳۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اختیاری	۵	۲۳۱	۲۳۵	۱۰
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	اختیاری	۱۰	۲۳۶	۲۴۵	۱۰
۳	جامعه‌شناسی (۳)	اختیاری	۵	۲۴۶	۲۵۰	۵
۴	عربی زبان قرآن (۳)	اختیاری	۵	۲۵۱	۲۵۵	۵
۵	فلسفه دوازدهم	اختیاری	۵	۲۵۶	۲۶۰	۵

الگوهای خطی
(مدل‌سازی و دنباله)
صفحه‌های ۴۵ تا ۶۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

$$-231 - \text{اگر } b_n = n + \frac{(-1)^n}{2n}$$

$\frac{23}{12} (4)$

$\frac{67}{12} (3)$

$\frac{61}{12} (2)$

$\frac{25}{12} (1)$

-۲۳۲- در دنباله‌ای $a_1 = 1$ است. مجموع جمله‌های ششم، هفتم و هشتم این دنباله کدام است؟

$46 (4)$

$42 (3)$

$24 (2)$

$29 (1)$

-۲۳۳- در دنباله اعداد $b_1 = 1$, $b_{n+1} = b_n + 2n + 1$, b_n ، جمله سیام کدام است؟

$960 (4)$

$900 (3)$

$660 (2)$

$600 (1)$

$$-234- \text{در دنباله } a_n = \begin{cases} 3n+1 & , \text{ فرد} \\ n^2 & , \text{ زوج} \end{cases} \text{ مجموع جمله‌های پنجم و ششم دنباله کدام است؟}$$

$58 (4)$

$48 (3)$

$62 (2)$

$52 (1)$

-۲۳۵- اگر $a_1 = 27$ باشد، $a_{n+1} = 2a_n + n$ و $a_4 = 27$ کدام است؟

$4 (4)$

$3 (3)$

$2 (2)$

$1 (1)$

محل انجام محاسبات

فصل دوم
(درس‌های ۴ تا ۲۶)
+ کارگاه تحلیل فصل دوم
صفحه‌های ۴۱ تا ۶۵

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس **اختیاری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

- ۲۳۶- با توجه به سبک دوره بیداری چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟
- الف) از شاخه‌های ارزندهای که در نثر بیداری چشم‌نواز است، طنز سیاسی - اجتماعی است.
- ب) نگرش شاعران و نویسندهای نسبت به جهان بیرون، از جزئی نگری به کلی نگری تغییر کرد.
- ج) یکی از ویژگی‌های زبانی شعر دوره بیداری، کم‌توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر است.
- د) نثر فارسی حتی پیشتازتر از شعر فارسی در دوره بیداری قیدوبندهای نثر مصنوع و فنی را کنار می‌گذارد و گزارشی و ساده می‌شود.
- ه) در نثر دوره بیداری واژه‌ها و ترکیب‌های عربی ناآشنا بیشتر می‌شود و به دلایل گوناگون بسیاری از لغات انگلیسی، ترکی، فرانسوی و ... به نثر فارسی وارد می‌شود.

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۲۳۷- در همه گزینه‌ها به جز گزینه ... نشانه‌هایی از تأثیرپذیری زبان عصر بیداری از زبان‌های اروپایی یافت می‌شود.

- (۱) تنها برای خدمت و غم‌خواری تو بود
گر رغبتی به شرکت کابینه داشتم
- (۲) به کمیسیون عرايض چه کنم شکوه ز تو
که همه حال من بيدل شيدا دارند
- (۳) شاهد مش رو طه را ارواح پاک
با سر و جان مهر و کابین کرده‌اند
- (۴) دایم به قهوه خانه سماور صدا دهد
یک بار هم سماور بابا صدا نداد

۲۳۸- اختیار شاعری «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» در کدام مصراح دیده می‌شود؟

- (۱) ساقی بیار آن جام می‌مطرب بزن آن ساز را
ساقی اگر باده از این خم دهد
- (۲) ساقی بیار جامی کز زهد توبه کردم
ساقی بده آن کوزه یاقوت روان را

۲۳۹- کدام مورد در رابطه با بیت «مباش در پی آزار و هر چه خواهی کن / که در شریعت ما غیر از این گناهی نیست» نادرست است؟

- (۱) این بیت، فاقد «ردیف» است.
وزن بیت «مفاعلن فعلان مفاعلن فعلن» است.
- (۲) در این بیت یک بار از اختیار «حذف همزه» استفاده شده است.
بیت، فاقد اختیار «تغییر کمیت مصوت‌ها» است.

۲۴۰- کدام بیت، «فاقد» اختیار «تغییر کمیت مصوت» است؟

- (۱) بیچارگیم به چیز نگرفتی
درماندگیم به هیچ نشمردی
- (۲) در حلقه کارزار جان دادن
بهتر که گریختن به نامردی
- (۳) ما را که جراحت است خون آید
درد تو چشم که فارغ از دردی
- (۴) من با همه جوری از تو خشنودم
تو بی‌گنه‌ی ز من بی‌ازردی

۲-۴۱- در بیت «در خرابات طریقت ما به هم منزل شویم / کاین چنین رفته است در عهد ازل تقدير ما» از کدام اختیارات زبانی استفاده شده است؟

۱) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند ۲) حذف همزه - بلند تلفظ کردن مصوت بلند

۳) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند - حذف همزه ۴) دو بار کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

۲-۴۲- در کدامیک از گزینه‌های زیر تمام آرایه‌های «لف و نشر- تشبيه - تضاد» موجود است؟

۱) در کنار من ز گرمی بر کناری ای دریغ ۲) وصل و هجران و غم و شادی به هم باشد مرا

۳) کفر را به رخ افشار کرد و صبح ما تاریک ۴) زلف را به رخ افشار کرد و صبح ما تاریک

۵) سرگشته‌نسیم از گل و از خار گریزد ۶) از دشمن و از دوست گریزیم و عجب نیست

۷) من انس به سرو و گل و بادام گرفتم ۸) منع مکن از دیدن قد و رخ و چشمش

۲-۴۳- آرایه‌های «تلمیح، جناس همسان و مراعات‌نظیر» در کدام گزینه وجود دارد؟

۱) مقیم طور محبت ز شوق باز نداند ۲) شاع آتش مهر از فروغ نور تجلی

۳) ای دمت عیسی دم از دوری مزن ۴) چه شیرین گفت خسرو این عبارت

۵) من غلام آن که دوراندیش نیست ۶) که نبود وصل شیرین بی‌مرارت

۷) چه حکمت است در این بوی پیرهن که تو داری ۸) ز بوی پیره‌نت زنده می‌شود دل مرده

۲-۴۴- نوع آرایه «لف و نشر» در همه ایيات مشترک است؛ به جز:

۱) تا خط سبز تو از طرف بنگوش دمید ۲) از پی شام سیاهم سحری پیدا نیست

۳) هر که یغما نگرد زلف و خط او گوید ۴) در بر دیو سلیمان زره داود است

۵) در چمن باد بهاری ز کنار گل و سرو ۶) به هواداری آن عارض و قامت برخاست

۷) هیچ از لب و چشم تو قناعت نتوان کرد ۸) یا رب چه نهادند در این شکر و بادام

۲-۴۵- مفهوم عبارت «مرهمی جز عشق برای زخم‌های زندگی نمی‌شناسم. چه شگفت است عشق! هم زخم است و هم مرهم.» در کدام گزینه دیده

نمی‌شود؟

۱) گر ندیدی قبض و بسط عشق را در یک بساط ۲) آب آتش فروز عشق آمد

۳) مسئله عشق نیست درخور شرح و بیان ۴) آتش آبسوز عشق آمد

۵) به که به یک سو نهند لفظ و عبارات را ۶) هم شادی و هم غم بود هم سور و هم ماتم بود

درس پنجم: معنای زندگی

صفحه‌های ۴۲ تا ۵۳

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۲۴۶- کدام گزینه از پرسش‌های مهم و کلیدی برای اندیشمندان علوم اجتماعی بوده است؟

۱) آیا به صرف وجود علائمی مانند نفس کشیدن، خوردن و رشد جسمانی می‌توان انسان را زنده دانست؟

۲) آیا انسان از معنای زندگی‌اش آگاه است یا از آن غافل است؟

۳) چگونه می‌توان معنای زندگی و معنای کنش انسان‌های دیگر را فهمید؟

۴) آیا انسان به همه معانی مختلفی که می‌توان برای زندگی در نظر گرفت، گرایش یکسانی دارد؟

۲۴۷- کدام گزینه وجه اشتراک «شهادت‌طلبی»، «فدا کردن جان برای وطن» و «خودکشی» را به درستی نشان می‌دهد؟

۱) وجود عواملی مانند فقر، کاهش رفاه عمومی و ... عامل اصلی این پدیده‌ها می‌باشد.

۲) وجود بعضی کشورها با سطح رفاه عمومی بالا، بیشتر از برخی جوامع با سطح رفاه و شرایط اقتصادی پایین‌تر موجب وقوع این پدیده‌ها می‌شود.

۳) دست شستن از جان و زندگی در دنیا و به استقبال مرگ رفتن، وجه تشابه این سه پدیده است.

۴) تفاوت‌های فردی و اجتماعی انسان‌ها و نیازهای طبیعی و غریزی آنان باعث به وجود آمدن این پدیده‌ها می‌شود.

۲۴۸- عبارات زیر به ترتیب از دیدگاه «وبر» با کدام موضوع در ارتباط است؟

- انجام کار غیرعلمی، با نام علم

- معرفی جامعه‌شناسی تفہمی - تبیینی

- اشتراک دیلتای و وبر

۱) داوری درباره درست یا غلط بودن عقاید و ارزش‌ها - تفہم به عنوان مقدمه روش تجربی - پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارند.

۲) توصیف آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی - روش تجربی به عنوان پیش‌نیاز روش تفہمی - جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی است.

۳) نقد یا اصلاح عقاید و ارزش‌های یک گروه سیاسی - تجربه و حس مقدمه روش تفہم - کنش اجتماعی معنادار است.

۴) فهم و توصیف هنجارها و ارزش‌های اجتماعی - تفہم به عنوان مقدمه روش تجربی - پدیده‌های معنادار را می‌توان همانند پدیده‌های طبیعی مطالعه کرد.

۲۴۹- به ترتیب، جدول زیر را کامل کنید.

هدف	روش تحقیقاتی	نوع رویکرد تفسیری
ج	الف	مطالعه موردي
شناسابی بهتر یک فرهنگ	ب	قومنگاری

۱) همزیستی با افراد مورد مطالعه - تجربه کنش‌های قوم مورد تحقیق - معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی فردی و اجتماعی

۲) تلاش برای رسیدن به جزئیات با فهم پدیده‌ها - رفتارشناسی علمی با علوم تبیینی - مطالعه تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی

۳) همزیستی با افراد مورد مطالعه - رفتارشناسی علمی با علوم تبیینی - معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی فردی و اجتماعی

۴) تلاش برای رسیدن به جزئیات با فهم پدیده‌ها - تجربه کنش‌های قوم مورد تحقیق - مطالعه تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی

۲۵۰- کدام گزینه فرایند معرفی کردن جامعه‌شناسی تفہمی - تبیینی توسط وبر و غلبه رویکرد تفسیری را به درستی نشان می‌دهد؟

۱) محدود دانستن علم به علم تجربی ← اعتقاد به معنادار بودن کنش اجتماعی ← مقدمه و پیش‌نیاز دانستن تفہم برای روش علمی ← غیرعلمی دانستن روشی به جز روش تجربی برای اثبات پدیده‌ها ← معرفی شدن جامعه‌شناسی تفہمی - تبیینی توسط ماکس وبر

۲) مقدمه و پیش‌نیاز دانستن تفہم برای روش علمی ← محدود دانستن علم به علم تجربی ← اعتقاد به معنادار بودن کنش اجتماعی ← غیرعلمی دانستن روشی به جز روش تجربی برای اثبات پدیده‌ها ← عدم توانایی داوری ارزشی در رابطه با پدیده‌های نامحسوس و غیرتجربی مانند آرمان‌ها

و ارزش‌ها ← معرفی شدن جامعه‌شناسی تفہمی - تبیینی توسط ماکس وبر

۳) اعتقاد به معنادار بودن کنش اجتماعی ← محدود دانستن علم به علم تجربی ← غیرعلمی دانستن روشی جز روش تجربی برای اثبات پدیده‌ها ← مقدمه و پیش‌نیاز دانستن تفہم برای روش علمی ← معرفی شدن جامعه‌شناسی تفہمی - تبیینی توسط ماکس وبر ← مورد تردید قرار

گرفتن نتایج باورهای وبر در رابطه با تعیین مرز علم و غیرعلم با تجربه و تبیین تجربی ← غلبه رویکرد تفسیری

۴) غیرعلمی دانستن روشی به جز روش تجربی برای اثبات پدیده‌ها ← محدود دانستن علم به علم تجربی ← مقدمه و پیش‌نیاز دانستن تفہم برای

روش علمی ← مورد تردید قرار گرفتن نتایج باورهای وبر در رابطه با تعیین مرز علم و غیرعلم با تجربه و تبیین تجربی ← غلبه رویکرد تفسیری

← معرفی شدن جامعه‌شناسی تفہمی - تبیینی توسط ماکس وبر

الوجهة النافعُ وَ الوجهة المفسرُ
درس ۲
صفحة‌های ۱۹ تا ۳۶

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ عَيْنُ الْأَصْحَّ وَ الْأَدْقَ فِي الْجَوابِ لِلتَّرْجِيمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۲۵۱ - ۲۵۳)

۲۵۱- «مَنْ قَرَا الْقُرْآنَ وَ هُوَ شَابٌ مُؤْمِنٌ إِخْتَلَطَ الْقُرْآنُ بِلَحْمِهِ وَ دَمِهِ!»:

۱) هر کس قرآن خواند و جوان مؤمنی بود قرآن گوشت او و خون او را آمیخته می‌کند!

۲) کسی که قرآن را بخواند و جوان و مؤمن باشد قرآن با گوشت‌ها و خون او مخلوط می‌شود!

۳) هر کس قرآن را بخواند در حالی که جوان مؤمنی است قرآن با گوشت و خونش آمیخته می‌شود!

۴) کسی که قرآن را خوانده در حالی که جوان و مؤمن باشد قرآن گوشت و خون او را آمیخته می‌کند!

۲۵۲- «بَعْدَ إِنْهَامِ مُذْنِنِ كَثِيرٍ فِي الْزَلْزَلَةِ الْمُهَنْدِسُونَ أَقْبَلُوا عَلَى إِعْمَارِهَا مُجَدِّينَ وَ لَمْ يُضْعِفْ عَزْمَهُمْ فِي هَذَا السَّبِيلِ!»:

۱) بعد از ویران شدن شهرهای زیادی در زلزله مهندسان به آن‌ها روی آوردن و تلاشگرانه برآبادانی آن‌ها اهتمام ورزیدند و اراده‌شان در این راه ضعیف نشد!

۲) بعد از ویران کردن شهرهای زیادی در زلزله مهندسان به آن‌ها روی آوردن و با تلاش برآباد کردن آن‌ها اهتمام ورزیدند و اراده‌شان را در این راه ضعیف نکردند!

۳) بعد از ویران شدن شهرهایی زیاد در زلزله مهندسان آن‌ها را پذیرفتند و تلاشگرانه برآباد کردن آن‌ها اهتمام ورزیدند و اراده‌شان در این راه ضعیف نشد!

۴) بعد از ویرانی شهرهای زیادی در زلزله مهندسان آن‌ها را قبول کردند و با تلاش برآبادانی آن‌ها اهتمام ورزیدند و اراده‌شان را در این راه ضعیف نکردند!

۲۵۳- «دَوْسْتَانِمْ بِهِ سَوِيْ دَرْسَتَ كَارْهَايِتَانْ بِا تَلَاشَ بَشْتَابِيدَ!»:

۱) أَصْدَقَائِي؛ أَسْرَعُوا إِلَى إِصْلَاحِ أُمُورِكُمْ مُجَدِّينَ!

۲) أَصْدَقَائِي؛ أَسْرَعُوا إِلَى إِصْلَاحِ أُمُورِكُمْ مُجَهَّدِينَ!

۳) أَصْدَقَائِي؛ أَسْرَعُوا إِلَى إِصْلَاحِ أُمُورِكُمْ مُجَهَّدِينَ!

۲۵۴- عَيْنُ الْخَطْأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

۱) ﴿قُلْ إِنَّمَا أَمْرُتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لِهِ الدِّين﴾

۲) إِنَّ اللَّهَ يُحِاسِبُ النَّاسَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِسَابًا عَادِلًا!

۳) صَدِيقِي اشْتَرَى كِتَابًا سَاعِدَهُ فِي الْإِمْتَنَانِ!

۲۵۵- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ الْحَالُ:

۱) يَسَاعِدُ طَلَابُ الْمَدْرَسَةِ هَذَا التَّلَمِيذَ مُتَكَاسِلًا فِي دَرْوِسِهِ!

۲) أَشَاهِدُ سَعِيدًا نَشِيطًا فِي كُلِّ الصَّفَوفِ وَ هَذَا يُعْجِبُنِي!

۳) كَانَتِ الْمُعَلِّمَةُ عَزِيزَةً وَ ثُسَاعَ الدَّلِيلَاتِ صَعِيفَاتٍ فِي دَرْوِسِهِنَّ!

۴) نَسَأَلُ اللَّهَ أَنْ يَجْعَلَ الْيَوْمَ سَعِيدًا وَ كَثِيرَ الْبَرَكَاتِ!

درس ششم: خدا در فلسفه
(قسمت دوم)
صفحه‌های ۴۱ تا ۵۱

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس **اختباری** است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۵۶- کدام گزینه دلیل اصلی فارابی در جهت محال بودن تسلسل علل نامتناهی را نشان می‌دهد؟

- ۱) ادامه‌یافتن سلسله علت‌ها تا بی‌نهایت به نقض اصل علیت می‌انجامد.
- ۲) از نظر او فرض وجود و هستی بی‌نهایت پدیده، امری محال و غیرممکن است.
- ۳) اگر سلسله علت‌ها تا بی‌نهایت ادامه‌یابد، نوبت به علته که منشأ آن است نخواهد رسید.
- ۴) موجودات جهان در پیدایش خود نیازمند علته هستند و نمی‌توانند خود به خود ایجاد گرددند.

۲۵۷- کدام گزینه نشان‌دهنده نتیجه نهایی برهان ابن سینا است؟

- ۱) موجودات جهان وابسته به علته هستند که خود معلول چیز دیگری نیست.
- ۲) هر آنچه ممکن‌الوجود بالذات باشد، وابسته به یک واجب‌الوجود بالذات است.
- ۳) موجودات جهان در یک تقسیم نهایی به واجب‌الوجود بالذات و بالغیر تقسیم می‌شوند.
- ۴) همه موجودات وابسته به آفریننده‌ای هستند که وجود وصفی وجوی برای ذات او است.

۲۵۸- کدام گزینه تبیین مناسب‌تری از ابیات زیر ارائه می‌دهد؟

«خوان تو آیه نورالسماوات	که چون خورشید یابی جمله ذرات
	یکی نوری است تابان گشته، زان پاک»

۱) رفع امکان ماهوی موجودات از جانب ذاتی با وجود ضروری صورت می‌گیرد.

۲) جهان هستی در نسبت با ذات خداوند هیچ استقلالی از خود ندارد.

۳) عشقی الهی در کنه و ذات جهان هستی به ودیعت نهاده شده است.

۴) جهان به واسطه حقیقت وجودش، همیشه مشتاق کمالات و خیرات است.

۲۵۹- در مورد تفاوت اصلی نظریه امکان فقری با نظریه امکان ماهوی کدام عبارت مناسب‌تر است؟

- ۱) لازمه امکان فقری، فقر وجودی و لازمه امکان ماهوی وجود بالغیر است.
- ۲) در نظریه امکان فقری، فقر و نیاز از ناحیه خود ذات است، نه از ناحیه امری بیرونی.
- ۳) در نظریه امکان فقری، نیازمندی، به وجود موجودات بازمی‌گردد، نه به ماهیت آن‌ها.
- ۴) در نظریه امکان فقری، به جای نگاه کردن به ماهیت، به حالت امکانی آن نگاه می‌کنیم.

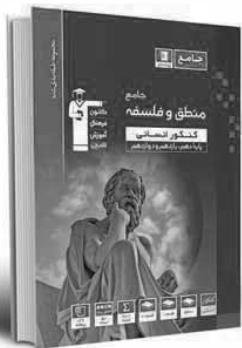
۲۶۰- کدام گزینه دیدگاه ابن سینا را درباره «عشق» به درستی بیان کرده است؟

- ۱) عشق سبب بقای ممکنات و مخلوقات است که مشتاق کمالات و خیرات و گریزان از بدی‌ها هستند.
- ۲) عشق همان اشتیاق ذاتی و ذوق فطری مخصوص انسان است که او را به کمالات و خیرات می‌کشاند.
- ۳) عشق، شوق عارفانه میان انسان و خداوند است که سبب جذب انسان به سوی خدا می‌شود.
- ۴) از طریق عقل و فلسفه، میان انسان با خداوند عشق و الفت و محبت ایجاد می‌شود.

کتاب های آی انسانی

پیمانه ای تمرین کنید

۸۴۵۱
www.kanoon.ir
www.kanoonbook.ir

<https://konkur.info>

آزمون شناختی ۱۹ اسفند ۱۴۰۱

دانش آموز عزیزا!

اگر در آزمون های قبلی به سوالات آمادگی شناختی پاسخ داده اید از وضعیت پایه آمادگی شناختی خود بر اساس کارنامه آگاهی دارید. در این آزمون برنامه های حمایتی ما برای تقویت سازه های شناختی ادامه می باید. این برنامه ارائه راهکارهای هفتگی و پایش مداوم دانش شناختی است. لطفا برای سنجش آگاهی خود به سوالات پاسخ دهید و برای اطمینان از ماهیت راهبردهای آموزشی مورد سوال، پاسخ نامه تشريحي را مطالعه فرمائید. توجه: سوالات از شماره ۲۶۱ شروع می شود.

۲۶۱. کدام مورد را برای مدیریت منابع توجه و تمرکز مفید می دانید؟

۱. وقفه های کوتاه مدت استراحت در زمان مطالعه
۲. تقسیم بندی تکالیف به اجزای کوچکتر
۳. با صدای بلند خواندن مطالب درسی
۴. همه موارد

۲۶۲. کدام گزینه در مورد اجرای همزمان چند تکلیف صحیح است؟

۱. باعث عملکرد بهتر فرد در هر دو تکلیف می شود.
۲. موجب کاهش کارایی هر دو تکلیف می شود.
۳. تاثیری در کارایی فرد ندارد.
۴. نمی دانم

۲۶۳. کدام گزینه در مورد تغییر تکلیف درسی در فواصل زمانی مشخص درست است؟

۱. مفید است، چون یکنواختی تکلیف درسی را کم می کند و موجب عملکرد بهتر توجه می شود.
۲. مفید نیست و موجب حواس پرتی می شود.
۳. اثری بر عملکرد درسی ندارد.
۴. نمی دانم

۲۶۴. کدام مورد برای به خاطرسپاری اطلاعات مفید است؟

۱. دسته بندی
۲. نوشتن
۳. با صدای بلند خواندن
۴. همه موارد

۲۶۵. کدام نوع تکرار برای یادگیری مطالب درسی مفیدتر است؟

۱. تکرار هر چه بیشتر مطالب درسی به همان صورتی که در کتاب آمده در زمان یادگیری
۲. تکرار مطالب درسی با روش‌های مختلف (کتاب درسی، آزمون، کتاب کمک درسی، تدریس)
۳. تکرار مطالب با فواصل زمانی مشخص
۴. مورد ۲ و ۳

۲۶۶. کدام مورد برای یادگیری ضروری است؟

۱. خواب
۲. تکرار
۳. تغذیه
۴. همه موارد

۲۶۷. کدام گزینه در مورد یادگیری درسی درست است؟

۱. منابع مختلف درسی و کمک درسی موجب تسهیل و عمیق شدن یادگیری می شود.
۲. استفاده از یک منبع درسی کافی است.
۳. شنیدن تدریس های مختلف از یک موضوع مفید است.
۴. مورد ۱ و ۳

۲۶۸. در خواندن یک متن برای یادگیری کدام مورد را مفیدتر می دانید؟

۱. نگاه انتقادی به متن
۲. نگاه تاییدی
۳. هر دو مورد
۴. نمی دانم

۲۶۹. کدام گزینه در مورد اطلاع از راه حل های هم کلاسی ها در مورد یک مساله صحیح است؟

۱. مفید است، چون مطلب را از دید دیگری می بینیم.
۲. مفید نیست، الگوی ذهنی خودمان به هم می ریزد.
۳. هیچکدام
۴. هر دو

۲۷۰. یکی از گزینه های زیر را در مورد سوالات امروز انتخاب کنید.

۱. مفید بود و انتظار دارم این آگاهی من را در یادگیری مطالب درسی کمک کند.
۲. مایل به دریافت اطلاعات، راهبردها و تکالیف تقویتی بیشتر هستم.
۳. هر دو
۴. هیچکدام

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴۰۱ اسفند ماه ۱۹

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

«قمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزندهجانی، آروین حسینی، محمد حمیدی، اسماعیل زارع، احمدرضا ذاکرزاده، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، امیر محمودیان، رحیم مشتاق نظم
اقتصاد	نسرين جعفری، سارا شریفی، مهدی ضیائی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، حمید رضازاده، سیدعلیرضا علویان، سجاد غلام‌پور سیوکی، فرهاد فروزان کیا، مجتبی فرهادی، حمید محدثی، یاسین مهدیان، هومن نمازی، سید محمد هاشمی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، زینب آذری، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی، شهریار عبدالله
عربی زبان قرآن	نوید امساکی، ولی برجه، بهروز حیدری‌کی، حمیدرضا قائد امینی، مرتضی کاظمی شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، سید محمدعلی مرتضوی، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و چهارفایا	میلاد باغ‌شیخی، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، علی محمد کریمی، ملیحه گرجی، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنمایی، علیرضا تقی‌پور، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، فرهاد قاسمی‌نژاد، علیرضا نصیری
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد رساتی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزندهجانی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند	الهه شهبازی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهرا قموشی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، هومن نمازی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	کوثر شاه‌حسینی	زهرا قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساکی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی، احسان کلاته‌عربی	لیلا ایزدی
تاریخ	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهرا دامیار	فاطمه فوقانی
چهارفایا	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهرا دامیار	
منطق و فلسفه	سبا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد	زهرا قموشی
روان‌شناسی	مهرسا عفتی	مهرسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر، محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرا قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

مطلوب سؤال برابر است با:

$$S_6 = \frac{a_1(1-r^6)}{1-r} = \frac{a_1}{1-r} \cdot \frac{1-r^6}{1-r} = \frac{a_1}{1-r} \cdot \frac{1-\frac{1}{64}}{1-\frac{1}{2}} = \frac{a_1}{1-r} \cdot \frac{\frac{63}{64}}{\frac{1}{2}} = \frac{a_1}{1-r} \cdot \frac{63}{32}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۱)

(سعید عزیز قانی)

-۵ گزینه «۱»
نکته: اگر a واسطه حسابی b و c باشد:

$$2a = b + c$$

اگر a واسطه هندسی b و c باشد:

$$a^2 = bc$$

واسطه حسابی k و $a+1$ است. بنابراین:

$$2a = a+1+k \Rightarrow a = k+1$$

a واسطه هندسی $k+1$ و $a-1$ است. بنابراین:

$$a^2 = (a-1)(k+1) \xrightarrow{k+1=a} a^2 = (a-1)a$$

$$\Rightarrow a^2 = a^2 - a \Rightarrow a = 0$$

$$a = k+1 \xrightarrow{a=0} k = -1$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی و غیرخطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۵)

(آرین محسنی)

-۶ گزینه «۴»
طبق نمودار صورت سؤال $a_1 = 6$ و $a_7 = 12$ است. پس قدرنسبت برابر است با:

$$r = \frac{a_{\text{جمله بعدی}}}{a_{\text{جمله قبلی}}} = \frac{12}{6} = 2$$

حال مجموع ده جمله اول آن را به دست می‌آوریم:

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \xrightarrow{n=10} S_{10} = \frac{a_1(1-r^{10})}{1-r}$$

$$\xrightarrow{a_1=6, r=2} S_{10} = \frac{6(1-2^{10})}{1-2} = \frac{6(1-1024)}{-1} = \frac{6(-1023)}{-1} = 6138$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۱)

(علیرضا عبدی)

-۷ گزینه «۲»
می‌دانیم $S_n - S_{n-1} = a_n$ پس اختلاف مجموع ۵ جمله اول و ۴ جمله اول برابر جمله پنجم است.

$$S_n = 2n(n+1)$$

$$S_5 = 2 \times 5 \times 6 = 60$$

$$S_4 = 2 \times 4 \times 5 = 40$$

$$a_5 = S_5 - S_4 = 60 - 40 = 20$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۶ تا ۷۰)

(امیر مهمندیان)

-۸ گزینه «۴»
ابتدا جملات ششم و یازدهم دنباله داده شده را به دست می‌آوریم:

$$a_n = \begin{cases} 2n+5 & , \text{فرد} \\ -a_{n-1} + 6 & , \text{زوج} \end{cases}$$

$$n=6 \xrightarrow{\text{زوج است}} a_6 = -a_5 + 6$$

ریاضی و آمار (۳)

(ابوالفضل بخاری)

ابتدا اختلاف مشترک دنباله را می‌یابیم، سپس به کمک رابطه

$$d = \frac{a_n - a_m}{n - m}, \text{ حاصل عبارت خواسته شده را می‌یابیم:}$$

$$a_{13} = a_{14} - 7 \Rightarrow a_{14} = a_{13} + 7 \Rightarrow d = 7$$

$$d = \frac{a_{17} - a_{14}}{17 - 14} \xrightarrow{d=7} 7 = \frac{a_{17} - a_{14}}{3} \Rightarrow a_{17} - a_{14} = 21$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

(محمد ابراهیم تووزنده‌بانی)

ریاضی «۲»

در دنباله هندسی داریم:

$$a_{10} = \frac{ar^9}{ar^6} = r^3 = 27 \Rightarrow r = 3$$

از طرفی $a_4 = 81$ است، لذا:

$$a_4 = a_1 r^3 = a_1 \xrightarrow{r=3} a_1 (3)^3 = 81 \Rightarrow 27a_1 = 81$$

$$\Rightarrow a_1 = \frac{81}{27} = 3$$

برای محاسبه مجموع ۵ جمله اول این دنباله داریم:

$$S_5 = \frac{a_1(1-r^5)}{1-r} = \frac{3(1-(3)^5)}{1-3} = \frac{3(1-243)}{1-3} = \frac{3(-242)}{2} = 363$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۱)

(ابوالفضل بخاری)

ریاضی «۴»

با توجه به اطلاعات سؤال داریم:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d), S_{11} = 110, a_9 = 16$$

$$S_{11} = \frac{11}{2}(2a_1 + (11-1)d) = 110 \Rightarrow 110 = 11(a_1 + 5d)$$

$$\Rightarrow a_1 + 5d = 10$$

از طرفی می‌دانیم $a_9 = a_1 + 8d = 16$

$$\begin{cases} a_1 + 5d = 10 \\ a_1 + 8d = 16 \end{cases} \xrightarrow{\times(-1)} \begin{cases} -a_1 - 5d = -10 \\ a_1 + 8d = 16 \end{cases}$$

$$3d = 6 \Rightarrow d = \frac{6}{3} = 2$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۵)

(امیر رضا ذکریار)

ریاضی «۲»

با توجه به جمله عمومی دنباله هندسی و رابطه داده شده، داریم:

$$\frac{a_1 a_2 a_3}{(a_4)^3} = \frac{a_1 \times a_1 r \times a_1 r^2}{(a_1 r^3)^3} = 64$$

$$\Rightarrow \frac{a_1^3 r^3}{a_1^3 r^9} = 64 \Rightarrow r^6 = \frac{1}{64} \Rightarrow r = \pm \frac{1}{2}$$

$$\frac{\text{دبالة کاهشی}}{\text{با جمله اول مثبت}} \xrightarrow{r=\frac{1}{2}} r = \frac{1}{2}$$

ریاضی و آمار (۱)

(محمد ابراهیم توزنده‌جانی)

بهترین روش گردآوری در بررسی رضایت مشتریان از کیفیت غذای ارائه شده در یک رستوران روش پرسش‌نامه است.
در بررسی تعداد فوتوهای نوروز ۱۴۰۱ در تصادفات جاده‌ای روش دادگانها و میزان رضایت مشتریان بانک، پرسش‌نامه است.
(ریاضی و آمار (۱)، کتاب با داروهای آماری، صفحه‌های ۷۶ تا ۸۲)

(ابوالفضل بخاری)

«۱۱- گزینه ۱»

«رنگ چشم» و «رشته تحصیلی» ← کیفی اسمی
«دمای شهر تهران» ← کمی فاصله‌ای
«رتبه افراد در کنکور سراسری» ← کیفی ترتیبی
«طول مکالمات تلفنی» ← کمی نسبتی
(ریاضی و آمار (۱)، کتاب با داروهای آماری، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۳)

(سعید عزیز قانی)

«۱۲- گزینه ۲»

مجموع اختلاف داده‌ها از میانگین برابر صفر است:

$$-5 - 4 - 2 + 0 + 0 + 3 + 4 + x = 0 \Rightarrow x = 4$$

با جایگذاری $x = 4$ سه داده جدید ۶ و ۱۱ و ۴ هستند. با توجه به اینکه با اضافه کردن این ۳ داده به هشت داده موجود میانگین تغییری نمی‌کند بنابراین میانگین سه داده با میانگین ۸ داده یکسان است:

$$\bar{x} = \frac{4+11+6}{3} = \frac{21}{3} = 7$$

(ریاضی و آمار (۱)، کتاب با داروهای آماری، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

(ازوین هسینی)

«۱۴- گزینه ۳»

تعداد دفعات تکرار داده ۷ را x در نظر می‌گیریم، آنگاه داریم:

$$\bar{x} = \frac{1(3) + 3(4) + 2(5) + 3(6) + x(7) + 1(8)}{1+3+2+3+x+1} = \frac{3+12+10+18+7x+8}{10+x} \Rightarrow \frac{51+7x}{10+x} = 6 / 0.5$$

$$\text{طرفین} \rightarrow 51+7x = 60 / 5 + 6 / 0.5x \Rightarrow 0 / 95x = 9 / 5 \\ \text{وسطین} \rightarrow 51+7x = 60 + 6 / 0.5x \Rightarrow 0 / 95x = 9 / 5$$

$$\Rightarrow x = \frac{9 / 5}{0 / 95} = 10$$

در نتیجه به جای علامت «؟» باید ۱۰ نقطه قرار دهیم.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داروهای آماری، صفحه‌های ۶۰ و ۶۵)

(اصغرضا ذاکرزاده)

«۱۵- گزینه ۴»

داده‌ها را مرتب می‌کنیم

۵, ۶, ۷, ۸, ۱۰, ۱۱, ۱۳, ۱۳

$$\text{فرمود} = \text{داده پنجم} = \text{میانه} \rightarrow ۹ = \text{تعداد داده‌ها}$$

داده‌های جدید:

۸, ۱۰, ۱۱, ۱۳, ۱۳

پس به a_5 نیاز است: $15 = 2 \times 5 + 5 = 2 \times 5 + 5 \rightarrow a_5$ فرداست

$$\Rightarrow a_6 = -15 + 6 = -9$$

$$a_{11} = 2 \times 11 + 5 = 27$$

پس جملات چهارم و بیست و هشتم دنباله حسابی به ترتیب برابر با -۹ و ۲۷ است. (b_n جمله عمومی دنباله حسابی است.)

$$\begin{cases} b_4 = -9 \Rightarrow b_1 + 3d = -9 \xrightarrow{-} -b_1 - 3d = 9 \\ b_{28} = 27 \Rightarrow b_1 + 27d = 27 \end{cases}$$

$$\begin{array}{l} + \\ \hline 24d = 36 \\ d = \frac{36}{24} = \frac{3}{2} \end{array}$$

$$b_1 + 3d = -9 \Rightarrow b_1 + 3 \times \frac{3}{2} = -9 \Rightarrow b_1 + \frac{9}{2} = -9$$

$$\Rightarrow b_1 = -9 - \frac{9}{2} = -\frac{27}{2} \Rightarrow b_n = -\frac{27}{2} + (n-1)\frac{3}{2}$$

حال تعداد جملات منفی را می‌خواهیم؛ یعنی $b_n < 0$.

$$-\frac{27}{2} + (n-1)\frac{3}{2} < 0$$

$$\Rightarrow \frac{3}{2}n - \frac{3}{2} < \frac{27}{2} \Rightarrow \frac{3}{2}n < \frac{30}{2} \Rightarrow n < 10 \Rightarrow n \leq 9$$

یعنی ۹ جمله این دنباله منفی است.

(ریاضی و آمار (۱)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۳)

«۹- گزینه ۳»

(مهدی محمدی)
ارزش کالا در سه سال اخیر تشکیل یک دنباله هندسی کاهشی با جملات زیر می‌دهد:

$$800, 680, 578, \dots \Rightarrow r = \frac{a_2}{a_1} = \frac{680}{800} = \frac{17}{20} = 0.85$$

$$(1-r) \times 100 = (1-0.85) \times 100 = 15\%$$

(ریاضی و آمار (۱)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۳)

«۱۰- گزینه ۳»

(محمد ابراهیم توزنده‌جانی)
اگر a_m و a_n و a_p جملات یک دنباله حسابی باشند که با یکدیگر تشکیل دنباله هندسی می‌دهند قدر نسبت دنباله هندسی از رابطه $r = \frac{p-n}{n-m}$ به دست می‌آید.

$$a_2, a_5, a_{11} \Rightarrow r = \frac{11-5}{5-2} = \frac{6}{3} = 2$$

مجموع ۳ جمله اول دنباله هندسی ۲۱ است. بنابراین داریم:

$$t_1 + t_2 + t_3 = 21 \Rightarrow t_1 + t_1r + t_1r^2 = 21$$

$$r=2 \rightarrow t_1 + 2t_1 + 4t_1 = 21$$

$$\Rightarrow 7t_1 = 21 \Rightarrow t_1 = 3$$

در نهایت برای محاسبه مجموع ۷ جمله اول داریم:

$$S_7 = \frac{t_1(1-r^7)}{1-r} = \frac{3(1-2^7)}{1-2} = 381$$

(ریاضی و آمار (۱)، الگوهای خطی و غیرخطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۵)

(ممدوح مهدی‌یار)

اگر تعداد متغیرها را در حالت اول x در نظر بگیریم، تعداد متغیرها در حالت دوم $2x$ خواهد شد، زاویه بین پره‌ها در نمودار راداری از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$\frac{360^\circ}{\text{تعدادمتغیرها}} = \text{زاویه بین پره‌ها}$$

$$\Rightarrow \frac{360^\circ}{x} = \text{زاویه بین متغیرها در حالت اول}$$

$$\frac{360^\circ}{2x} = \text{زاویه بین متغیرها در حالت دوم}$$

$$\frac{360^\circ}{x} - \frac{180^\circ}{x} = \frac{180^\circ}{x} = 45^\circ \Rightarrow x = \frac{180^\circ}{45^\circ} = 4$$

$$\left. \begin{aligned} & \text{تعدادمتغیرهادرحالتاول} = 4 \\ & \text{تعدادمتغیرهادرحالتدوم} = 8 \end{aligned} \right\} \Rightarrow |4 - 8| = |-4| = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۳)

(ابوالفضل بخاری)

«۱۸- گزینه ۳»

اگر تعداد متغیرها را در حالت اول x در نظر بگیریم، تعداد متغیرها در حالت دوم $2x$ خواهد شد، زاویه بین پره‌ها در نمودار راداری از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$\bar{x} = \frac{1+10+11+2\times 13}{5} = \frac{55}{5} = 11$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{(-3)^2 + (-1)^2 + 0^2 + 2\times 2^2}{5} = \frac{18}{5} = 3.6$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۳)

«۱۶- گزینه ۱»

با توجه به صورت سؤال داریم:

$$x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2 = 20\bar{x}^2 + 8000$$

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n} =$$

$$\frac{x_1^2 + \bar{x}^2 - 2x_1\bar{x} + \dots + x_n^2 + \bar{x}^2 - 2x_n\bar{x}}{n} =$$

$$\frac{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2}{n} - \frac{2\bar{x}(x_1 + x_2 + \dots + x_n)}{n} + \frac{n\bar{x}^2}{n}$$

$$= \frac{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2}{n} - \bar{x}^2$$

پس با استفاده از رابطه $\sigma = \sqrt{\frac{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2}{n} - \bar{x}^2}$ که در آن \bar{x}

برابر میانگین داده‌ها و n برابر تعداد داده‌ها و $x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2$ برابر

مجموع مربعات داده‌ها است، انحراف معیار را محاسبه می‌کنیم و برای

 $n = 20$ داریم:

$$\sigma = \sqrt{\frac{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2}{20} - \bar{x}^2} = \sqrt{\frac{20\bar{x}^2 + 8000}{20} - \bar{x}^2}$$

$$= \sqrt{\frac{20\bar{x}^2}{20} + \frac{8000}{20} - \bar{x}^2} = \sqrt{400} = 20$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۳)

«۱۷- گزینه ۱»

تعداد داده‌ها $n = 5$ تاست. پس از مرتب کردن داده‌ها، سومین داده برابر میانه است؛ یعنی $4x - 1$.

$$\bar{x} = \frac{4x+2+3x+4+4x-1+2x+4+5x+5}{5}$$

$$= \frac{18x+14}{5}$$

میانگین، یک واحد بیشتر از میانه است:

$$\frac{18x+14}{5} = 4x - 1 + 1 \Rightarrow \frac{18x+14}{5} = 4x$$

$$\Rightarrow 18x+14 = 20x \Rightarrow x = 7 \Rightarrow \bar{x} = \frac{18\times 7+14}{5} = 28$$

پس داده‌ها (سن شرکت کنندگان) به صورت مقابل است:

$$18, 25, 27, 30, 40$$

$$\sigma^2 = \frac{(18-28)^2 + (25-28)^2 + (27-28)^2 + (30-28)^2 + (40-28)^2}{5}$$

$$= \frac{100+9+1+4+144}{5} = \frac{258}{5} = 51.6$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۳)

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۳)

(آرزوین هسینی)

«۲۰- گزینه ۳»

می‌دانیم میانگین داده‌ها $7/12$ است، پس:

$$\bar{x} = \frac{23+6+15+3+12+13+10+20+a+7}{10} = 12/7$$

$$\Rightarrow 109+a = 127 \Rightarrow a = 127-109 = 18$$

منظور از R و IQR به ترتیب دامنه تغییرات و دامنه میان چارکی است. بنابراین برای تعیین آن‌ها ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب کرده سپس چارک‌ها را مشخص می‌کنیم:

$$\begin{array}{ccccccc} 3, 6, & 7, & 10, & 12, 13 & 15, & 18, & 20, 23 \\ Q_1 = 7 & & & & & Q_3 = 18 & \\ Q_2 = \frac{12+13}{2} = 12.5 & & & & & & \end{array}$$

حال داریم:

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 18 - 7 = 11$$

$$R = \max - \min = 23 - 3 = 20$$

$$\Rightarrow IQR + R = 11 + 20 = 31$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۳)

(سید علیرضا علویان)

۲۶- گزینه «۴»

بیت (ب): «مخلوق» و «خلق». اشتقاق

بیت (ج): دامن گرفتن (مصراط دوم) کنایه از اثر کردن است.

بیت (د): «جو» در معنی مقیاس وزن به کار برده شده است که در معنای

دیگر آن یعنی نوعی از غلتات با گندم تناسب دارد (ایهام تناسب).

(علوم و فنون ادبی، بیان و برعی، ترکیبی)

(مفسن اصغری)

۲۷- گزینه «۴»

در همه گزینه‌ها یک ایهام به کار رفته است؛ اما در گزینه «۴»، دو ایهام به کار رفته است.

قانون: ۱- نوعی ساز ۲- نظم

بنوارم: ۱- مرا نوازش کن ۲- ساز بزن

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سیره روی: ۱- شرمنده ۲- مثل قلم دارای چهره سیاه

گزینه «۲»: مهر: ۱- عشق و محبت ۲- خورشید (واژه‌های «شیرین» و

«شکر» ایهام تناسب دارند؛ نه ایهام)

گزینه «۳»: عین: ۱- مثل ۲- چشم

(علوم و فنون ادبی (۳)، برعی معنوی، صفحه‌های ۱۹ و ۹۰)

(سیدار غلام پور سیوکی)

۲۸- گزینه «۲»

در این گزینه «دم» مجاز از لحظه؛ واژه «روی» دارای دو معنی است: ۱-

چهره ۲- وجه (به هیچ روی = به هیچ وجه = تحت هیچ شرایطی)

و در اینجا در معنی «وجه» صحیح است و در معنی «چهره» غیرقابل قبول

و در معنی غیرقابل قبول با «قدم» تناسب می‌سازد.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ای شمع: استعاره است و این بیت تشییه ندارد.

گزینه «۳»: عرعر (درخت سرو کوهی)

در اینجا تشییه مرجح (تفضیلی) داریم که شاعر قامت معشوق را از قامت

سر و بالاتر در نظر گرفته است؛ اما در این بیت ایهام وجود ندارد و کلمه «بو»

تنها در یک معنی رایحه قابل قبول است.

گزینه «۴»: در این بیت (نقش بر آب زدن) کنایه از کار بی ثبات و بیهوده

کردن است؛ اما این بیت ایهام ندارد.

(علوم و فنون ادبی، بیان و برعی، ترکیبی)

(همون نمازی)

۲۹- گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ۲- تشییه دارد: ۱- تشییه معانی به مریم مقدس، ۲- تشییه خود

(شاعر) به روح القدس؛ که این تشییه اغراق‌گونه است. / بیت فاقد ایهام است.

گزینه «۲»: تشییه خاک راه قدم‌های معشوق به تو تیا / گر دهد دستم: ۱-

اگر ممکن و میسر شود ۲- اگر دستش را به من دهد. / بیت اغراق ندارد.

گزینه «۳»: ایهام: بخوانی: ۱- دعوتش کنی یا صدایش بزنی ۲- خواندن نامه

/ تشییه گسترده در مصراط اول / اغراق ندارد.

گزینه «۴»: ایهام: موی کمرها: ۱- تشییه کمر به مو (از جهت باریکی) ۲-

مویی که تا کمر می‌آید. / اغراق در تشییه کمر به مو

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و برعی، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

۲۱- گزینه «۴»

(عزیز الیاسی پور)

موارد «الف، ج، د و ه» اشتباه هستند.

آتش خاموش و سووشون، اثر سیمین دانشور هستند. (موارد الف و د)

عبارت «ج» مربوط به سید محمدعلی جمال‌زاده است.

مورد «ه» هم مربوط به سیدمهدی شجاعی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۷۴ و ۱۰)

۲۲- گزینه «۴»

(عزیز الیاسی پور)

استفاده از ردیف‌های طولانی مربوط به ویژگی ادبی سبک هندی است، نه

زبانی.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۲۳- گزینه «۲»

(فرهاد فروزان کیا)

بیت «ج» از مولوی است که از شاعران سبک عراقی است. بیت «د» هم از

دیگر شاعر این سبک، اوحدی مراغه‌ای است. در این ایات، غم‌گرایی و فراق

برجسته است که از ویژگی‌های سبک عراقی است. ضمناً اثری هم از

ویژگی‌های سبک هندی در آن‌ها دیده نمی‌شود.

الف) بی‌تجهی به ساختار دستوری (ویژگی زبانی سبک هندی): آسودیده

[آسوده] و پیریده‌تر [ترکیب ساختگی و نادرست به جای صفت پیرتر].

ب) کاربرد واژگان عامیانه دارد که از ویژگی‌های سبک هندی است؛ این امر

محصول روآوردن عامه مردم به شعر است: پشت چشم نازک‌کردن

(اصطلاح عامیانه، کنایه از ناز و عشه از سر غور)

ه) در این بیت، آرایه اسلوب معادله مشاهده می‌شود که از آرایه‌های

پرکاربرد در سبک هندی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۲۴- گزینه «۲»

(مفسن اصغری)

در بیت گزینه «۲»، سه کنایه و در سایر ادبیات، دو کنایه به کار رفته است:

پرده خود دریدن - شاخ خودی بریدن - بیخ خودی کندن

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تنگ بودن دل - شیشه طاقت بر سنگ آمدن

گزینه «۳»: سیر بودن چشم - سیه کاسه بودن دهر

گزینه «۴»: دست به دامان رسیدن - دست از دامان کوتاه کردن

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۹۵ و ۹۷)

۲۵- گزینه «۳»

(پاسین مهریان)

جناس ناهمسان: «روز» و «روزی»: جناس ناهمسان افزایشی / «سیاهشدن

روز (روزگار)؛ کنایه از پریشان حالی است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «در» و «بر»: جناس ناهمسان اختلافی / فاقد کنایه

گزینه «۲»: «چنبر» و «عنبر»: جناس ناهمسان اختلافی / فاقد کنایه

گزینه «۴»: فاقد جناس ناهمسان / «چهره کسی را نیلوفری کردن»؛ کنایه از

ترساندن وی

(علوم و فنون ادبی، بیان و برعی، ترکیبی)

اختیارات وزنی سایر ایات:

گزینه «۱»: ۱- تبدیل فعلاتن (رکن دوم مصراع نخست) به مفعولن (ابدال)
 ۲- بلند بودن هجای پایان مصراع اول
 گزینه «۲»: ۱ و ۲: تبدیل فعلن به فعلن در پایان هر دو مصراع
 گزینه «۳»: ۱- تبدیل فعلاتن (رکن دوم مصراع نخست) به مفعولن (ابدال)
 ۲- تبدیل فعلن به فعلن در پایان مصراع اول
 (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی) **۳۴- گزینه «۳»**
 در پایان مصراع‌های «۱»، «۲» و «۴»، فعلن به فعلن تبدیل شده است؛ اما در گزینه «۳» این اختیار وجود ندارد.
 پ / ای / آنک = فعلن
 ن / ظ / رست = فعلن
 (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۵)

(سیدعلیرضا احمدی) **۳۵- گزینه «۴»**
 وزن ایات: «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن»
 در رکن اول مصراع اول و دوم و رکن دوم مصراع دوم قلب داریم.
 تقطیعیت گزینه «۴»:
 ش / دن / ب / ب / چر = (مفاعلن)- ز / عل / م / ها = (مفاعلن)- س / خن / ب / را = (مفاعلن)
 (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۶)

(سیدعلیرضا احمدی) **۳۶- گزینه «۲»**
 در این گزینه قلب وجود دارد. وزن بیت «مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن» است. در رکن دوم مصراع اول قلب دیده می‌شود (تبدیل مفاعلن به مفتعلن). در سایر گزینه‌ها اختیار وزنی ابدال وجود دارد. (تبدیل مفتعلن به مفعولن)
 گزینه «۱»: بل / بل / بر = مفعولن
 گزینه «۳»: گو / بی / با = مفعولن
 گزینه «۴»: خن / دد / زان = مفعولن
 (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

(سیدعلیرضا احمدی) **۳۷- گزینه «۲»**
 بیت فاقد اختیار آوردن فاعلاتن به هجای فعلاتن است.
 در مصراع دوم اختیار بلند بودن هجای پایانی مصراع وجود دارد.
تشریح سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: عش / ق / چن / نا = فاعلاتن
 در مصراع اول و دوم اختیار بلند بودن هجای پایانی مصراع وجود دارد.
 گزینه «۳»: حس / ان / یو / سف = فاعلاتن
 در پایان هر دو مصراع اختیار بلند بودن هجای پایانی مصراع دیده می‌شود.
 گزینه «۴»: می / ر / این / کا = فاعلاتن
 در پایان هر دو مصراع اختیار بلند بودن هجای پایانی مصراع دیده می‌شود.
 (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

(پاسین مهریان) **۳۰- گزینه «۲»**
 «ایهام»: «بازی» در مصراع دوم، دو معنا دارد: ۱- همانند باز رفتار کردن، ۲- بازی و سرگرمی؛ که هر دو معنا پذیرفتنی است.
استعاره: «کبک خسته» استعاره از مخاطب شاعر
 «ایهام تناسب»: «باز» در مصراع اول، دو معنا دارد: ۱- بازگشتن، ۲- پرنده باز؛ که در این معنا، قابل جایگذاری نیست؛ ولی با «پرواز»، «کبک» و «بازان» تناسب دارد.
تضاد: «کبک» و «باز (بازان)» به طور نمادین، با یکدیگر تضاد دارند.

آرایه‌های «کنایه»، «مجاز» و «متناقض‌نما» در این بیت مشهود نیست.
 (علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

(محتبی فرهادی) **۳۱- گزینه «۳»**
 تشخیص: نواگری آموختن به ربایب / ایهام: بیت فاقد ایهام و «چنگ» با «رود» و «ربایب» ایهام تناسب ساخته است. (معنی بیت: هنگامی که معشوق رامشگر من دست به ساز می‌برد و شروع به رامشگری می‌کند، من چنان به فنان و فریاد می‌آیم که با ناله و فغان خویش به ربایب نواگری می‌آموزم)

تشریح گزینه‌های دیگر:
 گزینه «۱»: تشبیه: «صریر» به «کشته» تشبیه شده است. / ایهام تناسب:
 صیر: ۱- شکیباتی (معنی مورد نظر) ۲- گیاهی تلخ (که در اینجا که معنی مراد نیست با «ورق، بر، کشته، بیخ» تناسب دارد).
 گزینه «۲»: پارادوکس: از ملک سلیمان وسیع تر و در چشم تنگ مور جای گرفتن / تلمیح: اشاره به داستان حضرت سلیمان (ع)
 گزینه «۴»: مجاز: «شیخ و شاب» مجاز از همه مردم / تضاد: شیخ و شاب (مرد پیر و مرد جوان)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی) **۳۲- گزینه «۱»**
 اختیار شاعری بلند بودن هجای پایان نیم مصراع اول و سوم در بیت «ب»:
 هجاهای «مام» و «شیر» بلند تلقی می‌شود.
 اختیار شاعری ابدال در بیت «د»: تبدیل فعلن به فعلن در پایان هر دو مصراع

توضیح تکنیک درس:
 طبق پاورپوینت صفحه ۸۴ کتاب درسی علوم و فنون ادبی (۳)، در صورتی که هجای پایانی نیم مصراع کوتاه یا کشیده باشد، بر مبنای اختیار بلند بودن هجای پایانی، آن را بلند تلقی می‌کنیم.
 (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی) **۳۳- گزینه «۴»**
 توجه: همه ایات در وزن «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن» سروده شده‌اند.
 اختیارات وزنی مشهود در بیت گزینه «۴»: ۱- تبدیل فعلاتن (رکن دوم مصراع نخست) به مفعولن (ابدال) ۲- بلند بودن هجای پایان مصراع اول ۳ و ۴- تبدیل فعلن به فعلن در پایان هر دو مصراع

(یاسین موریان)

۴۳- گزینه «۱»

توجه داشته باشید که این بیت، فاقد قافية درونی است و «من»، «کمان» و «کمین» را بهدلیل اختلاف در صوت، نمی‌توانیم به عنوان قافیه در نظر بگیریم.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «سر»، «ش» و «در» واژگان قافیه‌اند که «ـر» حروف مشترک آن هاست و قافیه، طبق قاعدة «۲» می‌باشد.

گزینه «۳»: «شنو»، «جو» و «گرو» واژگان قافیه‌اند که «ـو» حروف مشترک آن هاست و قافیه، طبق قاعدة «۲» می‌باشد.

گزینه «۴»: «بنوشاند»، «درخوشاند»، «می‌پوشاند» واژگان قافیه‌اند که «ـد» حروف الحاقی محسوب می‌شود و «ان» حروف اصلی قافیه است. قافیه، مطابق قاعدة «۲» می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۲)

(سید علیرضا علوبیان)

۴۴- گزینه «۳»

این بیت ذوق‌افیتین نیست، «را» و «سزا» قافیه و «ست» ردیف می‌باشد؛ بدیهی است که «افتخار» و «نثر» نمی‌تواند قافیه دوم را برای این بیت تشکیل دهد.

تاقیه در سایر ایات:

گزینه «۱»: «خبر» و «سپر» قافیه اصلی (قاعدة ۲)، «جهان» و «آسمان» قافیه دوم (قاعدة ۲)

گزینه «۲»: «دیوان» اول یعنی دیوان شعر و «دیوان» دوم یعنی دیوهای قافیه اصلی (قاعدة ۲) «ست» و «پرس» قافیه دوم (قاعدة ۲)، «بود» ردیف است.

گزینه «۴»: «بی‌گاه» و «همراه» قافیه اصلی (قاعدة ۲) و «روز» و «سوز» قافیه دوم (قاعدة ۲)، «شد» ردیف است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

(یاسین موریان)

۴۵- گزینه «۳»

فاقد استعاره / «بر» و «بس» جناس ناهمسان اختلافی

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «سوار شوخ» استعاره از بار / «سر» و «در»: جناس ناهمسان اختلافی

گزینه «۲»: «کام عیش»: اضافه استعاری / «جام» و «کام»: جناس ناهمسان اختلافی

گزینه «۴»: «قطرۀ خون» استعاره از اشک / «در» و «درد»: جناس ناهمسان افزایشی

(علوم و فنون ادبی، بیان و برع، ترکیب)

(ممتن اصغری)

مفهوم مشترک ایات: لزوم پیروی کردن از پیر و مرشد برای رسیدن به کمال مفهوم بیت گزینه «۲»: بیانگر تحمل سختی‌های راه عشق نزد عاشقان (علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۹۳)

۴۸- گزینه «۲»

مفهوم مشترک ایات: لزوم پیروی کردن از پیر و مرشد برای رسیدن به کمال مفهوم بیت گزینه «۲»: بیانگر تحمل سختی‌های راه عشق نزد عاشقان (علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۹۳)

۴۹- گزینه «۳»

در صورت سؤال، به عدم اختیار تأکید شده است و نقطه مقابل آن، داشتن اختیار است. در گزینه «۳»، شاعر بین عالم‌بودن و یا عابد‌بودن، یکی را انتخاب کرده است و «اختیار» در این بیت به معنای «انتخاب» است، نه مفهوم مقابله جبرگرایی. در گزینه‌های دیگر به جبر اشاره شده است و عاشقان از خود اختیاری ندارند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۸۶)

۴۰- گزینه «۱»

در بیت این گزینه، شاعر عشق را بر عقل ترجیح داده است و می‌گوید: اگر کسی از جام عشق بنوشت، از رنج عقل استدلال گر رها خواهد شد. در صورت سؤال نیز گفته شده است: از روی ناچاری با عقل استدلال گر همراه گشتم و بسیار آزار دیدم. در دیگر گزینه‌ها از عقل به عنوان چرامی فروزان و ترازو و میزانی دقیق یاد شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۰)

علوم و فنون ادبی (۱)**۴۱- گزینه «۳»**

مواد «الف و د» غلط هستند.
الف) ویژگی اصلی نثر موزون به کار گیری سجع است.
د) کلیله و دمنه نمونه نثر فی است، نه موزون.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۴۲- گزینه «۴»

آرایه‌های ادبی فراوان، امثال و اشعار عربی و پارسی گوناگون و اصطلاحات علمی از ویژگی‌های نثر فنی است که برخی از آن‌ها را در عبارت صورت سؤال می‌بینیم. نخستین نمونه نثر فنی «کلیله و دمنه» است که در قرن ششم تألیف شده است.

دقت کنید که در نثر موزون (سبک خواجه عبدالله آرایه سجع غالب است و استفاده از آرایه‌های ادبی فراوان و لغات عربی گوناگون و ...) (مانند متن صورت سؤال) خیلی دیده نمی‌شود. بنابراین، صرف وجود سجع در متن باعث نمی‌شود که آن را نثر موزون بدانیم، بلکه باید به دیگر ویژگی‌های متن هم توجه کنیم.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

علوم و فنون ادبی (۲)

(مبتدی فرهادی)

۵۱- گزینه «۳»

عبارات «ب، د و ه» نادرست‌اند.

«ب»: در این زمان انحطاط ادبی از دوره تیموری بیشتر شد و استفاده از آیات، احادیث و عبارات عربی رواج بیشتری یافت.

«د»: نثر این دوره ارزش ادبی والایی ندارد؛ زیرا به زبان عامیانه نزدیک است و متن‌های ادبی نیز با تصنیع و تکلف همراه‌اند.

«ه»: تواریخ عمومی این دوره در کنار نهادهای سیاسی و فرهنگی صفویه در جهت نهادینه کردن تشیع گام برداشتند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

(فرهاد فروزان‌کلای)

۵۲- گزینه «۱»

در بیت گزینه «۱»، سعدی به شعر فارسی خود برتری می‌دهد. اولاً ویژگی‌های زبانی این بیت هیچ شباهتی به زبان جدید سبک هندی ندارد؛ ثانیاً مفاخره از ویژگی‌های فکری سبک عراقی است.

ویژگی‌های سبک هندی در سایر آیات:

گزینه «۲»: توجه به تجربیات روزمره (گلاب‌گیری) از ویژگی‌های سبک هندی است (مرتبط با ورود لغات کوچه و بازار به شعر) که در این بیت واعظ قزوینی دیده می‌شود.

گزینه «۳»: ترکیب «نمی اینجا سزاوارد» در مصraع دوم، مصدق دقیق بی‌توجهی به ساختارهای دستوری در سبک هندی است.

گزینه «۴»: بیدل در این بیت هم واژه‌سازی کرده است که از ویژگی‌های زبانی سبک هندی است (جنون کده) و هم مفهوم بدیع بیت (خصوصاً در مصراع دوم) نشان از مضمون‌سازی‌های سبک هندی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۳)

(یاسین مهریان)

۵۳- گزینه «۱»

تنها در بیت «ه» کنایه وجود دارد. «آویزان بودن دل‌ها» در این بیت، کنایه از «عاشق‌پیشگان زیادی داشتن» است.

سایر آیات، فاقد کنایه‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

(یاسین مهریان)

۵۴- گزینه «۳»

صورت سوال، تعریفی است که کتاب درسی برای «کنایه» ارائه داده است.

در گزینه «۳»، «چشم‌بستن» کنایه از «توجه‌نکردن» است و در سایر گزینه‌ها، آرایه کنایه مشهود نیست.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

(سیدعلیرضا علوبیان)

۵۵- گزینه «۲»

وزن این بیت «مست فعلن مست فعلن مست فعلن مستف» می‌باشد که دولختی نیست.

وزن سایر آیات:

گزینه «۱»: مفاععلن فعلاتن مفاععلن فعلاتن فعلاتن

گزینه «۳»: مفعول فعلاتن مفعول فعلاتن فعلاتن

گزینه «۴»: فعلات فعلات فعلات فعلات فعلات

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

(سیدعلیرضا علوبیان)

جناس تام: بیت اول به معنی بیت شعر و بیت (در بیت‌المقدس) به معنی خانه است، شبیه بیت به بیت‌المقدس

۴۶- گزینه «۳»

گزینه «۱»: جناس تام: شانه اول به معنی دوش و کتف و شانه دوم به معنی ابراز شانه زدن مو است. بیت فاقد شبیه است.

گزینه «۲»: فاقد جناس تام، شبیه: خطوط پیرهن رهگذران مثل زندان است.

گزینه «۴»: «بار» به ترتیب در معانی دفعه، اجازه ورود و محموله آمده است. فاقد شبیه

(علوم و فنون ادبی، بیان و برعی، ترکیبی)

(مبتدی فرهادی)

۴۷- گزینه «۳»

ایهام: «کارافتادگی» دو معنا دارد: ۱- با تجربه بودن ۲- اتفاق افتادن / اشتقاد: دو کلمه «یاران» و «یاری» اشتقاد دارند.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ایهام: عشاق: ۱- عاشقان ۲- نام پرده‌ای از پرده‌های موسیقی / اشتقاد: فاقد اشتقاد

گزینه «۲»: ایهام: فاقد ایهام / اشتقاد: دو کلمه «دلیل» و «دلالت» اشتقاد دارند.

گزینه «۴»: ایهام: فاقد ایهام / اشتقاد: فاقد اشتقاد

(علوم و فنون ادبی، بیان و برعی، ترکیبی)

(سپهاد غلامپور سیوکی)

۴۸- گزینه «۱»

الف) «دشنه و تشنه» در این بیت جناس ناهمسان دارد.

د) در این بیت، «چراغدان ثریا» اضافه شبیه است.

ب) «کوکب» در اینجا استعاره از «اشک» هست.

ج) آب از غربال خواستن» کنایه از انتظار بیهوده داشتن است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و برعی، ترکیبی)

(سید محمد هاشمی)

۴۹- گزینه «۲»

در این گزینه، شاعر از رسیدن به وصال معشوق شادمان است و می‌گوید: اگر من در وصال معشوق به چیزهای دیگر بی‌توجه هستم جای تعجب نیست، زیرا کسی که یوسف را در کنار دارد، به پیراهن او نمی‌اندیشد. در گزینه‌های دیگر صحبت از فراق و هجران است و شاعران، شاهد وصال را در کنار ندارند!

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۶)

(سید محمد هاشمی)

۵۰- گزینه «۱»

در این گزینه، گلایه شاعر از فراق و هجران معشوق است و با نوعی حسن‌تعلیل، ناله‌نی و خمیده شدن چنگ را نیز ناشی از عشق و تأثیر آن می‌داند، اما در دیگر آیات، تأکید شده است که عاشق برای آن که با درد و رنج عشق کنار بیاید به موسیقی و شادنوشی پناه می‌برد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۰۶)

جامعه‌شناسی (۳)

(ریحانه امینی)

۶۱- گزینه «۳»

تشریف موارد نادرست:

- بُعد ضمانت اجرای قانون در سیاست نیازمند قدرت می‌باشد.
- جامعه‌شناسی تبیینی با منحصر کردن علم به علوم تجربی که صرفاً موضوعات مادی و محسوس را مطالعه می‌کند، ارزش‌های انسانی از جمله ارزش‌های سیاسی را که تماماً مادی و محسوس نیستند، قابل مطالعه علمی نمی‌داند.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

(ریحانه امینی)

۶۲- گزینه «۴»

نظام لیبرال دموکراسی:

- در این نظام، آزادی مهم‌ترین ارزش اجتماعی است و ثبات، رفاه و سلطه بر طبیعت از دیگر ارزش‌های مهم آن به شمار می‌رود.
- با خواست و اراده اکثیر مردم شکل می‌گیرد و هیچ حقیقت و فضیلتی را که مستقل از خواست مردم باشد، به رسمیت نمی‌شناسد.
- نظام جمهوری اسلامی:

- در این نظام می‌توان از مقبولیت و مشروعيت حقیقی سخن گفت.

- نظام سیاسی سازگار با فرهنگ توحیدی است که در جهان اسلام مورد توجه و اقبال قرار گرفته است.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۹)

(فاطمه صفری)

۶۳- گزینه «۴»

زبان و رنگ پوست: تفاوت اسمی

تحصیلات: تفاوت رتبه‌ای (نابرابری اجتماعی)

وزن: تفاوت رتبه‌ای (نابرابری طبیعی)

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه ۷۲)

(فاطمه صفری)

۶۴- گزینه «۳»

در مدل کمونیستی جامعه‌شناسان معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست، بلکه نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد. اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. از نظر آنان، مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است، بنابراین برای ایجاد برابری، باید مالکیت خصوصی را از میان برد. در این رویکرد، نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود اما به دلیل اینکه انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد؛ بنابراین نقطه پایان رقابت در این رویکرد عادلانه نیست.

در مدل لیبرالی، نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند، بنابراین عادلانه‌اند. در این رویکرد نقطه شروع رقابت میان افراد عادلانه نیست. این جامعه‌شناسان طرف‌دار قشریندی اجتماعی هستند و معتقدند که از گذشته تا حال، هیچ جامعه‌ای بدون قشریندی اجتماعی نبوده است. یعنی قشریندی پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۶ تا ۷۸)

(هومن نمازی)

وزن این بیت، «مفعول مفاعیل مفاعیل فعلون» یا همان «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۵۶- گزینه «۳»

وزن این بیت، «مفعول مفاعیل مفاعیل فعلون» یا همان «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» است.

(سیده غلام‌پور، سیوکی)

این بیت، بر وزن «مفعول مفاعیل مفاعیل فعلون» یا همان «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۵۷- گزینه «۳»

این بیت، بر وزن «مفعول مفاعیل مفاعیل فعلون» یا همان «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» سروده شده است.

(سیده غلام‌پور، سیوکی)

این بیت بر وزن «مفاعلن فعالن مفاعلن فعلن» سروده شده است که وزنی ناهمسان است؛ اما سایر گزینه‌ها بر وزن همسان دولختی (دوری) هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این بیت بر وزن «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن» است.

گزینه «۲»: این بیت بر وزن «مفعول فاعلاتهن مفعول فاعلاتهن» است.

گزینه «۳»: این بیت بر وزن «فعالات فاعلاتهن فعالات فاعلاتهن» است.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شهر، ترکیبی)

۵۸- گزینه «۴»

(سید محمد هاشمی)

در این گزینه، شاعر خود را درخت نخل بی‌ثمری می‌داند که در مقابل خواسته کودکان که از او خرما و ثمره می‌خواهند، جز سرافکندگی چیزی ندارد، اما در دیگر ایيات، به‌هر حال نوعی ثمره و سود وجود دارد. بیت صورت سوال هم به بی‌ثمری محض اشاره دارد و بنابراین، با بیت گزینه «۴» قرابت دارد.

بررسی دریگراییات:

گزینه «۱»: درخت سرو، بی‌ثمر، اما آزاد است.

گزینه «۲»: من (شاعر) درخت نخلی هستم که همه از آن سود می‌برند، هر چند خود از آن بی‌بهره هستم.

گزینه «۳»: هر چند مانند درخت بید بی‌ثمر هستم، اما برای جبران این بی‌ثمری، سایه بر سر دیگران می‌افکنم.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۶)

۶۰- گزینه «۳»

(سید محمد هاشمی)

در این گزینه، به خوشبویی زلف یار اشاره شده است (تشییه زلف به مشک) و در آن سخنی از بلندی و درازی مو نیامده است، اما در دیگر گزینه‌ها، مشابه بیت صورت سوال به نوعی، اشاره به بلندی گیسوی محبوب و چین در چین بودن آن شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۹۳)

(آریتا بیدرقی)

همیشه به صورت یکسویه و سخت و خشن انجام نمی‌شود. ← سیاست همانندسازی (ج)

جهانی شدن و توسعه ارتباطات ← فرهنگ‌ها کاملاً خالص و ثابت نیستند. (د) تنازع هویت‌ها ← وحدت یا کثرت هویت‌ها (ب)

چهره‌های متفاوت سیاست هویت ← کوکلاس کلان (الف)
نکته: کوکلاس کلان و جشن سال نوی چینی، مصاديق دو چهره متفاوت سیاست هویت هستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۷، ۹۰ و ۹۱)

جامعه‌شناسی (۲)

(فاطمه صفری)

دو اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را کسانی به کار می‌برند که به ابعاد فرهنگی چالش و نزاع میان کشورهای غنی و فقیر توجه دارند.

اصطلاح توسعه‌یافته و عقب‌مانده به این نکته اشاره دارند که کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند.

اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد. این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که معتقدند، کشورهای پیرامونی به سبب عملکرد کشورهای مرکزی، ضعیف و فقیر شده‌اند. براساس این نظریه، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند؛ به این ترتیب که با ثروت به دست آمده از کشورهای پیرامونی، رفاه کارگران و اقشار ضعیف خود را تأمین می‌کنند و مشکلات حاد درونی‌شان را به بیرون از مرزهای خود انتقال می‌دهند.

آن‌ها با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی، انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز را آسان می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۹)

(فاطمه صفری)

(آریتا بیدرقی)

اگوست کنت، جامعه‌شناس فرانسوی، معتقد بود که فاتحان در گذشته تاریخ، با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند، ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از زندگی بشر رخت بر می‌بندد. از دیدگاه او، جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست بلکه امری عارضی و تحملی است. وقوع دو جنگ بزرگ جهانی در نیمه اول قرن بیستم، خطا بودن نظریه کنت را نشان می‌دهد.

نظریه جنگ تمدن‌ها که ساموئل هانتینگتون آن را مطرح کرد، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی را توحیه می‌کرد. هانتینگتون از آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر، با عنوان جنگ تمدن‌ها یاد می‌کند. از نظر او در این مرحله، دیگر دولت‌ملتها بازیگران اصلی صحته روابط بین‌المللی نیستند و رقابت‌ها و درگیری‌ها، بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ (نه بین دولت‌ملتها) به وقوع خواهد پیوست و در این میان، فرهنگ اسلامی بزرگ‌ترین تهدید برای غرب است.

(جامعه‌شناسی (۳)، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۶)

(فاطمه صفری)

جامعه‌شناسان انتقادی همانند جامعه‌شناسان تفسیری بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند و علم را به معنای حسی و تجربی آن محدود نمی‌کنند.

غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی موجب می‌شد که کار داوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیرعلمی قلمداد شود. در این نگاه انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راحل برای بهتر شدن آن کار علم نبود. این اعتقاد با عنوان جدایی دانش از ارزش بیان می‌شد.

جامعه‌شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر، تأکید می‌کنند و به نقد سلطه در روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌پردازد.

دقت شود جامعه‌شناسی انتقادی کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان را محدود به سلطه و سرکوب اجتماعی می‌داند.

(جامعه‌شناسی (۳)، تابابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۹ و ۸۲)

(آریتا بیدرقی)

جامعه‌شناسان انتقادی همانند جامعه‌شناسان تفسیری بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند و علم را به معنای حسی و تجربی آن محدود نمی‌کنند.

جامعه‌شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر، تأکید می‌کنند و به نقد سلطه در روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌پردازد.

دقت شود جامعه‌شناسی انتقادی کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان را محدود به سلطه و سرکوب اجتماعی می‌داند.

(جامعه‌شناسی (۳)، تابابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۹ و ۸۲)

(آریتا بیدرقی)

جامعه‌شناسان می‌گویند علت نابرابری‌های اجتماعی این است که مزایای اجتماعی یعنی ثروت، قدرت و دانش به صورت نابرابر میان افراد توزیع شده‌اند.

در دیدگاه جدایی دانش از ارزش، دانش، قلمرو تبیین و در مقابل ارزش، قلمرو تفسیر معرفی می‌شد.

(جامعه‌شناسی (۳)، تابابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۹ و ۸۲)

(آریتا بیدرقی)

گاهی به بعد فرهنگی هویت و گاهی به بعد سیاسی و اجتماعی آن توجه می‌شود. ← مدل تکثیرگرا

ملی گرایی و وطن‌دوستی مشخصه اصلی آن بود. ← ناسیونالیسم به معنای پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه است. ← مدل همانندسازی

برخی از پیدایش آن به باز شدن جمعیه پاندورا یاد می‌کنند. ← سیاست

هویت

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۷)

(آریتا بیدرقی)

علت شکل‌گیری جنبش‌های مذهبی، آسیایی‌تبارها و ... ← رهایی از هویت تحمیلی که فرایند جهانی شدن به آن‌ها تحمیل می‌کند.

پیامد تأکید افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها ← چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع

علت شکل‌گیری دولت‌هایی که دیگر خود را با هویت دینی مسیحی نمی‌شناختند ← ظهور جهان متعدد

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۷، ۹۰ و ۹۱)

(آریتا بیدرقی)

اشتراک هر دو، نسل کشی است. در نسل کشی، دیگر شری است که باید نایاب شود، که مصدق همانندسازی به شکل یکسویه و سخت و خشن است.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

باورهای دینی و معنوی در زندگی انسان، نیاز فطری آدمی به حقایق قدری و ماوراء طبیعی است. یک فرهنگ علاوه بر نیازهای جسمانی و دنیوی انسان، باید به نیازهای قدسی او نیز پاسخ دهد. همان‌گونه که توجهی به ابعاد دنیوی، به بحران منجر می‌شود، غفلت از ابعاد معنوی شکل دیگری از بحران را به دنبال می‌آورد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیانی، صفحه ۱۰)

(ریهانه امینی)

۷۹- گزینه «۴»
گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی، پیامدهای اجتماعی مختلفی داشت از جمله: برخی از نخبگان جهان غرب را به جستجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت.

مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند، به سوی هویت دینی خود فراخواند. بازار معنویت‌های کاذب و دروغین را رونق بخشید؛ خرافه‌پرستی، شیطان‌پرستی، انواع بازارسازی شده ادیان و عرفان‌های شرقی و سرخ‌پوستی، نمونه‌هایی از این معنویت‌های دروغین هستند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیانی، صفحه ۱۰)

(ریهانه امینی)

۸۰- گزینه «۳»
فقر و غنا: اجتماعی
جنگ‌ها و تقابل‌ها: سیاسی
معرفتی - معنوی: فرهنگی
زیستمحیطی: اقتصادی

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیانی، صفحه ۹۹)

جامعه‌شناسی (۱)

(فاطمه صفری)

۸۱- گزینه «۲»
شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی رواج می‌یابد. (عارض فرهنگی) ← عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار می‌گیرند. ← (تلزل فرهنگی) جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را ندارد. (بحran هویت) ← تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی فراتر می‌روند. (تحول هویت فرهنگی)

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

(زینب آذری)

۸۲- گزینه «۳»
- اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود.
- تعاملات جوامع اشکال مختلفی دارد که هر کدام پیامد خاص خود را دارد، ممکن است این تعاملات در سطح هنجارها و نمادها بشدت یا در سطح عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌ها. اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید و ارزش‌های خود با

(فاطمه صفری)

۷۳- گزینه «۱»
تشریف موادر نادرست: هیچ یک از این دو جنگ، منشاً دینی نداشت و ظاهر مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت. مفاهیم شمال و جنوب عمدتاً بعد از جنگ جهانی دوم به کار گرفته شد؛ زیرا برخی اندیشمندان معتقد بودند که چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب، نیست بلکه چالش اصلی بین کشورهای غنی و فقر است. تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین این دو بلوک، به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو، ادامه یافت.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیانی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

(آریتا بیدرقی)

۷۴- گزینه «۲»
پیامد عدم کنترل بحران اقتصادی ← فروپاشی حکومت‌ها
پیامد انقلاب صنعتی ← اختلال در رابطه متقابل انسان و طبیعت
پیامد شکل گیری اقتصاد جهانی ← آشکار شدن پیامدهای جهانی بحران‌های منطقه‌ای

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیانی، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴)

(آریتا بیدرقی)

۷۵- گزینه «۴»
الف) چالش فقر و غنا، همیشگی است و آسیب‌های آن متوجه قشر ضعیف جامعه است.
ج) همایش‌های بین‌المللی نتوانسته‌اند از شتاب بحران زیست‌محیطی بکاهند.
د) بحران اقتصادی و بحران زیست‌محیطی چالش‌هایی با ابعاد گسترده‌تر و عمیق‌ترند.

ب) انسان مدرن، نگاه معنوی به طبیعت را کودکانه می‌داند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیانی، صفحه‌های ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴ و ۹۵)

(آریتا بیدرقی)

۷۶- گزینه «۱»
سرمایه‌داران با ابزارهایی که دارند فشارهای بحران اقتصادی را به اقساط ضعیف انتقال می‌دهند.
نخستین بحران اقتصادی در سال ۱۸۲۰ م. در انگلستان به وجود آمد. در رویکرد اساطیری طبیعت از ابعاد و نیروهای مواراثی برخوردار است.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیانی، صفحه‌های ۹۳، ۹۴ و ۹۵)

(ریهانه امینی)

۷۷- گزینه «۳»
در نیمة دوم قرن بیستم با روشن شدن اینکه علم تجربی مبانی غیرتجربی دارد، علم مدرن زیر سؤال رفت.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیانی، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۱)

(ریهانه امینی)

۷۸- گزینه «۱»
طی قرن بیستم نه تنها دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نشد؛ بلکه در سال‌های پایانی آن، نگاه معنوی و دینی، به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت. بعضی متفکران از این موج که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است، با عنوان «پس اسکولاریسم» یاد کرده‌اند. مهم‌ترین علت تداوم

سرد بین این دو بلوک، به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو، ادامه یافت و به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به تسلیحات نظامی بود، رونق بخشید.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیانی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

(ریحانه امینی)

۸۷- گزینه «۲» تشریح موارد نادرست:

- در جنگ جهانی اول، برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی و در جنگ جهانی دوم برای اولین بار از بمب اتم استفاده شد.
- مراد از جهان اول، کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب است و منظور از جهان دوم، کشورهایی است که در کانون بلوک شرق قرار داشتند. جهان سوم، کشورهای دیگری هستند که خارج از این دو بلوک قرار داشته و تحت نفوذ آن‌ها بوده‌اند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیانی، صفحه‌های ۸۴، ۸۵ و ۸۶)

(شهریار عبدالله)

۸۸- گزینه «۴»

در فرهنگ قرون وسطی شناخت عقلی و تجربی نادیده گرفته می‌شد. در قرن نوزدهم و بیستم شناخت حسی و تجربی را تنها راه شناخت علمی می‌دانستند. در نیمه دوم قرن بیست با روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است علم مدرن زیر سوال رفت. آشکار شدن علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست بلکه تفسیرهای متناسب با فرهنگ‌های دیگر نیز می‌تواند وجود داشته باشد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیانی، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۱)

(فاطمه صفری)

۸۹- گزینه «۳»

- بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود (علت)، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود (پیامد).
- در بحران اقتصادی، قدرت خرید مصرف‌کنندگان به شدت کاهش می‌یابد و تولیدکنندگان بازار فروش خود را از دست می‌دهند؛ در نتیجه کارخانه‌ها تعطیل و کارگران بیکار می‌شوند.
- بحران زیستمحیطی، ابتدا در حوزه رابطه انسان با طبیعت قرار داشت، ولی به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر نیز سرایت کرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیانی، صفحه‌های ۹۳ و ۹۵)

(فاطمه صفری)

۹۰- گزینه «۴»

مهم‌ترین بحران اقتصادی در فاصله بین دو جنگ جهانی، یعنی سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ م. اتفاق افتاد.

بحran هنگامی ایجاد می‌شود که برخی تغییرات درونی و بیرونی، تعادل کل نظام را بر هم بزند.

در نگاه اساطیری، طبیعت ماده خام نیست، بلکه از ابعاد و نیروهای ماورائی برخوردار است.

برخی از متفکران، بحران‌های زیستمحیطی را مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم دانسته‌اند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های بیانی، صفحه‌های ۹۱، ۹۲ و ۹۳)

دیگر جوامع تعامل کند و در لایه‌های سطحی (هنگارها و شیوه زندگی) عنصری را از جامعه‌ای بگیرد و در صورت نیاز آن را اصلاح کند، بدین‌گونه زمینه رشد و توسعه خود را فراهم می‌کند.

جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی لایه‌های آن، بدون اینکه به جهان اسلام بپیوندد، تحولات هویتی پیدا کرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

(ریحانه امینی)

۸۳- گزینه «۴»

در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود. این هویت در قالب عنوانین قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی، امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظریتر کر، عرب و فارس تقسیم می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۰۵)

(ریحانه امینی)

۸۴- گزینه «۳»

- یکی از مهم‌ترین پیامدهای انقلاب، تحولات هویتی است.

- عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت و هویت ایرانی به صورت بخشی از هویت جهان اسلام درآمد.
- متفکران ایرانی از دهه سی به بعد، در نقد رویکرد تقليدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد، آثاری با عنوانی نظری غرب‌زدگی و بازگشت به خویشتن، پدید آوردند و برخی از اندیشمندان مسلمان، کتاب‌هایی را درباره خدمات متقابل اسلام و ایران و همچنین فطرت و خویشتن الهی انسان تدوین کردند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۴، ۱۰۵ و ۱۰۷)

(فاطمه صفری)

۸۵- گزینه «۲» تشریح موارد نادرست:

با اندیشه‌ی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی از داشمندان و متفکران اجتماعی معلوم یا پیامد وجود کاستی و خلاً معنوی در جامعه است.

هویت فرهنگی جهان اجتماعی، فرصت شکل‌گیری هویت‌های اجتماعی خانوادگی، شغلی و ... متناسب با خود را پدید می‌آورد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۰ و ۹۳)

جامعه‌شناسی (۲)

(ریحانه امینی)

۸۶- گزینه «۴»

- از مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ جهانی اول و دوم، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.
- وقوع دو جنگ بزرگ جهانی در نیمه اول قرن بیستم، خطابودن نظریه کنت را نشان می‌دهد.

- پس از جنگ جهانی دوم، بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند و تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ

(سیده مهیا مؤمنی)

«سریازان محبوب ما»: جُنودنا المَحِبُوبُون (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «تمام شب»: كُل الَّيل (رد گزینه ۱) / «بیدار می‌مانند»: (ماضی استمراری) کان ... یَسْهُرُون (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «کشور عزیزان»: بِالَّادِنَا العَزِيزَة (مضاف اَن نَمِيْ پَذِيرَد) (رد گزینه ۴)

نکات مهم درسی:

کل + اسم مفرد معروفه: همَّه ...، تمام ...
کان + فعل مضارع: ماضی استمراری

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

رؤیاها همان چیزی هستند که انسان را همواره به جلو می‌رانند، آن چیزی هستند که باعث می‌شوند او برای رسیدن به چیزی که می‌خواهد، با پشتکار کار کند. توماس ادیسون مخترع چراغ برقی و بسیاری از اختراقات دیگر، برای محقق کردن رؤیاهاش بسیار تلاش کرد، اگرچه دفعات زیادی شکست خورد. و او به گفته‌اش مشهور است: من شکست خوردم، بلکه هزار راه پیدا کردم که کار کردن چراغ با آن‌ها، ممکن نبود. و این گفته‌ای است که امروزه استفاده می‌شود برای تأکید بر این که پاشاری بر رؤیاها، راه موفقیت است. افراد زیادی وجود دارند که توان بسیاری دارند، ولی رؤیاها و اهدافی ندارند، آن‌ها شب و روز کار می‌کنند بدون اینکه چیزی را که از زندگی می‌خواهند، بدانند. پس ممکن است در دستیابی به سعادت، شکست بخورند. شایان ذکر است که رؤیاها در ذات خود، کلید موفقیت نیستند، بلکه افراد موفق برای محقق کردن موفقیت، به توان و پایداری نیز احتیاج دارند.

(سید محمدعلی مرتفعی)

۹۹- گزینه ۱

«هر کس اهداف مشخصی ندارد، قطعاً هرگز موفق نخواهد شد!» مطابق متن (با توجه به: من الممکن أَن يَقْشُلُوا) صحیح نیست.

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: ادیسون پس از هر شکستی در زندگی اش، روش جدیدی را امتحان کردا (صحیح)

گزینه ۳: انسان باید بداند چه چیزی را از تلاش‌هاش در زندگی می‌خواهدا (صحیح)

گزینه ۴: دانشمندان موفق پس از تلاش‌های زیاد برای اختراع یا اکتشافی جدید، ناامید نشدند! (صحیح)

(درک مطلب)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۱۰۰- گزینه ۲

«درست نیست که انسان گمان کند موفقیت نتیجه رؤیاهاست!» مطابق متن صحیح است.

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: هر کس بخواهد به موفقیت دست یابد، باید هزار مرتبه یا بیشتر شکست بخورد! (نادرست)

گزینه ۳: انسان موفق به رؤیاهاش توجه نمی‌کند، بلکه فقط کار می‌کند و مقصد را نزدیک می‌بیند! (نادرست)

گزینه ۴: هیچ موفقیتی نیست برای کسی که کار را حتی یک لحظه در طول روز رها می‌کند! (نادرست)

(درک مطلب)

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)**۹۱- گزینه ۴**

(نویر امساکی)
«إِنَّ النَّفْسَ» همانا (قطعاً) نفس («النفس» صفت یا وایسته‌ای ندارد → رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أَمَّا رَبُّ السَّوَاءِ»: بسیار امرکننده به بدی است، بسیار به بدی فرمان می‌دهد (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

۹۲- گزینه ۲

(ولی برهی - ابره):
«أَخَذَتْ أُنَادِي»: شروع به صدا زدن کردم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «ظَنَّوا»: پنداشتند، گمان کردن (رد گزینه ۴) / «لَمْ يَلْغِتُوا»: توجه نکردن (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۹۳- گزینه ۳

(بهروز هیدریکی)
«محاولات عدیده»: تلاش‌های زیادی (رد سایر گزینه‌ها) / «يَجْلِب»: (قبل از آن «لا» نفی جنس در «لا شء» آمده است، پس منفی ترجمه می‌شود) به همراه ندارد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «إِلَّا»: به‌جز، فقط، تنها / «الشَّعُورُ بِالْفَرْحَ»: احساس خوشحالی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «من باطنی»: از درون خودم (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۹۴- گزینه ۱

(ولی برهی - ابره):
«أَوْلَكُ الْمَرْأَعُونَ»: آن کشاورزان (رد گزینه ۲) / «لَمْ يُشَاهِدُوا إِلَّا فَنَرَانَ»: فقط موش‌های را دیدند، ندیدند مگر موش‌های را (رد گزینه ۴) / «تَهْجِمُ عَلَى الْخَضْرَوَاتِ»: به سبزیجات حمله می‌کرند (هجوم می‌برند) (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لِتَأْكِلُهَا»: تا آن‌ها را بخورند، برای اینکه آن‌ها را بخورند (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۹۵- گزینه ۲

(مرتضی کاظم‌شیرودی)
«لَمْ يَنْظُرُوا»: نگاه نکردن (لم + مضارع، معنای گذشته منفی می‌دهد) (رد گزینه ۱) / «إِلَى مَنْ»: به کسی که (رد سایر گزینه‌ها) / «كَانَ يَحْمِي»: (کان + مضارع، معنای ماضی استمراری می‌دهد) حمایت می‌کرد (رد سایر گزینه‌ها) / «ضَاع»: (در اینجا) تباہ شده بود / «الْجَهَالُ»: (جمع الجاهل) نادانان

(ترجمه)

۹۶- گزینه ۳

(ولی برهی - ابره):
در گزینه ۳، «رجل صالح» نکره است و باید به صورت (مردی نیکوکار یا مرد نیکوکاری) ترجمه شود، در این گزینه «معاصی» هم جمع است که مفرد ترجمه شده و نادرست است؛ ترجمة صحیح «معاصیه الکثیرة» باید به صورت (گناهان زیادش) باشد.

(ترجمه)

۹۷- گزینه ۳

(سید محمدعلی مرتفعی)
در گزینه ۳، «تَخَلَّصُ» فعل ماضی (از باب تفعّل) و به معنی «رهايی یافت» است. همچنین کلمه «تعداد» که در ترجمة فارسی آمده، معادل مشخصی در عبارت عربی ندارد.

(ترجمه)

(مقدمه‌على کاظمی ناصرآبادی)
۱۰۷- گزینه «۴»
 صورت سؤال، صفتی را می‌خواهد که جمله نباشد؛ در گزینه «۴»، «الکثیرة»
 صفت برای «الشّعوب» است که جمله نیست، بلکه به صورت یک اسم (مفرد)
 آمده است.
 در سایر گزینه‌ها، به ترتیب فعل‌های «یدعو، ولد، ينزل، تختلف» به ترتیب
 اسم‌های «أحد، شاعر، نوع، مجموعة» را وصف می‌کنند و جمله وصفیه
 هستند.
 (انواع مبلات)

(پیروز ویان)
۱۰۸- گزینه «۳»
 «لا تزعج» فعل نهی مخاطب است و در ادامه، «لا يزعج» فعل مضارع منفی
 است که در اینجا معنای التزامی می‌دهد. (ترجمه: ای مرد! آفریده‌ای از
 آفریده‌های خدا را آزرده نکن تا کسی تو را آزرده نکند!)
تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «ما صدقت» و «لم يصدق» هر دو اسلوب مضاری منفی دارند.
 (ترجمه: سخن شخصی را که تا الان راست نگفته است، باور نکردم!)
 گزینه «۲»: «يُرِد»: فعل شرط / «أن يحصل»: مضارع منصوب به أن /
 «فَلَيَعْمَل»: فعل امر غائب؛ همگی به اسلوب التزامی ترجمه می‌شوند.
 (ترجمه: هر کس بخواهد به درجه‌های عالی دست بیابد، پس باید کار نیکی
 انجام دهد!)
 گزینه «۴»: «أراد»: فعل شرط / «أن يُساعد»: مضارع منصوب به أن /
 «ليكتَسَب»: مضارع منصوب به لـ / «فَلَا يَتَعَبُ»: فعل نهی غائب؛ همگی به
 اسلوب التزامی ترجمه می‌شوند. (ترجمه: اگر انسان بخواهد به محرومان
 کم کند برای اینکه (تا) خشنودی خدا را به دست بیاورد، پس آن‌ها را
 نباید با منت گذاشتند رنج بدده!)
 (قواعد فعل)

(بهروز هیدرپیک)
۱۰۹- گزینه «۱»
 ترجمه عبارت: «طعم موقفيت را نمی‌چشد مگر ...»
 در این عبارت، پس از «إلا» ابتداء به یک اسم نیاز داریم تا فاعل فعل «لا
 يذوق» باشد، به عبارت دیگر در چنین عبارتی نمی‌توانیم بلا فاصله پس از
 «إلا» یک فعل بیاوریم.
 (استثناء)

(نوبد امسکی)
۱۱۰- گزینه «۳»
مستثنیه در هر یک از گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: «محافل»
 گزینه «۲»: «اللامیدات» (دقیق کنید ضمیر «هن» به یک اسم جمع و مؤنث
 اشاره دارد، پس قطعاً «العلماء» نمی‌تواند مستثنی منه باشد).
 گزینه «۳»: هم کلمه «العلماء» می‌تواند مستثنی منه باشد و هم کلمه
 «شیاب».
 گزینه «۴»: در جمله قبل از «إلا» مستثنی منه ذکر نشده است.
 (استثناء)

(سید محمدعلی مرتفعی)
۱۱۱- گزینه «۴»
 صورت سؤال، گزینه نادرست را برای عنوان متن می‌خواهد:
تشريح گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: رؤیاها راه موفقیت هستند!
 گزینه «۲»: هر فکر جدیدی در ابتدا، یک رؤیا بوده است!
 گزینه «۳»: هرگز از رؤیا دست نکش!
 گزینه «۴»: زندگی تماش رؤیاها است که جاودان نمی‌شوند و باقی
 نمی‌مانند! (این عبارت درباره رؤیاها و نقاشان در زندگی صحبت نمی‌کند،
 پس ارتباط چندانی به موضوعات متن ندارد.)
 (درک مطلب)

(سید محمدعلی مرتفعی)
۱۱۲- گزینه «۴»
 «مضاییه: تحقیق» نادرست است؛ «تحقيق» بر وزن «تعقبیل» مصدر باب تعقل
 است، پس ماضی آن بر وزن «فعّل» و به صورت «حقّق» صحیح است.
 (تحلیل صرفی و اعراب)

(سید محمدعلی مرتفعی)
۱۱۳- گزینه «۴»
 مصدره مزید ثالثی نادرست است؛ «التاجّ» بر وزن «فاعِل» است، پس از
 مصدر ثالثی مجرد گرفته شده است.
تکنیک مضم درسی:
 اسم فاعل اگر بر وزن «فاعِل» آمده باشد، مشخص است که از فعل‌های ثالثی
 مجرد ساخته شده است، اما اگر اسم فاعل به صورت «مُعَ» بباید، از فعل
 ثالثی مزید ساخته شده است.
 (تحلیل صرفی و اعراب)

(ولی بربری - ابوه)
۱۱۴- گزینه «۲»
 در گزینه «۲»، «إرْتَفَع» فعل ماضی از باب إفعال است و عین الفعل آن باید
 فتحه بگیرد؛ بنابراین «إرْتَفَع» درست است، در این گزینه «الرَّجُلُ» نیز
 نادرست است و باید به صورت «الرَّجُلُ» به کار رود.
 (فضیل هرکات)

(ولی بربری - ابوه)
۱۱۵- گزینه «۴»
 با توجه به معنای عبارت (بهترین کارها میانه‌ترین آن‌هاست) که به میانه‌روی
 و اعتدال اشاره دارد، همه گزینه‌ها بر میانه‌روی دلالت دارند، به جز گزینه
 «۴» که معنای میانه‌روی و اعتدال و اندازه نگه داشتن در آن وجود ندارد.
 بیت گزینه «۴» توصیه به دست کشیدن از دنیا دارد.
 (مفهوم)

(اسماعیل علی‌پور)
۱۱۶- گزینه «۱»
 حرف «ل» در گزینه «۱»، به معنای «باید» آمده و فعل امر ایجاد کرده
 است، اما در سایر گزینه‌ها به معنای «که، تا اینکه» آمده و میان جملات
 ارتباط به وجود آورده است.
ترجمه گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: همانا دنیا سرای نابودی است، پس انسان باید بداند که او خواهد مرد!
 گزینه «۲»: مادر از فرزندانش خواست که به او در کارها کمک کنند!
 گزینه «۳»: ما باید به کتابخانه برویم برای اینکه درس‌هایمان را مطالعه کنیم!
 گزینه «۴»: با خانواده‌ام صحبت کردم تا بدانند چه چیزی از آن‌ها می‌خواهم!
 (قواعد فعل)

(پیروز و همان)

۱۱۷- گزینه «۴»

موارد نادرست در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: له حرف زائد واحد ← لیس له حرف زائد (زیرا «تصنیع» یک فعل ثالثی مجرد است و حرف زائد ندارد).

گزینه «۲»: فاعل ← نائب فاعل (زیرا «تصنیع» یک فعل مجهول است)

گزینه «۳»: فاعله: البلدان ← فاعله: هذه

(تبلیغ صرفی و اعراب)

(پیروز و همان)

۱۱۸- گزینه «۲»

در گزینه «۲»، دو اسم مبني و مرفوع وجود دارد: (هذا: مبني و در محل مبتدا و مرفوع، هو: مبني و در محل مبتدا و مرفوع) – اما دقت کنید (ضمیر «ه»: مبني و در محل مضاف‌الیه و مجرور) است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ۳ اسم مبني و مرفوع وجود دارد: (هو: مبني و در محل مبتدا و مرفوع – الذی: مبني و در محل خبر و مرفوع – هذه: مبني و در محل مبتدا و مرفوع) اما دقت کنید (ضمیر «ه»: مبني و در محل مضاف‌الیه و مجرور) است.

گزینه «۳»: ۱ اسم مبني و مرفوع وجود دارد: (اولثک: مبني و در محل مبتدا و مرفوع) اما دقت کنید (هذا: مبني و در محل مجرور به حرف جر) است.

گزینه «۴»: ۱ اسم مبني و مرفوع وجود دارد: (هؤلاه: مبني و در محل فاعل و مرفوع) اما دقت کنید (ذلک: مبني و در محل مجرور به حرف جر) است.

(قواعد اسم)

(همبره رضا قائز‌امینی)

۱۱۹- گزینه «۲»

فعل مجهول، فاعل ندارد و فاعلی آن حذف شده است. در گزینه «۲»، «أمرت» فعل ماضی مجهول به معنای «دستور داده شدم، به من دستور داده شد» است.

تکنیک مهم درسی:

(۱) افعالی مانند «خرج، فرغ، نزل» معلوم هستند؛ اگرچه در ترجمه فارسی آن‌ها اشتقاقدار فعل «شدن» آمده است. پس هر فعلی که در ترجمه فارسی اش، اشتقاقدار فعل «شدن» آمده باشد، لزوماً فعل مجهول نیست.

(۲) فعلی که ضمیر متصل مفعولی به انتهای آن چسبیده است، فعل متعددی و معلوم است و هرگز نمی‌تواند فعل مجهول باشد.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «نزل» و «شکرنا» هر دو فعل معلوم هستند.

گزینه «۳»: «خرج» فعل معلوم است.

گزینه «۴»: «فرغت» و «أغلقت» هر دو فعل معلوم هستند.

(انواع بملات)

(نویر امسکی)

۱۲۰- گزینه «۱»

«جلیس» مبني و مرفوع و «من» خبر و مرفوع است.

اعراب «من» در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: مجرور به حرف جر «علی»

گزینه «۳»: مفعول برای فعل «آخرت» و منصوب

گزینه «۴»: مضاف‌الیه برای کلمه «کل» و مجرور

(قواعد اسم)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۱۱- گزینه «۱»

(همبره رضا قائز‌امینی)

«أی»: (در این جا) دیدند (رد گزینه «۳») / «قالوا»: گفتند (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

تکنیک مهم درسی:

در ترجمه فعل‌های مجهول، معمولاً از اشتقاقات فعل «شدن» استفاده می‌کنیم.

(ترجمه)

۱۱۲- گزینه «۳»

«تجذب»: جذب می‌کند، جلب می‌کند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «سیاحاً»: (اسم نکره) گردشگرانی، جهانگردانی (رد گزینه «۱») / «قائمة التراث العالمي»: فهرست میراث جهانی (رد گزینه «۴»)

جایه‌جایی بخش اول و دوم در گزینه «۲» نیز بی‌دلیل و خطاست. (رد گزینه «۲»)

(ترجمه)

۱۱۳- گزینه «۳»

«أكثر النفط الذي»: بیشتر نفتی که / «يُستخرج من الآبار»: از چاه‌ها استخراج می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «يُصدّر إلى البلدان الصناعية»: به کشورهای صنعتی صادر می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «يُستهلك في الصناعات المختلفة»: در صنعت‌های مختلف مصرف می‌شود (رد گزینه «۴»)

(ترجمه)

۱۱۴- گزینه «۴»

«يُحَفَّر»: حفر می‌کنند، می‌کنند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «العمال»: کارگران / «آباراً»: چاه‌هایی را (رد گزینه «۳») / «تَوْضِع»: (فعل مضارع مجهول) گذاشته می‌شود، قرار داده می‌شود (رد گزینه «۲») / «الأَنَابِيب»: لوله‌ها (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «فيها»: در آن / «النقل النفطي»: برای انتقال نفت / «بواسطتها»: به واسطه آن‌ها / «إلى الموانئ»: به بندرها (رد گزینه «۳»)

(ترجمه)

۱۱۵- گزینه «۲»

«ساختمان جدایی که...»: البناء الخالب الذي / «قرار دارد»: يقع / «كتار ساحل دریا»: جنب شاطئ البحر (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «گردشگران را جذب می‌کند»: يجذب السياح («يجذب» باید به صورت فعل معلوم باید، «السياحة» نیز مفعول است و باید منصوب باشد. ← رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۱۱۶- گزینه «۴»

ترجمه عبارت: سکوت زبان، سلامتی انسان است. این عبارت به خاموشی و سکوت توصیه می‌کند، در حالی که بیت فارسی مقابل، درباره بیان درد و غم ناشی از فراق و جدایی از دوست است.

(مفهوم)

(اسماعیل علی پور)

۱۲۶- گزینه «۴»
تشریف گزینه‌های دریگر:

گزینه «۱»: «لغائبین» و «مجھول» نادرست است و صحیح آن «المخاطبین» و «ملوم» است.

گزینه «۲»: «جمع سالم للمذکر» نادرست است و صحیح آن «جمع مکسر» است.

گزینه «۳»: «مبنی» نادرست است و صحیح آن «معرب» است.
(تمثیل صرفی و اعراب)

(میرضیا قانترامینی)

۱۲۷- گزینه «۴»

در این گزینه، کلمه «عیشین» غلط است و باید به جای آن، کلمه «عیشین» بیاید؛ زیرا عدد دهگان است و باید به صورت جمع مذکر سالم باشد.

نکات مهم درسی:
اعداد دهگان «۲۰ تا ۹۰» در زبان عربی به صورت جمع مذکر سالم می‌آیند.
(فقط هر کات)

(سیده مهیا مؤمنی)

۱۲۸- گزینه «۳»

المکروب: اندوهگین ← کسی که به خاطر دست یافتن به چیزی که خواسته است، خوشحال و خندان باشد (نادرست)

تشریف گزینه‌های دریگر:

گزینه «۱»: اسیران ← کسانی که در جنگ شکست می‌خورند و به دست دشمن گرفته می‌شوند!

گزینه «۲»: حکایت کرد ← حکایتی را که در زمان گذشته اتفاق افتاده است، روایت کرد و گفت!

گزینه «۴»: مشک ← آنچه از آهوها گرفته می‌شود، عطر خوشی دارد و در صنعت عطر استفاده می‌شود!

(واژگان)

(پیروز میربکی)

۱۲۹- گزینه «۲»

«حول» اسم است و پس از آن مضافقالیه و مجرور می‌آید (رد گزینه «۳» از طرفی، چون می‌خواهیم جمله وصفیه داشته باشیم، اسم نکره به کارمان می‌آید (رد گزینه «۴») و چون «بنفع» مذکور است، باید در جای خالی هم از اسم مفرد مذکور استفاده کنیم (رد گزینه «۱»).

(انواع بملات)

(ولی بری - ابهر)

۱۳۰- گزینه «۴»
تشریف گزینه‌ها:

در گزینه «۱»، «لام» حرف جر است که بر سر اسم آمده است («تعلّم») مصدر است و مصادر نیز اسم هستند و حروف جر بر سر اسم می‌آیند. در

گزینه «۲» نیز هر دو حرف «لام» بر سر اسم آمده‌اند و حرف جر محسوب می‌شوند. در گزینه «۳»، «لام» بر سر ضمیر «کم» آمده و حرف جر است.

ضمایر نیز اسم هستند. اما در گزینه «۴»، «لام» بر سر فعل مضارع آمده است و حرف جر نیست، بلکه از حروف ناصبة مضارع و به معنای «تا، تا

اینکه، برای اینکه» است (معنای عبارت: خواهر کوچک از جایش برخاست تا مرا گرامی بدارد!).

(قواعد فعل)

عربی زبان قرآن (۲)**۱۲۱- گزینه «۴»**

(کلتور سراسری ۹۹ - تهریب)

«الفشل تحمله صعب»: شکست تحملش سخت است (رد سایر گزینه‌ها) / «یخلق (مضارع معلوم)»: خلق می‌کند، می‌آفریند (رد گزینه «۲») / «فرصاً (جمع و نکره)»: فرصت‌هایی (رد سایر گزینه‌ها) / «ستستفید (مستقبل)»: استفاده خواهی کرد (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «منها»: از آن‌ها / «التجاح»: برای پیروزی، برای پیروز شدن (در گزینه‌های «۱» و «۳» کلمه «در» نادرست است).

(ترجمه)

۱۲۲- گزینه «۱»

«قول»: حرف، سخن (رد گزینه «۲») / «آلذی»: کسی که، آنکه (معنای شرطی «هر کس» را ندارد ← رد گزینه «۳») / «خائباً»: (حال) نامیدانه، با نامیدی (رد گزینه «۲») / «لايحزن»: (فعل نهی غائب است) نباید ناراحت کند (رد سایر گزینه‌ها) / «توکلت»: توکل کرده‌ام (رد گزینه‌های «۲» و «۳»)

(ترجمه)

۱۲۳- گزینه «۲»

«عالیم»: انسان دانایی، دانشمندی (رد گزینه «۱») / «قد ضاع»: گم شده است، تباہ شده است (رد گزینه‌های «۳» و «۴») / «الجھال»: نادانان (جمع مکسر «الجاهل» است و اسم مبالغه نیست ← رد گزینه «۳») / «فلنرخمه»: پس باید به او رحم کنیم (رد گزینه «۱») / «يرحمنا»: تا به ما رحم کند (با توجه به فعل امر «لنرحم» که طلب محسوب می‌شود، فعل «يرحمن» جواب طلب است و همراه «تا» به صورت مضارع الترامی ترجمه می‌شود) (رد گزینه «۴»)

(ترجمه)

۱۲۴- گزینه «۱»

«صحبت کردم»: حدّث، کلمت، تکلمت / «در باره تکالیفی که»: عن واجبات، عن الواجبات الّتی / «دوستم»: صدیقی / «به انجام آن‌ها»: لأداءها (رد گزینه «۳») / «توجه نکرد»: لم یلتفت، ما التفت (رد گزینه «۴») / «با پدرس»: مَعَ أَبِيهِ (رد گزینه‌های «۲» و «۴»)

(ترجمه)

۱۲۵- گزینه «۲»

در این گزینه، مانند حدیث صورت سؤال، به این نکته اشاره شده است که عده‌ای با نماز و عبادت خود، مردم را فریب می‌دهند، در حالی که در زندگی خود، الترام و پایبندی به آموزه‌های دین ندارند.

تشریف گزینه‌های دریگر:

گزینه «۱»: به عرضه شدن امانت الهی بر مخلوقات خداوند و پذیرفتن این امانت توسط انسان اشاره دارد.

گزینه «۳»: شاعر، فریب و نیرنگ را جزء طبیعت و سرشت جهان دانسته است.

گزینه «۴»: شاعر به آثار صدق و راستی در طریقت عشق (مسیر رسیدن به معشوق) اشاره کرده است.

(مفهوم)

(فاطمه سقایی)

اگر آبدھی رود آن قدر افزایش یابد که از ظرفیت رود فرات برود و سربریز شود، سیل خسارتبار می‌شود.

(بفراغیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۸۹)

(فاطمه سقایی)

در مدل خوش، رسوبات سطح دامنه در مدت زمان طولانی و با حرکت کند و نامحسوس جایه‌جا می‌شوند.

(بفراغیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۹۳)

(فاطمه سقایی)

۱۴۰- گزینه «۱»
تشریم سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۲»: دوره خشکسالی می‌تواند از چند ماه تا چند سال تداوم داشته باشد.
 گزینه «۳»: منطقه وقوع خشکسالی ممکن است یک ناحیه کوچک، یک استان یا کل یک کشور باشد.
 گزینه «۴»: خشکسالی ممکن است در هر نوع آب و هوایی اتفاق بیفتد.

(بفراغیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۹۱ و ۹۷)

تاریخ و جغرافیا (۱)

(میله‌گربه)

بنیان‌گذار سلسله اشکانیان، ارشک، از قبیله پرنی یا آپری در شرق ایران بود که بر فرمانروای سلوکی در ناحیه‌ای در حوالی قوجان امروزی سورید و پارت و گرگان را از دست سلوکیان خارج کرد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۱)

(میله‌هوشیار)

یکی از مهم‌ترین جنگ‌های اشکانیان و روم در زمان پادشاهی ارد دوم اتفاق افتاد. کراسوس، سردار مشهور روم با سپاهی بزرگ و مجهز به منطقه بین‌النهرین هجوم آورد، اما در جایی به نام حران، از سپاه ایران به سختی شکست خورد و سردار مغورو روم کشته شد. فرماندهی سپاه ایران را در جنگ حران، سردار بی‌باک و شجاع ایرانی، سورنا بر عهده داشت که با اجرای فنون گوناگون جنگی به پیروزی بزرگی دست یافت.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۳)

(میله‌گربه)

خسروانوشیروان با استفاده از نیروی دریایی، یمن را از اشغال حبشیان که از سوی امپراتوری روم شرقی (رقیب ساسانیان) حمایت می‌شوند، نجات داد و باب‌المندب و خلیج عدن را تحت تسلط خود درآورد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۰۷)

(میله‌گربه)

با به قدرت رسیدن خاندان ساسانی، سپاه دائمی و مجهزی به وجود آمد. اصلی‌ترین بخش این سپاه را سواره‌نظام سنگین اسلحه زره‌پوش تشکیل می‌داد که به آن اسواران گفته می‌شد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۸)

۱۳۸- گزینه «۴»

(علی‌محمد کریمی)

احمد شاه پس از مدتی، تصمیم به بازگشت به ایران و حفظ سلطنت گرفت. انگلیسی‌ها وقتی که از تصمیم شاه برای عزیمت به ایران مطلع شدند، نزد او رفتند و ضمن مبالغه‌گویی در اوضاع آشفته ایران، صلاح او را در این دانستند که مدتی از رفتن به ایران چشم پوشید تا رضاخان بتواند امنیت لازم را برای حضورش در کشور فراهم آورد.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره کلومب رضاخان، صفحه ۹۶)

تاریخ و جغرافیا (۳)

۱۳۱- گزینه «۳»

احمد شاه پس از مدتی، تصمیم به بازگشت به ایران و حفظ سلطنت گرفت. انگلیسی‌ها وقتی که از تصمیم شاه برای عزیمت به ایران مطلع شدند، نزد او رفتند و ضمن مبالغه‌گویی در اوضاع آشفته ایران، صلاح او را در این دانستند که مدتی از رفتن به ایران چشم پوشید تا رضاخان بتواند امنیت لازم را برای حضورش در کشور فراهم آورد.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره کلومب رضاخان، صفحه ۹۶)

۱۳۲- گزینه «۲»

در نیمة اول جنگ جهانی دوم، نیروهای محور (آلمن، ایتالیا و ژاپن) به شرق اروپا و بالکان هجوم برد و کشورهای آن منطقه را زیر سلطه خود درآوردند و سپس سرتاسر شمال آفریقا را صحنه جنگ نمودند. حدود دو سال از جنگ سپری شد و دولتهای محور پیروز میدان بودند.

(تاریخ (۳)، پنگ یوانی (۲۰۳) و یوان پس از آن، صفحه ۱۰۵)

۱۳۳- گزینه «۱»

سیاست موازنۀ مثبت، تسلیم شدن در برابر قدرت‌های بزرگ و اعطای امتیاز به آن‌ها را توصیه می‌کرد؛ بنابراین موافقنامۀ واکذاری امتیاز نفت شمال به شوروی، اگرچه عملاً اجرایی نشد، ولی در حکم اتخاذ چنین سیاستی بود.

(تاریخ (۳)، نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۱۸)

۱۳۴- گزینه «۴»

هیئت‌های مؤتلفۀ اسلامی پس از تبعید امام خمینی (ره)، مبارزه مسلحه و ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار داد و حسنعلی منصور، نخست‌وزیر وقت را ترور کرد. پس از این واقعه، بیشتر اعضای این گروه دستگیر و چهار تن از آنان اعدام شدند و برخی هم به حبس‌های طولانی محکوم گردیدند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۲)

(کلکتور سراسری ۱۴)

با وقوع قیام پانزده خرداد، هدف مبارزه تغییر کرد و سرنگونی رژیم پهلوی هدف نهایی مبارزان شد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۰)

۱۳۵- گزینه «۳»

اوقات شرعی شهرهای مختلف ایران که بر مبنای زمان واقعی و محلی است، متفاوت می‌باشد.

(بفراغیا (۳)، فنون و مهارت‌های بفراغیابی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۳۶- گزینه «۱»

نگاهی به نقشه گسل‌های تهران نشان می‌دهد که گسل شمال تهران از نوع هم‌گرا است و این نوع گسل‌ها نسبت به سایر گسل‌ها میزان تخریب و خسارت بیشتری را به دنبال دارند.

(بفراغیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۸۶)

(فاطمه سقایی)

(علیرضا رضایی)

۱۵۰- گزینه «۱»

از بین عوامل شکل دهنده سکونتگاه های روستایی و شهری، آب بیشترین اهمیت را در شکل گیری سکونتگاه های ایران داشته است. افزایش جمعیت در سکونتگاه های روستایی، زمینه ساز ایجاد شهرهای اولیه شد.

(بغرافیای ایران، بغرافیای انسانی ایران، صفحه ۷۸)

تاریخ و حرفه ایا (۲)

(میلاد هوشیار)

۱۵۱- گزینه «۴»

خواجه نظامالملک توosi در تلاش بود که با تقویت حکومت مرکزی از طریق تقویت و توسعه نظام اداری مدنظر خود که مبتنی بر میراث اداری کهن ایرانی بود، ضمن ایجاد ثبات و استمرار، با نیروی سرکش امیران و نظامیان سلجوقی که به سنت های قبیله ای خود همچنان وفادار بودند، مقابله کند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه های ۱۰۵ و ۱۰۶)

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

۱۵۲- گزینه «۲»

شهرها در دوران حکومت های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، از سه بخش کهندر (ارگ)، شهرستان (شارستان) و شهر بیرونی (تپه) تشکیل می شد، با این تفاوت که شهر بیرونی در دوره سلجوقی بیش از ادوار پیشین گسترش یافت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۰۷)

(پهلویان میربلوکی)

۱۵۳- گزینه «۴»

در اوایل دوره مغولان، نظام مالیاتی به هم ریخت و انواع و اقسام مالیات ها که شمار آن ها به دهها مورد می رسد، رواج یافت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۲۴)

(علیرضا رضایی)

۱۵۴- گزینه «۳»

یکی از تحولات مهم دوران ایلخانان و تیموریان، رشد قابل توجه تصوف و طریقت های صوفیانه بود. هجوم ویرانگر و وحشت انگیز مغول به ایران و نگرانی و نالمیدی که در جامعه ایجاد کرد، نقش مؤثری در روی آوردن مردم به تصوف و رفتگی به درون خانقاہها داشت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۲۷)

(میلاد هوشیار)

۱۵۵- گزینه «۴»

شهر و شهرنشینی در عصر تیموریان برخلاف اوایل دوره مغول، دچار رکود و زوال نشد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۱۹)

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

در دوره ساسانیان، طبقه فرادست و حاکم، در مقایسه با گذشته، گسترش چشمگیری یافت و در درون خود دارای مراتب و درجات متفاوت شد. در این دوره، گروه جدیدی به نام دیبران به طبقه حاکم افزوده شد و قدرت و نفوذ اشراف و نجایی درجه اول کاهش یافت و بر قدرت و نفوذ اشراف و نجایی درجه دوم افزوده شد.

تشییر موارد غلط:

دوره کوتاه فرمانروایی مادها را باید سرآغاز ایجاد نابرابری های اقتصادی و اجتماعی و شکل گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن دانست، ولی در زمان هخامنشیان با افزایش فتوحات و توسعه تشکیلات حکومتی، نابرابری های اجتماعی و اقتصادی میان گروه حاکم و مردم عادی افزایش یافت.

در دوره هخامنشیان، به دلیل اهمیت فتوحات نظامی، گروه جنگجویان نسبت به دو گروه دیگر (روحانیان و کشاورزان و شبانان)، در جایگاه بالاتری قرار گرفت.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه های ۱۱۱ و ۱۱۳)

۱۴۵- گزینه «۳»

متخصصان به دلیل اهمیت نسبت سنی در برنامه ریزی هر کشور از لحاظ سنی، جمعیت را به گروه های مختلفی دستributed کردند. جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسیتی جز در زمان های خاص، تفاوت چندانی ندارد.

(بغرافیای ایران، بغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۷)

(فاطمه سطایی)

۱۴۶- گزینه «۴»

متخصصان به دلیل اهمیت نسبت سنی در برنامه ریزی هر کشور از لحاظ سنی، جمعیت را به گروه های مختلفی دستributed کردند. جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسیتی جز در زمان های خاص، تفاوت چندانی ندارد.

(بغرافیای ایران، بغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۷)

(کنکور سراسری ۹۱)

۱۴۷- گزینه «۲»

شهرستان از چند «بخش» تشکیل شده است و توسط «فرماندار» اداره می شود.

(بغرافیای ایران، بغرافیای انسانی ایران، صفحه های ۷۵ و ۷۶)

(کنکور فارج از کشور ۱۴۰۰)

۱۴۸- گزینه «۲»

هر شهرستان از به هم پیوستن چند بخش همچو ایجاد کشی شده که از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، واحد مناسب و همگنی را به وجود آورده است.

بررسی نادرستی سایر گزینه ها:

گزینه «۲»: دهستان کوچکترین واحد تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه همچو ایجاد کشی شده است.

گزینه «۳»: استان واحدی از تقسیمات کشوری است که با محدوده جغرافیایی معین، از به هم پیوستن چند شهرستان همچو ایجاد کشی می شود.

گزینه «۴»: بخش واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند دهستان همچو ایجاد کشی شده است. هر بخش تابع شهرستان است.

(بغرافیای ایران، بغرافیای انسانی ایران، صفحه های ۷۵ و ۷۶)

فلسفه دوازدهم

(حسن صدری)

۱۶۱- گزینه «۴»

اگر انسان بخواهد سخن درست و حق را از سخن نادرست و باطل تشخیص دهد، کار خوب و زیبا را از کار بد و زشت جدا کند، راه درست را از نادرست تمیز دهد، در رشته‌های علمی مانند ریاضیات، فیزیک و فلسفه پیش برود، دین و آیین حق را از دین و آیین باطل جدا سازد، دین و آیین خود را به خوبی بشناسد و در زندگی به خوبی تصمیم‌گیری کند، در مرتبه‌ای اول باید عقل خود را تقویت کند و از آن بهره ببرد. هر چند شناخت تجربی نیازمند همکاری حس و عقل است، اما برای تقویت داده‌های حسی نیازی به عقل نیست.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۳)

(حسن صدری)

۱۶۲- گزینه «۲»

در دوره دوم حاکمیت کلیسا، یعنی در قرن‌های دهم تا سیزدهم، فیلسوفان و حکمای مسیحی تحت تأثیر مطالعه کتاب‌های این سینا و این رشد و سایر فیلسوفان مسلمان، به عقل و تبیین عقایلی مسائل دینی روی آوردن (توجه به عقلانیت فلسفی در فهم دین مسیح).

دقت کنید که موارد مطرح شده در سایر گزینه‌ها پس از این مورد اتفاق افتادند و نتیجه مستقیم آن نبودند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

(کتاب آبی)

۱۶۳- گزینه «۱»

صدور عقل دوم از عقل اول بدون واسطه است، ولی دیگر عقول با واسطه عقول بالاتر پدید می‌آیند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: انسان توانایی رسیدن به تمامی حقایق را دارد، اما لزوماً به آن‌ها نمی‌رسد.

گزینه «۳»: توانایی فعالیت عقلی در نتیجه فیض‌رسانی از جانب عقل فعال است.

گزینه «۴»: عبارت کاملاً مطابق با متن کتاب درسی می‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دو، صفحه ۶۳)

(سیا پیغمبرزاده صابری)

۱۶۴- گزینه «۴»

ما انسان‌ها چون توانمندی‌های عقلی محدود و متفاوتی داریم، ممکن است در استدلال عقلی و یا در فهم وحی دچار اشتباه شویم و به نتیجه‌های نادرست برسیم و احساس کنیم میان دستاوردهای عقلی ما و داده‌های وحی تعارض‌هایی وجود دارد. با توجه به این نکته آنچه که باعث این تعارض ظاهری می‌شود توانمندی محدود عقل است که در فهم وحی گاه دچار اشتباه می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر چند تعارض حقیقی بین عقل و دین وجود ندارد؛ ولی همواره هم این طور نیست که عقل در تمامی موارد مؤید دین باشد. زیرا امکان خطای در تحلیل عقلی ما وجود دارد.

(علیرضا رضایی)

۱۵۶- گزینه «۳»

فعالیت‌های نوع سوم به فعالیت‌هایی گفته می‌شود که در فرایند آن‌ها خدماتی به دیگران ارائه می‌شود؛ مانند حمل و نقل، بانکداری، امور پزشکی و درمانی، امور آموزشی، قصاید، خرید و فروش، تجارت و مانند آن.

(پفرافیا (۲)، نوای انسانی، صفحه ۸۱)

(علیرضا رضایی)

۱۵۷- گزینه «۴»

- ذرت بهطور وسیعی در اغلب نواحی دنیا کشت می‌شود. ایالات متحدهٔ امریکا حدود ۴۰ درصد ذرت جهان را تولید می‌کند.

- بیشتر برنج دنیا در قاره آسیا به ویژه آسیای شرقی و جنوب شرقی، کشت می‌شود.

- فیلیپین و پاکستان با به کاربردن روش‌های علمی (انقلاب سبز) در تولید برنج به خود کفایی رسیده‌اند.

(پفرافیا (۲)، نوای انسانی، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

(لکلور سراسری ۱۴)

۱۵۸- گزینه «۳»

امروزه صاحبان اغلب مزارع تک محصولی تخصصی شرکت‌های بزرگ به‌ویژه شرکت‌های چندملیتی هستند. شرکت‌های چندملیتی شرکت‌هایی هستند که عموماً بخش مرکزی آن‌ها در کشورهای پیشرفتهٔ صنعتی قرار دارد و شعبه‌ها و کارخانه‌های مونتاژ آن‌ها در سایر نواحی ایجاد شده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: محل استقرار دفتر مرکزی این شرکت‌ها در کشورهای پیشرفتهٔ صنعتی قرار دارد.

گزینه «۲»: بیشتر مزارع تک محصولی نواحی استوایی در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد.

گزینه «۴»: این مزارع در کشورهای نواحی استوایی احداث شده‌اند.

(پفرافیا (۲)، نوای انسانی، صفحه ۹۳)

(علیرضا رضایی)

۱۵۹- گزینه «۱»**شرح عبارت نادرست:**

ب) کشورهای سرمایه‌داری صنعتی به سرمایه‌گذاری و ایجاد کارخانه‌های مونتاژ در نقاط دیگر جهان و بهره‌کشی از آن‌ها اقدام کردند.

(پفرافیا (۲)، نوای انسانی، صفحه ۱۰۲)

(خاطمه سفایی)

۱۶۰- گزینه «۴»

شاخص توسعهٔ انسانی سه عامل را در بر می‌گیرد: درآمد و رفاه، نرخ امید به زندگی یا متوسط طول عمر، سواد و آموزش.

(پفرافیا (۲)، نوای انسانی، صفحه ۱۰۴)

گزینه «۳»: این سینا نمی‌گوید که ما اصلاً نمی‌توانیم درباره خیر یا شر بودن این وقایع داوری کنیم. بلکه منظور او این است که نباید شر نسبی یک پدیده نسبت به پدیده دیگر را به کل نظام طبیعت تسری دهیم. آن امر در مجموعه نظام شر نیست و خیر است.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه ۸۱)

(سیما هعفرزاده صابری)

۱۶۸- گزینه «۴»

از نظر این سینا تأمل در رابطه طبیعت با ماورای طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها منجر به عبور از ظاهر پدیده‌ها و رسیدن به باطن آن‌ها می‌گردد و همچنین خشوع و خشیت در برابر حق را ایجاد می‌نماید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جهان طبیعت به عنوان یک کل طبع و ذات معینی دارد که در ذات خود دارای مقصد خاصی است پس با ذات اجزای آن متفاوت و متمایز می‌باشد.

گزینه «۲»: لفظ «کنارگذاشت» نادرست است. عالم حقیقی از ظواهر عبور می‌کند نه اینکه آن‌ها را به طور کامل کنار بگذارد.

گزینه «۳»: انسان با بررسی رابطه طبیعت با مبدأ وجود (خداوند) از ظواهر عبور می‌کند، نه صرفاً با بررسی پدیده‌های طبیعی.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه‌های ۱۰ و ۸۱)

(نیما بواهری)

۱۶۹- گزینه «۲»

سهروردی اغلب ایام سال روزه داشت و در خلوت خود به ذکر و عبادت مشغول بود تا آنکه به مقامات عالی عرفان و برترین درجات حکمت نائل شد. در همین دوره، مهمترین کتاب خود «حکمة الاشراق» را نوشته و مکتبی جدید را در فلسفه اسلامی ارائه کرد. سهروردی در این کتاب از شیوه مشائیان فراتر می‌رود و حکمت اشرافی را پایه‌گذاری می‌کند.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه ۸۳)

(نیما بواهری)

۱۷۰- گزینه «۳»

گاه باشد که امام تاله در ظاهر حاکم باشد و گاه به طور نهانی ... ادر هر حال آ او است که ریاست تامه دارد، اگرچه در نهایت گمنامی باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حاکمیت حکیم متله همیشه در ظاهر نیست.

گزینه «۲»: مقصود از ریاست حکیم متله، ریاست از راه قهر و غلبه نیست.

گزینه «۴»: جهان همیشه از تدبیر چنین حکیمی بپرهمند نیست؛ زیرا ممکن است راه دیگری برود و از تدبیر چنین حکیمی بی‌پره گردد و ظلمت و تاریکی بر آن سایه افکند.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه ۸۵)

(علیرضا نصیری)

فلسفه یازدهم

۱۷۱- گزینه «۳»

ابزاری که انسان را با طبیعت مرتبط می‌سازد حس است. ما بر «پایه» حس و البته به وسیله عقل از اشیای مختلف استفاده‌های متناسب می‌کنیم. مثلاً برای تشنجی آب می‌نوشیم و هنگام گرسنگی غذا می‌خوریم. این استفاده‌ها بر پایه داده‌های حسی هستند که البته توسط عقل پردازش می‌شوند.

گزینه «۲»: شکل دوم این مخالفت، مخالفت با منطق و فلسفه تحت عنوان دستاوردی یونانی است که ربطی به این مورد ندارد.

گزینه «۳»: منظور از نقش ابزاری عقل در این عبارت نقش آن در فهم متنون، آیات، احادیث و ... می‌باشد و این تعارضی با نقش آن به عنوان منبع ندارد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دو، صفحه‌های ۶۰ و ۶۵ و ۶۶)

(سیما هعفرزاده صابری)

۱۶۵- گزینه «۱»

حدیث مربوطه عقل را به عنوان ابزاری در جهت دستیابی به دانش و نیز اساس و پایه‌های علمی معرفی می‌کند، پس نشان از عقل در معنای اول آن یعنی ابزاری برای تفکر و استدلال دارد که تشخیص حق از باطل نیز نمودی از آن می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: تعارض ظاهری بین عقل و دین ممکن است، زیرا احتمال دارد که در عقل خود دچار خطأ شویم.

گزینه «۳»: احادیث دینی نشان از دعوت پیامبر و اهل بیت به تعقل و اندیشه‌ورزی می‌باشد (معنای اول عقل) نه در معنای دوم آن یعنی وجودی مجرد.

گزینه «۴»: بالاترین مرتبه شهود وحی الهی است، نه شناخت عقلی.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دو، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۶)

(سیما هعفرزاده صابری)

۱۶۶- گزینه «۳»

هر چند رهبری حقیقی که واجد همه شرایط است کسی جز پیامبر خدا نیست؛ اما در نظر فارابی، جانشینان واجد شرایط پیامبر نیز پس از او باید عهده‌دار رهبری جامعه شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تفاوت اصلی مدینه فاضله و جاهله در هدف و سعادت آن دو است، نه ریاست.

گزینه «۲»: صرفاً در جهت سعادت بودن ملاک مدینه فاضله نیست؛ بلکه مردم جامعه بایستی به فضایلی آراسته باشند که آنان را به سعادت حقیقی در دنیا و آخرت برسانند. علاوه بر این، منظور از سعادت نیز باید سعادت دنیوی و اخروی باشد نه هر سعادتی.

گزینه «۴»: دقت کنید که مسیر سعادت و کمال نفس انسان از زندگی اجتماعی عبور می‌کند، نه بر عکس.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در پیون اسلام، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

(نیما بواهری)

۱۶۷- گزینه «۴»

ابن سینا می‌گوید وقایع ویرانگر طبیعی تنها در مرتبه موجودات عالم طبیعت که موجب خسran یا ضرر به آن‌ها می‌شوند شر محسوب می‌شوند؛ اما در کل مجموعه نظام طبیعت موجب خیر هستند و لازمه جهان طبیعت و جهان مادی هستند. ذات این وقایع فی نفسه شر نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این وقایع در مجموعه نظام طبیعت موجب خیر هستند، نه شر و نابسامانی.

گزینه «۲»: این وقایع در نسبت با برخی پدیده‌ها موجب خسran و ضرر می‌شوند و این گونه نیست که خیر مطلق باشند.

است که فرد خود به آن می‌رسد و نمی‌تواند یافته‌های شهودی خود را به بقیه افراد منتقل کند و تعمیم دهد.

ج) عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته‌های حسی می‌تواند به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت بی‌پرید و قوانین طبیعی را بشناسد همچنین به شناخت حالات درونی نفس و یا تعقل محض بررسد؛ پس از یافته‌های سایر ابزارها چون حس نیز می‌تواند بهره ببرد.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۶)

(غیرهاد قسمی نزد)

۱۷۵ - گزینه «۴»

افلاطون ادراک حسی را بسیار پایین تر از ادراک عقلانی می‌دانست؛ ولی ارسطو یک فیلسوف طبیعت‌شناس بود و با اینکه ادراک عقلانی را بالارزش‌تر می‌دانست ولی بیش از افلاطون به ادراک حسی اعتقاد داشت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جایگاه عقل و حس در نزد این دو فیلسوف یکسان نبود.
گزینه «۲»: افلاطون و ارسطو کوشش کردن راههای معتبر شناخت و روش‌های رسیدن به آن را تبیین کرده و راههای گزینه از خط را هم توضیح دهند.

گزینه «۳»: در نظر افلاطون آنچه جهان برتر را درک می‌کند عقل است و شهود از نظر او کمال قوه عقلانی انسان است، نه امری مقابل آن!
(فلسفه یازدهم، تکاہی به تاریخ فرهنگ، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

(علیرضا نصیری)

۱۷۶ - گزینه «۳»

ابن سينا و فارابی به شهود و عرفان نیز به عنوان یکی از ابزارهای شناخت اعتقاد داشتند اما بر خلاف سهورودی آن را وارد نظام فلسفی خود نمی‌کردند (تأیید بخش اول گزینه ۳). ملاصدرا یک نظام فلسفی را بنا نهاد که بر عقل و منطق استوار است، اما از شهود و وحی نیز به عنوان تأییدکننده استفاده کرده است. در نظام فکری ملاصدرا عقل، قرآن را تأیید می‌کند و قرآن نظام فکری ملاصدرا را. (تأیید بخش دوم گزینه ۳)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ابن سينا و فارابی نیز به شهود توجه داشتند ولی آن را وارد فلسفه خویش نمی‌کردند - ملاصدرا قرآن را پایه استدلال خویش قرار نمی‌دهد و استدلال‌های او عقلی هستند.

گزینه «۲»: سهورودی مانند تمام فلسفه اسلامی، عقل و حس را نیز معتبر می‌داند - همان‌طور که گفته شد، وحی و آیات قرآنی مقدمات استدلال‌های فلسفی ملاصدرا را تشکیل نمی‌دهند؛ بلکه از آن‌ها صرفاً برای تأیید استدلال‌های خود بهره می‌برد.

گزینه «۴»: اندیشه‌های سهورودی نیز از عقل و استدلال بهره‌مند هستند - از نظر ملاصدرا اساساً تناقضی میان وحی و عقل وجود ندارد که بخواهد حل شود.

(فلسفه یازدهم، تکاہی به تاریخ فرهنگ، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

(حسین آفوندی راهنمای)

۱۷۷ - گزینه «۳»

آنچه تجربه‌گرایان را از عقل گرایان جدا کرده است پذیرش یا عدم پذیرش عقل محض و گزاره‌های عقلانی محض می‌باشد. عقل گرایان چنین گزاره‌هایی را قبول ندارند در حالی که تجربه‌گرایان منکر شناخت عقلانی مستقل هستند و عقل را صرفاً در کنار حس می‌پذیرند. اما سایر گزینه‌ها مورد قبول هر دو گرایان فکری می‌باشد.

(فلسفه یازدهم، تکاہی به تاریخ فرهنگ، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در شناخت حسی نیز خطأ وجود دارد. خطای دید یکی از انواع این خطاهای به حساب می‌رند. مثلاً ما نیز را زمانی که در لیوان آب فرمومی بریم، به طور شکسته می‌بینیم در حالی چنین چیزی حقیقت ندارد. گزینه «۲»: ما بر پایه حس از اشیاء استفاده می‌کنیم، نه «توسط» حس. عقل ابزاری است که با استفاده از داده‌های حسی امکان استفاده‌های مختلف از اشیا را به انسان می‌دهد.

گزینه «۴»: علمی که بر پایه آزمایش و خطاست، شناخت تجربی است که حاصل همکاری عقل و حس می‌باشد؛ نه حس خالی.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۱۷۲ - گزینه «۴»

گزینه «۴» یک دانش ریاضی و هندسی است که صرفاً بر پایه استدلال کردن و عقل محض می‌باشد و حس در آن دخیل نیست. هر چند که می‌توان اثار و نتایج آن را در عالم طبیعت مشاهده کرد؛ اما اصل شناخت آن صرفاً بر پایه عقل است. فلسفه و ریاضیات از جمله علوم عقلانی محض می‌باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در اینجا با بررسی و آزمایش‌های فیزیکی به این نتیجه می‌رسیم که نور هم خاصیت موجی دارد و هم ذره‌ای. بنابراین این شناخت یک شناخت تجربی می‌باشد.

گزینه «۲»: این شناخت نیز یک شناخت تجربی است. در علوم جامعه‌شناسی و انسان‌شناسی، ما با بررسی و پژوهشیدن جوامع و گروه‌های مختلف به احکامی درباره جوامع پیشین یا جوامع کنونی می‌رسیم که هم بر پایه عقل و هم بر پایه حس می‌باشد.

گزینه «۳»: در این مورد نیز با توجه به آزمایشات علمی گزاره‌ای در حیطه دانش تجربی بیان شده است.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۶)

۱۷۳ - گزینه «۱»

ابزار وحی فقط مختص پیامبران است اما هر فردی که ایمانش را تقویت کرده و به تزکیه و تهذیب نفس بپردازد می‌تواند به شهود و الهامات قلبی بررسد. بنابراین می‌توان گفت که وحی مختص افرادی مخصوص و برگزیده و شهود همگانی است. (تأیید گزینه ۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: هر چند وحی مختص پیامبران است؛ اما دیگر افراد هم به واسطه پیامبر می‌توانند از معارف وحیانی بهره‌مند شوند.

گزینه «۳»: هر دو ابزار پس از طی مراتبی به درجه معرفت می‌رسند.

گزینه «۴»: برای هر دو ابزار پاکی و تهذیب نفس ضروری است.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۶)

۱۷۴ - گزینه «۲»

الف) شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیاء این امکان را به انسان می‌دهد که به کمک عقل خود از اشیاء متفاوت استفاده‌های مختلف بکند؛ برای مثال اگر در مقابل ما یک لیوان آب و یک ظرف غذا باشد، برای رفع تشنج لیوان آب را برمهاریم و برای رفع گرسنگی به سراغ ظرف غذا می‌رویم.

ب) این گونه شناخت را بدان جهت شهودی می‌گویند که قلب انسان حقیقت را چنان درمی‌یابد که گویا با چشم می‌بیند؛ پس کاملاً یک شناخت درونی

(سبا پیغامبر احمد صابری)

۱۸۲- گزینه «۳»

سالبۀ جزئی همین قدر دلالت دارد که بخشی از افراد موضوع با افراد محمول متعدد نیست و با آن مباینت دارد. لازمه این مباینت جزئی این نیست که بعضی افراد محمول نیز با افراد موضوع مباینت داشته باشند تا عکس آن نیز صادق باشد، بلکه اگر موضوع قضیة اصل، اعم از محمول خود باشد، قضیة اصل، صادق و قضیة عکس، کاذب است؛ مثلاً قضیة «بعضی حیوان‌ها انسان نیستند» صادق است، ولی عکس آن یعنی «بعضی انسان‌ها حیوان نیستند» کاذب است. پس چون عکس مستوی سالبۀ جزئی در برخی موارد صادق و در برخی نیز کاذب بوده است منطق دانان حکم کلی داده و گفته‌اند سالبۀ جزئی عکس لازم‌الصدق ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

دقت کنید که لزوماً این طور نیست که عکس سالبۀ جزئی در تمامی مصاديق صادق نباشد یا به عبارتی لزوماً کاذب شود. (رد گزینه‌های ۱ و ۴) (منطق، اکلام فضایی، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۱۸۳- گزینه «۳»

(حسن صدری) عکس مستوی قضیة موجبة جزئی (صادق) = موجبة جزئی (صادق) نقیص قضیة موجبة جزئی (صادق) = سالبۀ کلی (کاذب)، در تناقض، از یک قضیة صادق ضرورتاً به یک قضیة کاذب می‌رسیم. در مواردی که ترکیبی از احکام قضایا از ما خواسته می‌شود، باید از سمت چپ به سمت راست شروع کنیم. مثلاً اگر متداخل نقیص قضیه‌ای خواسته شده است، یعنی ابتدا باید آن قضیة مذکور نقیص شود، سپس متداخل نقیص به سمت آمده نوشته شود. همچنین راحت‌ترین حالتی که می‌توان از موجبة جزئی صادق به کذب قضیه‌ای رسید رابطه تناقض است پس در گزینه‌ها به دنبال حالتی باشید که یک قضیه سالبۀ کلی به دست آید.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نقیص قضیة موجبة جزئی (صادق) = سالبۀ کلی (کاذب) متداخل قضیة سالبۀ کلی (کاذب) = سالبۀ جزئی (نامشخص). در تداخل از کذب کلی ضرورتاً به کذب جزئی نمی‌رسیم.

گزینه «۲»: نقیص قضیة موجبة جزئی (صادق) = سالبۀ کلی (کاذب) متضاد قضیة سالبۀ کلی (کاذب) = موجبة کلی (نامشخص). در تضاد از کذب ضرورتاً به صدق نمی‌رسیم.

گزینه «۴»: عکس مستوی قضیة موجبة جزئی (صادق) = موجبة جزئی (صادق) متداخل قضیة موجبة جزئی (صادق) = موجبة کلی (نامشخص). در تداخل از صدق جزئی ضرورتاً به صدق یا کذب قضیه کلی نمی‌رسیم.

(منطق، اکلام فضایی، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۱۸۴- گزینه «۴»

(حسن صدری) اگر نقیص یک قضیه «بعضی الف ب نیست» باشد، پس خود قضیه «هر الف ب است» خواهد بود. همچنین چون نقیص این قضیه صادق است، خود این قضیه کاذب خواهد بود.

حال به ترتیب بررسی می‌کنیم:

متضاد: در تضاد از کذب به چیزی نمی‌رسیم، پس متضاد آن نامشخص خواهد بود.

عکس مستوی: در عکس مستوی تنها از صدق اصل قضیه به صدق عکس آن نمی‌رسیم و اگر اصل قضیه کاذب باشد صدق یا کذب عکس آن نامشخص است.

متداخل: از کذب کلی نمی‌توان به صدق یا کذب متداخل آن رسید. (منطق، اکلام فضایی، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

(نیما هواهری)

۱۷۸- گزینه «۴»

دکارت و کانت هر دو اموری را نام می‌برند که مستقل از حس و تجربه بوده و هرگونه درک اشیای خارجی و محسوس از طریق آن‌ها صورت می‌گیرد و شناخت تجربی متنکی بر آن‌هاست (تأیید بخش دوم گزینه‌های ۳ و ۴)، با این تفاوت که کانت آن‌ها را چونان دکارت شناخت‌های عقلی محض یا بدیهیات نمی‌داند بلکه آن‌ها را ساختارهای ذهن و قوای اندیشه‌نده آدمی می‌داند که صرف‌آ صورت اندیشه هستند و خود محتوای ندارند (مانند زمان و مکان و ...). پس از نظر کانت هیچ‌یک از شناخت‌های انسان فطری نیست (رد بخش اول گزینه‌های ۱ و ۳) و تنها شناخت ممکن شناخت تجربی یعنی شناخت داده‌های حسی از طریق این ساختارها است (تأیید بخش اول گزینه‌های ۲ و ۴). لذا شناخت اموری که از آن‌ها داده‌های حسی و تجربی در دست نیست (نظیر خدا و نفس مجرد) از نظر کانت ممکن نیست (رد بخش دوم گزینه‌های ۱ و ۲). بنابراین پاسخ صحیح گزینه ۴ است. (فلسفه یازدهم، نکاهی به تاریخه معرفت، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۱۷۹- گزینه «۱»

(نیما هواهری)

در گزینه اول فرد به طور کلی به انکار امکان شناخت پرداخته است و معتقد است انسان قادر به دستیابی به حقیقت نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: سخن گفتن از حقایق گوناگون و متکثر، نشان‌گر نسبی گرایی است.

گزینه «۳»: قائل بودن به وجود حقایق متضاد با هم و دعوت به پذیرش آن‌ها در کنار هم، نشان‌گر نسبی گرایی است.

گزینه «۴»: قائل بودن به اینکه حقیقت از منظرهای گوناگونی تگریسته می‌شود و یک تلقی واحد و ثابت از حقیقت نداریم، نشان‌گر نسبی گرایی است.

(فلسفه یازدهم، نکاهی به تاریخه معرفت، صفحه ۶۶)

۱۸۰- گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)

از منظر مکتب پرآگماتیسم که ویلیام جیمز، فیلسفه و روان‌شناس آمریکایی از پایه‌گذاران آن است، حقیقت یعنی شناخت مفید و دانشی که دارای کاربرد عملی باشد. بنابراین تفسیر از آنجایی که پژوهشکار سنتی بعضًا می‌توانستند براساس نظریه اختلاط طبع، بیماری‌ها را درمان کنند، پس می‌شود که این نظریه را تا حدودی دارای حقیقت دانست هر چند که مبانی آن از جمله وجود طبع‌های چهارگانه در انسان (بلغم و سودا و صفرا و دم) توسط علم مدرن به کلی نقض شده است.

(فلسفه یازدهم، نکاهی به تاریخه معرفت، صفحه ۶۷)

منطق

(حسن صدری)

۱۸۱- گزینه «۴»

در تداخل، تنها از کذب جزئی می‌توان کذب کلی را نتیجه گرفت. از کذب کلی، کذب جزئی نتیجه نمی‌شود. بنابراین اگر از کذب متداخل یک قضیه به کذب خود آن برسیم، پس قطعاً متداخل آن جزئی و خود آن قضیه کلی است. پس قضیه «الف» نمی‌تواند گزینه چهارم باشد.

(منطق، اکلام فضایی، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

گزینه «۱»: شکل اول قیاس اقتراńی است فقط مقدمات جایه‌جا شده است.
گزینه «۲»: شکل اول قیاس اقتراńی است و معترد.
گزینه «۳»: شکل چهارم قیاس اقتراńی است فقط جای مقدمات جایه‌جا شده است.

(منطق، قیاس اقتراńی، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۰)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱۸۵- گزینه «۴»: متضاد موجبه کلیه، سالبۀ کلیه است (رد گزینه ۱) متناقض موجبه کلیه، سالبۀ جزئیه است (رد گزینه ۲) متداخل سالبۀ کلیه، سالبۀ جزئیه است (رد گزینه ۳) اما عکس مستوی هیچ‌یک از قضایای مطرح شده در صورت سؤال در بین قضایا وجود ندارد. عکس مستوی موجبه کلیه، موجبه جزئیه است و عکس مستوی سالبۀ کلیه، یک سالبۀ کلیه دیگر. سالبۀ جزئیه نیز اساساً عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد.

(منطق، اهکام قضایا، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۷)

فلسفه یازدهم

۱۹۱- گزینه «۲»: پردن به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت و شناخت قوانین طبیعی از طریق ابزار عقل و با شناخت تجربی حاصل می‌شود.
 (فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۱۹۲- گزینه «۳»: برخی از مواردی را که با حواس نمی‌توان درک کرد، می‌توانیم با شهود نیز درک کنیم.
 (مسین آفوندی راهنمایی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عقل می‌تواند خطای خود و خطای حس را تشخیص دهد.
گزینه «۲»: نسبت ماده و هوا عموم و خصوص مطلق هست مانند شناخت با استفاده از عقل و شناخت عقلی.
گزینه «۴»: این قضیه بدیهی است و قبل از تجربه در ذهن ما حضور دارد.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۱۸۶- گزینه «۳»: اقتران به معنای نزدیکی است و وقتی گفته می‌شود جزء «الف» با «ب» اقتران دارد یعنی در کنار آن قرار گرفته است.
 اگر حدوط در مقدمه اول با موضوع اقتران داشته باشد؛ یعنی جایگاه حدوط محمول است. و اگر در مقدمه دوم حدوط با محمول اقتران داشته باشد یعنی جایگاه حدوط موضوع است. بنابراین قیاس ذکر شده قیاس شکل اول است. بر عکس آن هم می‌شود شکل چهارم.
 (منطق، قیاس اقتراńی، صفحه ۷۳)

۱۸۷- گزینه «۲»: یکی از شروط قیاس معتبر تکرار لفظی و معنایی حد وسط به صورت عینی است. در این دو عبارت حد وسط یکی «ب» و دیگری مساوی «ب» است.
 پس در نتیجه به‌طور لفظی عیناً تکرار نشده و قیاس معتبری نمی‌توان با آن ساخت.

(منطق، قیاس اقتراńی، صفحه ۷۴)

۱۹۳- گزینه «۳»: انسان می‌تواند در مورد خود شناخت نیز شناخت و معرفت داشته باشد. گاه نیز انسان درون‌نگری یا همان علم به نفس و احوالات خود دارد که در این صورت معلوم نزد عالم حاضر است. پس گاه معلوم و عالم توأم با یکدیگراند. مفاهیم و حیانی با واسطه پیامبر به دست ما رسیده است، اما برای خود پیامبر بدون واسطه بوده است. پس هر دو عبارت نادرست هستند.
 (فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۱۸۸- گزینه «۱»: برای تعیین دامنه مصاديق موضوع به سور قضیه نگاه می‌کنیم. سور کلی «هر و هیچ» در برگیرنده همه مصاديق موضوع است و سور جزئی «بعضی» در برگیرنده برخی مصاديق موضوع. برای تعیین دامنه مصاديق محمول به نسبت قضیه نگاه می‌کنیم. نسبت موجه برخی و نسبت سالبۀ همه مصاديق محمول را در برمی‌گیرد.

در قضایای سالبۀ کلی همه مصاديق موضوع و محمول مورد نظر است و در قضایای موجه جزئی بعضی از مصاديق موضوع و محمول مورد نظر است.
 (منطق، قیاس اقتراńی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۱۹۴- گزینه «۲»: یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی، توانایی حس در شناخت تفاوت‌ها و تمیزهای است. شناخت تمایزهای و تفاوت‌های اشیا این امکان را به انسان می‌دهد که به کمک عقل خود از اشیای متفاوت استفاده‌های مختلف بکند؛ مثلاً اگر در مقابل ما یک لیوان آب و یک ظرف غذا باشد، برای رفع تشنگی لیوان آب را برمی‌داریم و برای رفع گرسنگی به سراغ ظرف غذا می‌رویم. این عمل به ما می‌فهماند که ما در تشخیص لیوان آب و ظرف غذا اشتباه نکرده‌ایم.

شناخت تجربی بر چند قاعدة عقلی مهمنیز است و دانشمند در هنگام بررسی داده‌های حسی، آن قاعده‌ها را در نظر دارد و از آن‌ها بهره می‌برد؛ برخی از این قواعد عبارت‌اند از: ۱. پدیده‌ها خود به خود پدید نمی‌آیند، بلکه هر پدیده‌ای نیازمند علت است. ۲. هر پدیده علتی ویژه دارد، و از هر چیزی، هر چیزی پدید نمی‌آید. ۳. طبیعت، همواره یکسان عمل می‌کند.

عبارت مربوطه ربطی به خطا در شناخت ندارد اما سایر گزینه‌ها کاملاً صحیح می‌باشد.
 (فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۱۸۹- گزینه «۱»: گزینه «۱» تمامی شروط اعتبار قیاس را دارد.
 در گزینه «۲» هر دو مقدمه سالبۀ هستند. در گزینه «۳» چون یکی از مقدمات سالبۀ است باید نتیجه از نظر کیف تابع «سالبۀ» باشد. در گزینه «۴» حد وسط در هر دو مقدمه دارای علامت منفی است.

۱۹۰- گزینه «۴»: این قیاس شکل اول است و نامعتبر. مقدمات جایه‌جا شده است. برای تشخیص مقدمات به نتیجه توجه داشته باشید. موضوع نتیجه در هر کدام از مقدمات باشد آن مقدمه اول است و محمول نتیجه در هر کدام باشد مقدمه دوم.

(کتاب آبی)

کانت بر آن است که قوّه ادراکی انسان تصوراتی مثل زمان و مکان و مفاهیمی مانند علیت را نزد خود دارد و آن‌ها را از راه حس و تجربه به دست نمی‌آورد. سایر گزینه‌ها با توجه به نظریات فلاسفه صحیح می‌باشند.

(فلسفه یازدهم، تکمیر (۱) مل مسنله، صفحه ۶۴ و ۶۵)

(علیرضا نصیری)

با توجه به متن کتاب درسی، فردی که در معرفت‌شناسی به نسبی گرایی معتقد است، هرگز نمی‌تواند حکم قطعی و ثابت و کلی صادر کند. بنابراین معیار، همین جمله که «شناخت هرکس در همه موضع‌های معرفتی معتبر است» از آن جایی که یک اصل کلی و قطعی است پس نمی‌تواند از گفته‌های یک نسبی گرا باشد! سایر گزینه‌ها همگی به نوعی عدم قطعیت را در خود دارند.

در سایر گزینه‌ها با توجه به مشاهدات طبیعی و داده‌های تجربی حکم شده است که نسبی بوده و کلیت ندارد از این‌رو می‌تواند سخن فردی نسبی گرا باشد.

(فلسفه یازدهم، تکمیر به تاریخ‌پژوهی معرفت، صفحه ۶۶)

(حسین آفوندی راهنمایی)

پرآگماتیست‌ها معيار حقیقت را مانند عموم فیلسوفان مطابق واقعیت بودن نمی‌دانند. زیرا معتقد هستند که نمی‌توان به واقعیت اشیاء دست پیدا کرد پس هدف خود را کشف گزاره‌هایی که مطابق واقع باشند نمی‌دانند، بلکه به دنبال گزاره‌هایی هستند که سودمند و کارآمد برای ما باشند.

(فلسفه یازدهم، تکمیر به تاریخ‌پژوهی معرفت، صفحه ۶۷)

(حسین آفوندی راهنمایی)

پرآگماتیست‌ها معيار حقیقت را مانند عموم فیلسوفان مطابق واقعیت بودن نمی‌دانند. زیرا معتقد هستند که نمی‌توان به واقعیت اشیاء دست پیدا کرد پس هدف خود را کشف گزاره‌هایی که مطابق واقع باشند نمی‌دانند، بلکه به دنبال گزاره‌هایی هستند که سودمند و کارآمد برای ما باشند.

(فلسفه یازدهم، تکمیر به تاریخ‌پژوهی معرفت، صفحه ۶۷)

روان‌شناسی

(کتاب آبی)

باید راه حل انتخاب شده را ارزیابی کرد. این کار باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم.

(روان‌شناسی، تکمیر (۱) مل مسنله، صفحه ۱۲۰)

(مهندی باهردی)

زهرا با تحلیل آزمون سراسری دی‌ماه مسئله خود را مشخص می‌کند تا به جای احساس مبهم، مسئله را به خوبی تشخیص دهد. در ادامه زهرا با آزمایش کردن استراتژی آزمون تازه خود در آزمون‌های آزمایشی، به ارزیابی راه حل خود می‌پردازد و در نهایت با اجرای تصمیم تازه خود، روشنی را در آزمون تیرماه بازبینی و اصلاح می‌کند. توجه داشته باشید که وجه تمایز دو مرحله ارزیابی راه حل و بازبینی راه حل اجرایی تر بودن دوستی است.

(روان‌شناسی، تکمیر (۱) مل مسنله، صفحه ۱۱۹ و ۱۲۰)

(همیرضا توکلی)

در این مسنله، شخص می‌داند که دانش خوبی از بحث فنی ماشین دارد، پس توانمندی خود را می‌شناسد، بنابراین استفاده از راه حل غیرمنطقی، نسبت به سایر گزینه‌ها، غیرمحتمل‌تر است.

(روان‌شناسی، تکمیر (۱) مل مسنله، صفحه ۱۱۶)

(گزینه ۲)

(علیرضا نصیری)

این جمله که بیانگر دیدگاه سوفسٹائیان است، تطابق با واقعیت را به عنوان ملاک حقیقت و شناخت صحیح رد می‌کند. پیش از این، عقیده بر آن بود که شناخت زمانی وجود دارد و صحیح است که با واقعیت بیرونی که مورد شناخت واقع می‌شود، مطابقت داشته باشد. اما سوفسٹائیان و بالاخره پروتاگوراس بر این باور بودند که معیار شناخت خود انسان است. هر شناختی برای هر کسی درست است و حقیقت همان است که هر نوبت به نظر هر کس می‌رسد، نه آن چیزی که با حقیقت خارجی مطابق است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: نظر سوفسٹائیان انکار وجود هرگونه باور و شناخت نیست؛ اما ملاک آن تطابق با واقعیت نیست، بلکه تطابق با افراد و انسان‌هاست.

گزینه ۳: غالب و اکثر سوفیست‌ها منکر وجود خارجی نبوده‌اند. گرچه یکی از سوفیست‌هاست که در آرای خود وجود خارجی را رد کرده است، اما نظر او نیز در بین باقی سوفسٹائیان تقریباً منحصر به فرد و سایر سوفسٹائیان با او همنظر و همنوا نیستند.

گزینه ۴: معنی این جمله نفی دانش و شناخت به طور کلی نیست، بلکه صرفاً نفی ملاک و معیار تطابق با واقعیت است. طبق نظر پروتاگوراس حصول دانش ممکن است و حقیقت آن است که هر نوبت به نظر افراد می‌رسد.

(فلسفه یازدهم، تکمیر به تاریخ‌پژوهی معرفت، صفحه ۵۹ و ۶۰)

(گزینه ۳)

از نظر فلاسفه مسلمان انسان می‌تواند با استفاده از هر یک از ابزارهای عقل و شهود و وحی در موضوعات خاص به شناخت‌هایی دست پاید و این‌طور نیست که به هیچ نتیجه‌ای نرسد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فلاسفه مسلمان هر یک از ابزارها را در موضع خودشان قبول دارند.

گزینه ۲: هرگونه معرفت فلسفی متکی بر استدلال عقلی است و اساساً فلسفه بدون عقل وجود ندارد.

گزینه ۳: شهود وحیانی مرتبه‌ای است که فقط به پیامبران اختصاص دارد.

(فلسفه یازدهم، تکمیر به تاریخ‌پژوهی معرفت، صفحه ۶۱ تا ۶۳)

(گزینه ۴)

می‌دانیم که معرفت فلسفی متکی بر استدلال عقلی است و بدون آن فلسفه اساساً وجود ندارد؛ یعنی نمی‌توان صرفاً با اتکاء بر تجربه یا شهود قلبی یا وحی به معرفت فلسفی رسید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فلاسفه اسلامی معرفت شهودی و وحیانی را نیز قبول دارند و هر کدام را در جای خود مفید می‌دانند. (نه در همه موضع)

گزینه ۲: عقل و حس و نیز شهود و وحی هر کدام در جایگاه خود اعتبار دارند.

گزینه ۳: توجه شود که هرچند همه این روش‌ها معتبر هستند، اما این بدین معنی نیست که با انتخاب هر کدامشان به تنها یکی بتوانیم به معرفت فلسفی دست پاییم. لازمه فلسفی بودن معرفت بهره‌مندی از قوای عقلانی است.

(فلسفه یازدهم، تکمیر به تاریخ‌پژوهی معرفت، صفحه ۶۳)

(مهدی یاهدی)

زمانی که سارا مجبور به انتخاب میان کاهش تبلیغات (اجتناب) و پاداش بیشتر به کارکنان خود (گرایش) و یا انتخاب میان کاهش حاشیه سود (اجتناب) و فروش بیشتر محصول (گرایش) است، تعارض گرایش- اجتناب را تجربه می کند. همچنین در صورت انتخاب میان فروش بخشی از سهام (اجتناب) و پذیرش ورشکستگی (اجتناب) تعارض اجتناب- اجتناب را تجربه می کند و در نهایت، زهرا زمانی که مجبور به انتخاب میان افزایش طعم‌های بستنی (گرایش) و یا ورود به بازار دیگر محصولات لبni (گرایش) است، چون مجبور به انتخاب میان دو امر خواستنی است تعارض گرایش- گرایش را تجربه می کند.

(روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۱ و ۱۵۲)

۲۰۸- گزینه «۲»

(مهسا عفتی)

تصمیم‌گیری، عالی‌ترین و پیچیده‌ترین فعالیت شناختی انسان است.
(روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۲۰۹- گزینه «۱»

(مهسا عفتی)

در سبک احساسی، ملاک تصمیم‌گیری، عواطف و هیجانات زودگذر است.
احساسی عمل کردن می تواند پیامدهای ناگوار داشته باشد.
(روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۴)

اقتصاد

(نسرین بعفری)

۲۱۱- گزینه «۳»**بررسی گزینه‌ها:**

گزینه «۱» افزایش تولید ناچالص داخلی نسبت به سال پیش → رشد اقتصادی است.
گزینه «۲» صرفه‌جویی در مصرف و تولید کالاهای رفاهی در زمان حال و استفاده از آن امکانات و بس اندازها برای پیشرفت روش‌های تولید و زیرساخت‌هایی چون نیروگاه برق و جاده که امکان تولید بیشتر را در آینده فراهم می کند → رشد اقتصادی است.
گزینه «۳»: انتقال از نقطه N به M → کارا شدن تولید است.
گزینه «۴»: انتقال کل منحنی PPF به راست → رشد اقتصادی است که به معنای تولید بیشتر از همه کالاهای (رفاهی و زیرساخت‌ها) است.
(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

(کنکور سراسری دی ماه ۱۴۰۰)

یک منشأ رشد اقتصادی، افزایش در منابع (جمعیت، سرمایه‌های فیزیکی، سرمایه انسانی) است؛ برای مثال:
- جمعیت در طول زمان رشد می کند، در نتیجه عرضه نیروی کار هم افزایش می‌یابد.

- سرمایه‌های فیزیکی هم می توانند با سرمایه‌گذاری در کارخانه‌ها، ساختمان ادارات، ماشین‌آلات و مغازه‌ها افزایش یابد.

- سرمایه انسانی با آموزش افزایش می‌یابد.

مؤلفه‌های پیشرفت اقتصادی:

• رشد اقتصادی

• ساخمنهای توسعه انسانی (نظریه بهداشت، سود (میانگین سال‌های تحصیل) و امید به زندگی)

• ساخن توزیع عادلانه درآمد

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۱۷)

(فرهاد علی‌نژاد)

۲۰۴- گزینه «۲»

اگر به سؤال فاطمه دقت کنیم، او گفته است شخص هجده «روز» نخوابیده است. پس می‌توان گفت این شخص می‌توانسته است فقط شب‌ها خوابیده باشد. دلیل اینکه پدر فاطمه نتوانسته است جواب بدده این است که طبق تجربه او، وقتی گفته می‌شود کسی «چند روز» نخوابیده است، منظور «چند شب‌انه روز» است. پس اثر منفی انتقال (تجربه گذشته) در اینجا می‌تواند علت پاسخ اشتباه او به سؤال باشد.

در مورد گزینه «۱» باید گفت اثر نهفته‌گی لزوماً رسیدن به راه حل مسئله را تضمین نمی‌کند، بلکه احتمال رسیدن به پاسخ را بیشتر می‌کند.
(روان‌شناسی، تکلیر (۱) هل مسئله، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۳۸ و ۱۳۹)

(همیرضا توکلی)

۲۰۵- گزینه «۲»

در قسمت اول گزینه‌های «۱»، «۲»، «۳»، انتقال تجربه‌های گذشته اثربخش نبوده است. در قسمت دوم گزینه‌های «۲» و «۴» است که تغییر نگاه به مسئله باعث کشف راه جدیدی شده است.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) هل مسئله، صفحه ۱۳۱)

(فرهاد علی‌نژاد)

۲۰۶- گزینه «۱»

دانشجوی مورد نظر درست است که تصمیم خود را به تأخیر انداخته است، اما طی مدتی که در گیر این تصمیم‌گیری بوده است، اولاً فعال بوده و ثانیاً در نهایت، با توجه به شرایط تصمیمی گرفته است. بنابراین، نمی‌توان گفت سبک اجتنابی دارد (رد گزینه ۲)، ضمناً براساس علاقه او به حیطه مورد نظر و پافشاری او بر سر آن هم نمی‌توان گفت سبک احساسی دارد؛ زیرا در صورت سؤال اطلاعاتی مبنی بر غیرمنطقی بودن علاقه او نداریم (رد گزینه ۳). هیچ‌یک از عناصر سبک تکانشی هم در مورد این دانشجو مطرح نشده است (رد گزینه ۴). بنابراین، می‌توان گفت سبک منطقی نزدیک‌ترین سبک به شیوه اosten است. چراکه هم مشورت کرده است و هم براساس امکان‌سنجی شرایط موجود بالآخر تصمیمش را گرفته است.

دقت کنید اینکه دانشجو در معرض اخراج از دانشگاه است (و حتی اگر اخراج می‌شد)، محصول شرایط دانشگاه است و فقط به دانشجو بازنمی گردد و بنابراین، این قضیه دلیل نمی‌شود که سبک منطقی نباشد و از سبک‌های ناکارآمد استفاده کرده باشد؛ و گرنه می‌شد گفت هر کس در زندگی اش به مشکلی خورده است، بی‌شک سبک تصمیم‌گیری غلطی داشته است!

(روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۳۸)

(همیرضا توکلی)

۲۰۷- گزینه «۱»

- با توجه به تعریف تعارض، چیزی است که در تصمیم‌گیری اتفاق می‌افتد نه در حل مسئله.

- حل مسئله بر تصمیم‌گیری تقدم دارد اما علیت ندارد.

- گزینه ایده‌آل فقط در تصمیم‌گیری مطرح است.

- تصمیم‌گیری می‌تواند شامل همه گزینه‌های احتمالی باشد.

(روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

(رسرین بعفری)

گزینه «۲۱۶

(الف)

$$\text{ واحد پولی } = 18500 = 18500 \times 150 + 20000 = 30 \times 150 + 20000$$

$$\Rightarrow 45000 + 20000 = 18500 \Rightarrow 20000 = 14000$$

$$\text{ واحد پولی } x = 200 \quad (\text{قیمت هر واحد خدمات}) \Rightarrow$$

(ب)

$$\text{ واحد پولی } = 18500 = 40 \times 150 + 65 \times 200$$

$$= 60000 + 130000 = 190000$$

$$\text{ واحد پولی } = 18500 = \text{تولید کل اسمی در سال پایه} = \frac{\text{GDP}_{\text{واقعی سال اول}} - \text{GDP}_{\text{واقعی سال دوم}}}{\text{نرخ رشد تولید واقعی سال دوم}} \times 100$$

$$\Rightarrow \frac{190000 - 18500}{18500} \times 100 = 2/7$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

(مهدی ضیائی)

گزینه «۲۱۷

(الف)

$$\text{ نرخ رشد تولید ناخالص داخلی اسمی در سال } 1401 = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی اسمی سال } 1400 - \text{تولید ناخالص داخلی اسمی سال } 1401}{\text{تولید ناخالص داخلی اسمی سال } 1400} \times 100$$

$$= \frac{1584000 - 120000}{120000} \times 100 = 32$$

(ب)

$$\text{ نرخ رشد تولید ناخالص داخلی واقعی در سال } 1401 = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی واقعی سال } 1400 - \text{تولید ناخالص داخلی واقعی سال } 1401}{\text{تولید ناخالص داخلی واقعی سال } 1400} \times 100$$

$$= \frac{1476000 - 120000}{120000} \times 100 = 23$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

(رسرین بعفری)

گزینه «۲۱۸

مواردی که در GDP محاسبه می‌شود:

- خدمات پژوهشان - خدمات رانندگان استپ - کار ساختمانی کارگران خارجی
- در کشور - خدمات پلیس - ارزش پوشاش صادراتی - خدمات پرستاران - خدمات معلمان - میزان نان تولیدی - ارزش فروشگاههای زنجیره‌ای
- مواردی که در GDP محاسبه نمی‌شود:
- میزان ورق فولاد به کار رفته در تولید خودرو (کالای واسطه‌ای است).
- خرید و فروش وسایل دست دوم در سایت دیوار - خدمات هلال احمر - ارزش لنت ترمز به کار رفته در خودرو - تولید پوشاش با برنده جعلی - خدمات مؤسسه خیریه محک - کار زنان برنجکار در زمین برای مصرف خودشان

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

(کتاب آبی)

گزینه «۲۱۹

$$\text{ ریال } 15,000,000,000 = 15,000,000,000 \times 30,000,000 = 500 \times 30,000,000 = \text{ارزش مواد غذایی}$$

$$= 15,000,000,000$$

$$\text{ ریال } 5,000,000,000 = 5,000,000,000 \times 50,000,000 = 250,000,000,000 = \text{ارزش ماشین آلات}$$

$$= 250,000,000$$

$$\text{ ریال } 7,500,000,000 = 15,000,000,000 \times 500,000,000 = \text{ارزش پوشاش}$$

$$= 7,500,000,000$$

$$\text{ میلیون ریال } = 7,500,000,000$$

(مهدی ضیائی)

گزینه «۲۲۳

(الف) ۵۰ درصد درآمد ملی در اختیار ۳۰ درصد پردرآمد جامعه است؛ بنابراین باید مجموع سهم دهکه‌های هشتم، نهم و دهم برابر با ۵۰ درصد باشد؛ پس داریم:

$$= \text{سهم دهک دهم} = 50$$

(رد گزینه‌های ۳ و ۴) درصد $= 50 - 15 - 17 = 18$ سهم دهک دهم \Rightarrow همچنین می‌دانیم مجموع سهم دهکها برابر با ۱۰۰ است؛ حال برای محاسبه مجموع سهم دهکه‌ای سوم و هفتم کافی است سهم دهکه‌ای معلوم را از ۱۰۰ کم کنیم:

مجموع سهم دهکه‌ای سوم و هفتم

$$= 100 - 82 = 18$$

بنابراین مجموع سهم دهکه‌ای سوم و هفتم باید برابر با ۱۸ باشد (رد گزینه ۱) در نتیجه تنها گزینه «۲» صحیح است.

(ب)

$$\frac{\text{سهم دهک ششم} + \text{هفتم} + \text{هشتم} + \text{نهم} + \text{دهم}}{\text{سهم دهک اول} + \text{دوم} + \text{سوم} + \text{چهارم} + \text{پنجم}} = \frac{18 + 17 + 15 + 13 + 9}{7 + 7 + 5 + 5 + 4}$$

$$= \frac{22}{28} = \frac{2}{5}$$

(ج) در توزیع درآمد به روش شاخص دهکها مردم کشور به ۵۰ گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌شوند؛ در نتیجه اگر جمعیت کل کشور ۴۰ میلیون نفر باشد، خواهیم داشت:

$$\text{میلیون نفر} = \frac{40}{10} = \text{جمعیت هر دهک}$$

از آنجایی که بارانه شامل ۴ دهک پایین جامعه می‌شود؛ بنابراین ۱۶ میلیون نفر ($16 = 4 \times 4$) از دولت بارانه دریافت خواهد کرد.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۴)

گزینه «۲۲۴

بررسی موارد

- درست است.

- غلط است؛ دوره پایانی حکومت صفویه، با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل گیری قدرت‌های بزرگ در آن قاره مصادف بود.

- غلط است؛ توضیحات مربوط به دوره پهلوی است.

- درست است.

(اقتصاد، مقام‌سازی اقتصادی، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

(سارا شریفی)

گزینه «۲۲۵

بررسی عبارات صورت سوال:

(الف) غلط است؛ اقتصاددانان با اصطلاحاتی مانند: ثبات اقتصادی، استحکام اقتصادی، تاب‌آوری اقتصاد و پایداری بر مقام‌سازی اقتصادی تأکید می‌کنند.

ب) صحیح است.

(ج) غلط است؛ وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه را می‌توان با نام استقلال اقتصادی شناخت.

د) صحیح است. / ه) صحیح است. / و) صحیح است.

(اقتصاد، مقام‌سازی اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

ب) در حیطه علوم اجتماعی و روانشناسی قرار می‌گیرد و از نوع «خوب‌تعریفنشده» است.

ج) به «تاریخ ادبیات» مربوط است و به دلیل مشخص بودن موضوع، می‌توان آن را «خوب‌تعریفشده» دانست.

د) در فلسفه اخلاق مطرح می‌شود و مسئله کاملاً پیچیده‌ای است که ابهامات زیادی دارد و از نوع «خوب‌تعریفنشده» است.

ه) به فیزیولوژی و پزشکی مرتبط است و تقریباً «خوب‌تعریفشده» است. (روان‌شناسی، تغیر (۱) هل مسئله، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

(فرهار علی‌نژاد)

۲۲۶- گزینه «۴»

اشترک: تصمیم‌گیری نوعی حل مسئله است (نه بر عکس)، زیرا در تصمیم‌گیری ما با این مسئله مواجه می‌شویم که بهترین انتخاب چیست (رد گزینه‌های ۱ و ۳).

اختلاف: اولاً پاسخ‌های ممکن (اولویت‌ها) در تصمیم‌گیری همگی می‌توانند فرد را به مقصد برسانند، درحالی که در حل مسئله فقط یک راه ما را به حل مسئله می‌رساند. درثانی، در تصمیم‌گیری بحث انتخاب بهترین گزینه مدنظر است، اما در حل مسئله باید راه حل بازآفرینی شود (رد گزینه ۲).

(روان‌شناسی، تغیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

(مهدی‌رفنا توکلی)

۲۲۷- گزینه «۳»

گزاره اول بر مشورت گرفتن تأکید دارد که کاری است عاقلانه

گزاره دوم دال بر این است که زمان را نباید از دست داد = اجتنابی

گزاره سوم بر کار ناگهانی دلالت دارد که می‌شود = تکانشی

(روان‌شناسی، تغیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۳)

(مهدی‌پاحدی)

۲۲۸- گزینه «۳»

دشواری تصمیم‌گیری تابع توانمندی، نگرش و تجربیات شخصی تصمیم‌گیرنده بوده و تعارض پیامد ناتوانی در تصمیم‌گیری است.

(روان‌شناسی، تغیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۹ و ۱۵۰)

(موسی عفتی)

۲۲۹- گزینه «۱»

تصمیم‌گیری‌های شتاب‌زده و بدون تفکر، علاوه بر آسیب فردی، آسیب‌های روانی - اجتماعی همچون اعتیاد، ایدز، بزهکاری، خشونت، بی‌بند و باری و تصادفات جاده‌ای را به دنبال دارد.

(روان‌شناسی، تغیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۵۳)

(موسی عفتی)

۲۳۰- گزینه «۴»

مرحله	اقدام مورد نیاز	مثال توضیحی
۱	شناسایی و تعریف تصمیم موردنظر	انتخاب رشته تحصیلی
۲	شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های آن تضمیم	انتخاب رشته تحصیلی دوره متوسطه از بین چهار انتخاب
۳	بررسی دروس هر رشته و ...	بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت
۴	امنیت شغلی و علایق تحصیلی	ازینایی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت
۵	اجرای بهترین اولویت	انتخاب رشته علم انسانی
۶	تعهد و پایبندی به اجرای اولویت	مطالعه دقیق هدفمند و کارآمد دروس این رشته
۷	پیشرفت پیامدها و نتایج اجرای اولویت موردنظر	بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت

(روان‌شناسی، تغیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۵۸)

$$\text{ارزش پوشاك} \times \frac{۲}{۳} = \text{ارزش خدمات ارائه شده}$$

$$\text{میلیون ریال } ۵,۰۰۰ = \frac{۲,۵۰۰}{۳} \times ۷,۵۰۰$$

= تولید ناخالص داخلی

$$\text{میلیون ریال } ۲۷۷,۵۰۰ = ۱۵,۰۰۰ + ۲۵۰,۰۰۰ + ۵,۰۰۰$$

$$\text{تولید ناخالص داخلی} = \frac{\text{جمعیت کشور}}{\text{ریال } ۵,۵۵} = \frac{۲۷۷,۵۰۰}{۵۰}$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۲۲۰- گزینه «۴»

درآمد ناخالص ملی سرانه (GNI) در ایرلند ۵۵۶۰ / ۶۶۰ دلار PPP است.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۲۵)

روان‌شناسی

۲۲۱- گزینه «۱»

در ناقص از مسئله زمانی رخ می‌دهد که هدف روش نباشد. در گیر بودن، داشتن آگاهی کامل از آنچه که فرد انجام می‌دهد و نیز جدیت برای انتخاب راه حل بهتر، بهدلیل تحت کنترل بودن فرایند و جریان حل مسئله است.

(روان‌شناسی، تغیر (۱) هل مسئله، صفحه ۱۱۶)

(فرهار علی‌نژاد)

۲۲۲- گزینه «۲»

دقت کنید که در صورت سؤال گفته‌ایم شخص در مورد مطlocوبیت روش موردنظر «به نتیجه رسیده است». یعنی اینکه راه حل حداقل برای مدتی اجرا شده است و از مرحله ۲ (به کارگیری راه حل مناسب) گذر کرده است. از طرفی، صحبت از اصلاح «راه حل» یا جایگزینی راه حلی به جای راه حل دیگر هم نیست؛ بنابراین، می‌توان گفت او در مرحله ارزیابی راه حل است.

(روان‌شناسی، تغیر (۱) هل مسئله، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

(مهدی‌پاحدی)

۲۲۳- گزینه «۱»

بزرگسالان بیشتر از کودکان از تجربیات گذشته، تأثیر می‌گیرند. اثر نهفتگی موجب نادیده گرفتن موضع حل مسئله می‌شود.

(روان‌شناسی، تغیر (۱) هل مسئله، صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۳)

(محمد راسانی)

۲۲۴- گزینه «۲»

روشی که علی استفاده کرده است روش اکتشافی است که اجرای آن دستیابی به راه حل مسئله را تضمین نمی‌کند. بقیه موارد درست می‌باشند و همگی از ویژگی‌های روش اکتشافی می‌باشند.

(روان‌شناسی، تغیر (۱) هل مسئله، صفحه ۱۲۳ تا ۱۲۵)

(کتاب آبی)

۲۲۵- گزینه «۳»

مسئلی که در علوم انسانی مطرح می‌شوند، عمداً (و نه کاملاً) از نوع «خوب‌تعریفنشده» هستند؛ در حالی که مسئله‌های علوم دیگر این‌گونه نیستند. در مورد موارد مطرح شده می‌توان گفت:

الف) به جغرافیا و علوم طبیعی مربوط و از نوع «خوب‌تعریفشده» است.

(محمد بهیرابی)

گزینه «۲»-۲۳۵

با توجه به سؤال داریم:

$$\frac{n=3}{\rightarrow a_4 = 2 \times a_3 + 3 \Rightarrow 27 = 2a_3 + 3 \Rightarrow a_3 = 12}$$

$$\frac{n=2}{\rightarrow a_3 = 2 \times a_2 + 2 \Rightarrow 12 = 2a_2 + 2 \Rightarrow a_2 = 5}$$

$$\frac{n=1}{\rightarrow a_2 = 2a_1 + 1 \Rightarrow 5 = 2a_1 + 1 \Rightarrow a_1 = 2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

علوم و فنون ادبی (۳)

(مبتدی فرهادی)

گزینه «۲»-۲۳۶

دو مورد نادرست است.

(ب) نگرش شاعران و نویسندها نسبت به جهان بیرون تغییر یافت و از کلی‌تگری و ذهنیت‌گرایی به جزئی‌تگری و عینیت‌گرایی تغییر کرد.

(ه) در نثر این دوره واژه‌ها و ترکیب‌های عربی ناآشنا کمتر می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

(کتاب آبی)

گزینه «۳»-۲۳۷

در گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» به ترتیب واژه‌های «کابینه، کمیسیون و سماور» از زبان فرانسوی و روسی وام گرفته شده است.

تکنیک مضمون در سه:

«کابین» در گزینه «۳»، کلمه‌ای فارسی و به معنی مهریه و صداق است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

(سیدعلیرضا احمدی)

گزینه «۲»-۲۳۸

وزن مصراع گزینه «۲»، «مفتولن مفتولن فاعلن» است و در هجای دوم صوت بلند، کوتاه تلفظ می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۴)

(همیر مهرثی)

گزینه «۴»-۲۳۹

بیت، دارای دو اختیار حذف همزه است: غیر از ← غیرز، از این ← ازین

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(همیر مهرثی)

گزینه «۲»-۲۴۰

همه ایات، در وزن «مفهول مفاعلن مفاعلن» سروده شده‌اند که این بیت، فاقد اختیار تغییر کمیت صوت است.

تشرییح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کوتاه تلفظ کردن صوت بلند در هجای چهارم در دو مصراع

گزینه «۳»: بلند تلفظ کردن صوت کوتاه در هجای دوم مصراع دوم

گزینه «۴»: کوتاه تلفظ کردن صوت بلند در هجای ششم مصراع اول و بلند

تلفظ کردن صوت کوتاه در هجای اول مصراع دوم

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

ریاضی و آمار (۳)

گزینه «۳»-۲۳۱

(ریاضی مشتاق نظم)

ابتدا b_1 , b_2 و b_3 را می‌یابیم.

$$b_1 = 1 + \frac{(-1)^1}{2} = 1 - \frac{1}{2} = \frac{2-1}{2} = \frac{1}{2}$$

$$b_2 = 2 + \frac{(-1)^2}{4} = 2 + \frac{1}{4} = \frac{8+1}{4} = \frac{9}{4}$$

$$b_3 = 3 + \frac{(-1)^3}{6} = 3 - \frac{1}{6} = \frac{18-1}{6} = \frac{17}{6}$$

$$b_1 + b_2 + b_3 = \frac{1}{2} + \frac{9}{4} + \frac{17}{6} = \frac{6+27+34}{12} = \frac{67}{12}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

گزینه «۳»-۲۳۲

با توجه به دنباله داریم:

$$a_3 = a_1 + a_2 = 1 + 1 = 2$$

$$a_4 = a_2 + a_3 = 1 + 2 = 3$$

$$a_5 = a_3 + a_4 = 2 + 3 = 5$$

$$a_6 = a_4 + a_5 = 3 + 5 = 8$$

$$a_7 = a_5 + a_6 = 5 + 8 = 13$$

$$a_8 = a_6 + a_7 = 8 + 13 = 21$$

$$\Rightarrow a_6 + a_7 + a_8 = 8 + 13 + 21 = 42$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

(اسماعیل زارع)

گزینه «۳»-۲۳۳

با توجه به اعداد گفته شده در سؤال داریم:

$$b_1 = 1$$

$$b_2 = b_1 + 2(1) + 1 = 1 + 2 + 1 = 4 = (2)^2$$

$$b_3 = b_2 + 2(2) + 1 = 4 + 5 = 9 = (3)^2$$

$$b_4 = b_3 + 2(3) + 1 = 9 + 7 = 16 = (4)^2$$

⋮

$$\Rightarrow b_n = n^2 \Rightarrow b_{20} = 30^2 = 900$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

(محمد بهیرابی)

گزینه «۱»-۲۳۴

با توجه به دنباله داریم:

$$\frac{n=5}{\rightarrow a_5 = 3 \times 5 + 1 = 16} \text{ فرد}$$

$$\frac{n=6}{\rightarrow a_6 = 6^2 = 36} \text{ زوج}$$

$$\Rightarrow a_5 + a_6 = 16 + 36 = 52$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

جامعه‌شناسی (۳)

(ارغوان عبدالملکی)

گزینه «۳» - ۲۴۶

این پرسش که چگونه می‌توان معنای زندگی و معنای کنش انسان‌های دیگر را فهمید، یکی از پرسش‌های مهم و کلیدی برای اندیشمندان علوم اجتماعی بوده است.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۳)

(ارغوان عبدالملکی)

گزینه «۳» - ۲۴۷

شباهت شهادت‌طلبی، فدا کردن جان برای وطن و خودکشی دست شستن از جان و زندگی در دنیا و به استقبال مرگ رفتن است.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۶)

(ارغوان عبدالملکی)

گزینه «۱» - ۲۴۸

انجام کار غیرعلمی، با نام علم ← داوری درباره درست یا غلط بودن عقاید و ارزش‌ها

معرفی جامعه‌شناسی تفهیمی - تبیینی ← تفهم مقدمه و پیش‌نیاز روش تجربی است.

اشتراک دیلتای و ماکس ویر ← پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارند و هرچند جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی، نظم و قواعد خاصی دارد اما انسان‌ها همانند موجودات طبیعی نیستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۸)

(کتاب آبی)

گزینه «۴» - ۲۴۹

قوم‌نگاری: پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آن‌ها دارد زندگی می‌کند، خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می‌دهد و کنش‌هایش را تجربه می‌کند تا آن‌ها را بهتر بشناسد.

مطالعه موردي: یکی دیگر از روش‌های کیفی است؛ اگر محققی بخواهد تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص مثلاً یک فرد یا یک فرهنگ را مطالعه کند و عمق پنهان و منحصر به فرد بودن آن را نشان بدهد، از این روش استفاده می‌کند. در این روش موقعیت جغرافیایی، اوضاع جمعیتی، اقتصادی و ... به طور کلی جزئیات زندگی مردم بررسی می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

(کتاب آبی)

گزینه «۳» - ۲۵۰

گزینه «۳» تنها گزینه‌ای است که ترتیب به وجود آمدن جامعه‌شناسی تفهیمی- تبیینی و قوع نظریات قبل و پس از آن را به درستی بیان می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

(کتاب آبی)

بیت بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» سروده شده است. اگر بیت را تقطیع هجای کنیم، خواهیم داشت:

در	خ	را	با	ت	ط	ری	قت
-	-	U	X	-	-	U	-
کین	ج	نین	رف	تس	در	عه-	

ما	ب	ب	ویم	ش	زل	من	هم
-	U	-	-	-	-	-	-
د	X	ر	دی	تَق	زل	دشمن	د

مالحظه می‌شود که در هجای پنجم مصراج اول و در هجای نهم مصراج دوم، هجای کوتاه، بلند تلفظ شده است. در هجای پنجم مصراج دوم، حذف همه صورت گرفته است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۹ تا ۵۴)

(کتاب آبی)

لف و نشر: زلف (لف ۱)، صبح (لف ۲)/ کفر (نشر ۱)، ایمان (نشر ۲)/ تشیبه (کفر ← حجاب)/ تضاد (کفر و ایمان)

تشرح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تضاد (وصل و هجران - غم و شادی)/ لف و نشر (وصل و هجران) (لف ۱ - لف ۲)/ غم و شادی (نشر ۲ - نشر ۱)/ بیت تشیبه ندارد.

گزینه «۳»: تضاد (دشمن و دوست - گل و خار)/ لف و نشر (دشمن و دوست (لف ۱ - لف ۲)/ گل و خار (نشر ۲ - نشر ۱)/ بیت تشیبه ندارد.

گزینه «۴»: لف و نشر (قد و رخ و چشم (لف ۱ - لف ۲)/ سرو و گل و بادام (نشر ۱ - نشر ۲ - نشر ۳) بیت تضاد و تشیبه ندارد.

(علوم و فنون ادبی، بیان و برعی، ترکیبی)

(کتاب آبی)

تمییج به داستان خسرو و شیرین / جناس همسان: «شیرین» در مصراج اول به معنای لذت‌بخش و دلشیں و «شیرین» در مصراج دوم نام معشوقه خسرو است. / مراعات نظری: خسرو - شیرین

(علوم و فنون ادبی، برعی، ترکیبی)

گزینه «۲» - ۲۴۳

تمییج به داستان خسرو و شیرین / جناس همسان: «شیرین» در مصراج اول به معنای لذت‌بخش و دلشیں و «شیرین» در مصراج دوم نام معشوقه خسرو است. / مراعات نظری: خسرو - شیرین

(علوم و فنون ادبی، بیان و برعی، ترکیبی)

(وهید رفازاده)

نوع لف و نشر در این بیت مشوش و در سایر ابیات از نوع لف و نشر مرتب است. (زلف ← زره) (خط ← دیو سلیمان)

تشرح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خط سبز ← شام سیاه / بناگوش ← سحر

گزینه «۳»: گل ← عارض / سرو ← قامت

گزینه «۴»: لب ← شکر / چشم ← بادام

(علوم و فنون ادبی (۳)، برعی معنوی، صفحه ۵۸)

(سید محمد هاشمی)

در این گزینه، تأکید شده است که نمی‌توان داستان عشق و عاشقی را به‌وسیله کلمات بیان کرد، اما در گزینه‌های دیگر، عشق هم مرهم است و هم زخم. هم شادی است و هم غم (مانند عبارت صورت سؤال).

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۶۵)

گزینه «۳» - ۲۴۵

فلسفه دوازدهم

(نیما پواهری)

اگر بخواهیم دلیل فارابی را برای رد تسلسل علل نامتناهی به بیان دیگر صورت‌بندی کنیم، می‌توان گفت اگر تعداد عللها بخواهد بینهایت باشد، به معنی آن است که باید بینهایت پدیده موجود باشد تا نوبت به معلول پیش روی ما برسد و چنین چیزی امکان‌پذیر نیست.
دقت کنید که نوبت وجود به معلول پیش روی ما نخواهد رسید نه علت (رد گزینهٔ ۳).

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه- قسمت دوم، صفحه ۴۳)

(حسن صدری)

نتیجهٔ نهایی برهان ابن سینا اثبات واجب‌الوجود بالذات است؛ یعنی وجود برای او صفتی ضروری است.

گزینهٔ ۴

بررسی گزینه‌ها:
گزینهٔ ۱: نتیجهٔ برهان فارابی است نه ابن سینا.
گزینهٔ ۲: مقدمهٔ دوم برهان ابن سینا است، نه نتیجهٔ آن.

گزینهٔ ۳: نتیجهٔ برهان نیست، بلکه نتیجهٔ برهان اثبات یک واجب‌الوجود بالذات است.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه- قسمت دوم، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

(نیما پواهری)

ایات مذکور مربوط به نظریه «امکان فقری» ملاصدرا هستند. طبق این نظریه جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و از خود هیچ استقلالی ندارد. اگر ذات الهی آنی پرتو عنایت خویش را بازگیرد، کل موجودات نابود می‌گردد و نور آن‌ها خاموش می‌شود.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه- قسمت دوم، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

گزینهٔ ۲

طبق نظر ملاصدرا همه موجودات و واقعیات جهان، عین وابستگی و نیاز هستند، بنابراین در نظریه امکان فقری، نیازمندی به خود وجود برمی‌گردد نه به ماهیت.

ملاصدا را می‌گوید، به جای نگاه‌کردن به ماهیت و مشاهدهٔ حالت امکانی آن نسبت به وجود و عدم، اگر به وجود واقعیات نگاه کنیم، می‌بینیم که این واقعیات، عین وابستگی و نیازند؛ در میان این موجودات، نمی‌توان موجودی را یافت که وابستگی به غیر و نیازمندی سراسر وجودش را فرانگرفته باشد.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه- قسمت دوم، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۷)

گزینهٔ ۳

(کنکور سراسری ۹۹)

طبق نظر ملاصدرا همه موجودات و واقعیات جهان، عین وابستگی و نیاز هستند، بنابراین در نظریه امکان فقری، نیازمندی به خود وجود برمی‌گردد نه به ماهیت.

ملاصدا را می‌گوید، به جای نگاه‌کردن به ماهیت و مشاهدهٔ حالت امکانی آن نسبت به وجود و عدم، اگر به وجود واقعیات نگاه کنیم، می‌بینیم که این واقعیات، عین وابستگی و نیازند؛ در میان این موجودات، نمی‌توان موجودی را یافت که وابستگی به غیر و نیازمندی سراسر وجودش را فرانگرفته باشد.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه- قسمت دوم، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۷)

گزینهٔ ۱

(کتاب آبی)

این سینا می‌گوید هر یک از ممکنات به واسطهٔ حقیقت وجودش، همیشه مشتاق کمالات و خیرات است و به حسب فطرت خود از بدی‌ها گریزان است. همین اشتیاق ذاتی و ذوق فطری را که سبب بقای ممکنات و مخلوقات است، عشق می‌نامیم. نه فقط مخصوص انسان‌ها بلکه برای همه عقلی و فلسفی ایجاد نشده است (رد گزینهٔ ۴).

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه- قسمت دوم، صفحه ۴۸)

(کتاب آبی)

«من»، هر کس / «قرآن»، بخواند / «هو شاب مؤمن»: (جملهٔ حالیه) در حالی که جوان مؤمن است (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «اختلط»: آمیخته می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «لحمه»: گوشتش (رد گزینهٔ ۲) / «دمه»: خوشن (ترجمه)

عربی زبان قرآن (۳)

گزینهٔ ۳

«بعد انهدام مدن کثیرة فی الزلزلة»: بعد از ویران شدن شهرهای زیادی (شهرهایی زیاد) در زلزله (رد گزینهٔ ۲) / «المهندسون أقبلوا عليهَا»: مهندسان به آن‌ها روی آوردند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «اهتموا على إعمارها مُجَدِّين»: با تلاش (تلاشگرانه) برآبادانی (آباد کردن) آن‌ها اهتمام ورزیدند / «لم يُضعف عزمهِهم في هذا السبيل»: اراده‌شان در این راه ضعیف نشد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) (ترجمه)

گزینهٔ ۱

«بعد انهدام مدن کثیرة فی الزلزلة»: بعد از ویران شدن شهرهای زیادی (شهرهایی زیاد) در زلزله (رد گزینهٔ ۲) / «المهندسون أقبلوا عليهَا»: مهندسان به آن‌ها روی آوردند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «اهتموا على إعمارها مُجَدِّين»: با تلاش (تلاشگرانه) برآبادانی (آباد کردن) آن‌ها اهتمام ورزیدند / «لم يُضعف عزمهِهم في هذا السبيل»: اراده‌شان در این راه ضعیف نشد (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

گزینهٔ ۳

«دوستانم»: أصدقائي (رد گزینهٔ ۴) / «به سوی ... بستایید»: أسرعوا إلى ... (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «درست کارهایتان»: إصلاح أعمالكم / «با تلاش»: (حال) مجتهدين، مُجَدِّين (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

گزینهٔ ۱

«مهمد علی کاظمی نصرآبادی» در این گزینه، «أمرت: امر کردم» غلط است و درست آن «أمرت: امر داده شدم» (به صورت مجهول) است و هم چنین «له» غلط و درست آن «له» است. (حرف «ل» وقتی به ضمیر متصل می‌شود، با حرکت فتحهٔ خوانده می‌شود). (ضبط هرگات)

(سیده مهیا مؤمنی)

در گزینهٔ ۴، حال نداریم؛ «اليوم» و «سعیداً» مفعول برای فعل « يجعل» هستند.

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱: «مُنْكَسِلًا» حال برای «التميذ» است.
گزینهٔ ۲: «تشييطاً» حال برای «سعیداً» است. (دقت کنید «سعیداً» اسم علم و معرفه می‌باشد).
گزینهٔ ۳: «ضعيفاتٍ» حال برای «التميذات» است.

(۵۱)

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO

